

Врз основа на член 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА РАТИФИКАЦИЈА НА ДОГОВОРОТ ЗА СЛОБОДНА ТРГОВИЈА МЕЃУ РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА И РЕПУБЛИКА ТУРЦИЈА

Се прогласува Законот за ратификација на Договорот за слободна трговија меѓу Република Македонија и Република Турција,
што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 17 декември 1999 година.

Број 07-4632/1
17 декември 1999 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Борис Трајковски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
д-р Саво Климовски, с.р.

ЗА К О Н

ЗА РАТИФИКАЦИЈА НА ДОГОВОРОТ ЗА СЛОБОДНА ТРГОВИЈА МЕЃУ РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА И РЕПУБЛИКА ТУРЦИЈА

Член 1

Се ратификува Договорот за слободна трговија меѓу Република Македонија и Република Турција, склучен во Анкара на 7 септември 1999 година.

Член 2

Договорот во оригинал на македонски јазик гласи:

ДОГОВОР ЗА СЛОБОДНА ТРГОВИЈА МЕЃУ РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА И РЕПУБЛИКА ТУРЦИЈА

ПРЕАМБУЛА

Со желба да ги развиваат и да ги зајакнуваат пријателските односи, посебно во областа на трговијата и стопанската соработка со цел да придонесат за развојот на стопанската соработка меѓу двете земји и зголемување на обемот на меѓусебната трговска размена

Република Македонија (во натамошниот текст "Македонија") и Република Турција (во натамошниот текст "Турција")

ПОТВРДУВАЈКИ ја својата намера активно да учествуваат во процесот на економска интеграција во Европа и во Медитеранскиот Басен, изразувајќи ја својата подготвеност да соработуваат во изнаоѓањето средства и начини за зајакнување на овој процес,

ИМАЈКИ ЈА ПРЕДВИД Спогодбата за формирање на Асоцијација меѓу Турција и Европската економска заедница и Спогодбата за соработка меѓу Европската заедница и Македонија,

ИМАЈКИ ГО ПРЕДВИД стекнатото искуство од соработката развиена меѓу Страните на овој Договор (во натамошниот текст "Страни"), како и меѓу нив и нивните главни трговски партнери,

ИЗРАЗУВАЈКИ ја својата подготвеност за преземање активности со цел да се промовира усогласен развој на трговската размена, како и проширување и збогатување на взаемната соработка во области од заеднички интерес, вклучувајќи и области што не се опфатени со овој Договор, и на тој начин креирајќи рамка и поволно опкружување базирано на еднаквост, недискриминација и рамнотежа на правата и обврските,

ПОВИКУВАЈКИ се на взаемниот интерес на Страните за континуирано засилување на мултилатералниот трговски систем и имајќи предвид дека одредбите и инструментите на ГАТТ/СТО се основа за нивната надворешна трговска политика,

ОПРЕДЕЛЕНИ за оваа цел да ги утврдат одредбите насочени кон прогресивно отстранување на пречките во трговската размена меѓу Страните во согласност со одредбите на овие инструменти, а посебно оние во врска со формирањето слободни трговски зони,

ОДЛУЧИЈА, заради постигнување на овие цели, да го склучат овој Договор (во натамошниот текст "Договор")

Член 1

Цели

1. Македонија и Турција, земајќи ги во обзир обврските на Турција кои произлегуваат од Царинската Унија со ЕУ и развојот на Договорот за

соработка меѓу Македонија и ЕУ, постепено ќе ја либерализираат трговијата во транзиционен период во траење од максимум 10 години, почнувајќи од денот на стапувањето на сила на овој Договор, и во согласност со оние на ГАТТ 1994 и други мултилатерални договори за трговија со стоки содржани во анексот на Договорот со кој се формира СТО.

2. Целите на овој Договор се:

- а) зголемување на економската соработка и подигање на животниот стандард на популацијата на двете земји;
- б) постепена елиминација на потешкотиите и рестрикциите во трговијата со стоки, вклучувајќи ги и земјоделските производи;
- ц) да се поттикне, преку проширување на реципрочна трговска размена, хармоничен развој на економските односи меѓу Страните;
- д) да се обезбедат чесни услови на конкуренцијата во трговската размена меѓу Страните;
- е) да се придонесе за усогласен развој и ширење на светската трговија со отстранување на пречките во трговијата;
- ф) да се унапреди соработката меѓу Страните;
- г) да се создадат услови за натамошно стимулирање на инвестициите, особено за развој на здружените инвестиции во двете земји;
- х) да се промовира трговијата и соработката меѓу Страните на пазарите на трети земји.

Член 4

Основни царини

1. Во трговската размена опфатена со овој Договор, ќе се применуваат царинските тарифи за класификацијата на стоките за увоз во двете страни.
2. За секој производ, основната царина, на која ќе се применуваат постепениот намалувања утврдени со овој Договор, ќе биде царината МФН која била во сила на денот на стапување во сила на овој Договор.

3. Ако по стапувањето во сила на овој Договор, се примени било какво намалување на царината, посебно, врз основа на *erga omnes*, намалувањата што се резултат на Договорот за царини, склучен како резултат на Уругвајската рунда преговори на ГАТТ или пристапот на Македонија во СТО и на Турција во ЕЗ-Царинска унија или намалувањата применети од Македонија за производи со потекло од Европската заедница, таквите намалени царини ќе ги заменат основните царини спомнати во точка 2 од овој член од денот кога таквите намалувања се применуваат.

4. Страните меѓусебно ќе ги разменат своите основни царини.

ГЛАВА I ИНДУСТРИСКИ ПРОИЗВОДИ

Член 3

Обем

Одредбите на оваа Глава се однесуваат на производи кои спаѓаат во Глава 25 до 97 од Хармонизираниот систем на имиња и шифрени ознаки на стоките, со исклучок на производите наведени во Анекс 1.

Член 4

Увозни царини и мерки со ист ефект

1. Нема да бидат воведени нови увозни царини или мерки со ист ефект во трговската размена меѓу Страните од датумот на стапување во сила на овој Договор.
2. Увозните царини што се применуваат во Македонија за производи со потекло од Турција ќе бидат укинати согласно Анекс II на овој Договор.
3. Предметот на посебни одредби изложени во Анекс III на овој Договор, производи со потекло од Македонија ќе се увезуваат во Турција без царини или други давачки со еквивалентен ефект.
4. Било какви измени во обврските на Македонија и Турција кон Европската заедница во врска со ова, ќе бидат доставени до Мешовитата Комисија.

Член 5

Царински давачки од фискална природа

Одредбите на Член 4 исто така ќе се однесуваат на царинските давачки од фискална природа, освен давачка за царинско евидентирање во Македонија.

Член 6**Извозни царински давачки и мерки со ист ефект**

1. Нема да бидат воведени нови извозни царински давачки или мерки со ист ефект во трговската размена меѓу Страните.
2. Извозните царински давачки и било какви трошоци кои имаат ист ефект ќе бидат укинати меѓу Страните по стапувањето во сила на овој Договор.

Член 7**Количински ограничувања при увозот и мерки со ист ефект**

1. Нема да бидат воведени нови количински ограничувања при увозот или мерки со ист ефект, ниту пак постоечките ќе бидат поограничени во трговската размена меѓу Страните од денот на стапување во сила на овој Договор.
2. Сите меѓусебни квантитативни ограничувања на увозот и мерките кои имаат кои имаат еквивалентен ефект Страните ќе ги укинат на денот на стапување на сила на овој Договор, со исклучок на текстилните производи кои се покриени со Меморандумот за разбирање меѓу Владата на Македонија и Владата на Турција, потпишан на 27 Октомври 1997 година.

Член 8**Количински ограничувања при извоз и мерки со ист ефект**

1. Нема да бидат воведени нови количински ограничувања при извозот или мерки со ист ефект, ниту пак постоечките ќе бидат поограничени во трговската размена меѓу Страните од денот на стапување во сила на овој Договор.
2. Сите количински ограничувања при извозот и мерките со ист ефект ќе бидат укинати помеѓу страните од денот на стапување во сила на овој Договор.

Член 9**Технички прописи**

1. Правата и обврските на Страните што се однесуваат на стандардите или техничката регулатива и соодветните мерења ќе бидат определени од СТО Спогодбата за технички бариери во трговијата.

2. Секоја Страна, на барање на другата страна ќе обезбеди информации за поедини индивидуални случаи на стандарди, техничка регулатива или соодветни мерења.

3. Страните ќе имаат за цел да ги редуцираат техничките бариери во трговијата. На крајот Страните ќе пристапат, каде е тоа погодно, во преговори за склучување на договори за меѓусебно признавање на оценките за сообразност, во духот на препораките на СТО Спогодбата за техничките бариери во трговијата.

ГЛАВА II

ЗЕМЈОДЕЛСКИ ПРОИЗВОДИ, ПРЕРАБОТЕНИ ЗЕМЈОДЕЛСКИ ПРОИЗВОДИ И ПРОИЗВОДИ ОД РИБА

Член 10

Обем

1. Одредбите на оваа Глава се однесуваат на земјоделските, преработените земјоделски и производи од риба со потекло од Страните.

2. Терминот "земјоделски производи" подразбира, заради целите на овој Договор, сите производи што спаѓаат во Глава 1 до 24 од Хармонизираниот систем на имиња и шифрени ознаки на стоките и производите наведени во Анекс I.

Член 11

Размена на концесии

1. Страните од овој Договор меѓусебно ќе доделуваат концесии наведени во Протокол 1 во согласност со одредбите од оваа глава.

2. Имајќи ја предвид улогата на земјоделството во сопствените економии; развојот на трговијата со земјоделски производи меѓу страните; високата осетливост на земјоделските производи; правилата во нивната сопствена земјоделска политика, страните ќе ги разгледуваат можностите за меѓусебно доделување на идни концесии во Мешовитата Комисија.

3. Заради следење на оваа цел, донесен е Протоколот 1 кој ги обезбедува мерките за олеснување на трговската размена со трговски производи меѓу Страните.

Член 12**Санитарни и фитосанитарни мерки**

Страните нема да ги применуваат нивните прописи од санитарна и фитосанитарна природа во вид на арбитарна и неправдана дискриминација или прикриено ограничување на трговијата меѓу нив. Страните ќе ги применуваат нивните санитарни мерки во духот на одредбите на ГАТТ и други релевантни договори со СТО.

ГЛАВА III**ПРАВА ЗА ФОРМИРАЊЕ И ОБЕЗБЕДУВАЊЕ УСЛУГИ****Член 13**

1. Страните на овој Договор го согледаа значењето на одредени области како што се услугите и инвестициите. Во нивните напори постепено да ја развиват и прошируваат нивната соработка, воглавно во контекст на Европската интеграција, тие ќе соработуваат со цел да постигнат прогресивна либерализација и заедничко отварање на пазарите за инвестиции и трговија во услугите, земајќи ги во предвид релевантните одредби од Општиот Договор за Трговија и Услуги.

2. Страните ќе разговараат за оваа соработка во Мешовитата Комисија заради развивање и продлабочување на нивните односи од овој член.

ГЛАВА IV**ЗАЕДНИЧКИ ОДРЕДБИ****Член 14****Внатрешно оданочување**

1. Страните од овој Договор ќе се воздржат од каква и да е мерка или пракса од внатрешна фискална природа со која се воспоставува, без разлика директно или индиректно, дискриминација, меѓу производи со потекло од едната Страна и слични производи со потекло од другата Страна.

2. Производите, што се извезуваат во едната од двете Страни, нема да профитираат од внатрешните такси поголеми од директните или индиректните такси ставени на нив.

Член 15

Трговски односи регулирани со други договори

1. Овој Договор нема да го спречи одржувањето или формирањето на царински униии, на зони на слободна трговија или спогодби за погранична трговија на Страните со трети земји до оној степен до кој тие немаат негативно влијание врз трговскиот режим и особено на одредбите што се однесуваат на правилата за потекло предвидени со овој Договор.
2. Размената на информации меѓу Страните во врска со спогодбите со кои се формираат вакви царински униии или зони на слободна трговија, ќе се врши, по барање, во рамките на Мешовитата Комисија.

Член 16

Структурно прилагодување

1. Вонредните мерки со ограничено времетраење кои произлегуваат од одредбите на член 4, може да бидат преземени од Страните во форма на зголемени царински давачки.
2. Овие мерки може да се однесуваат само на новите индустрии или на одредени сектори кои се во фаза на реструктурирање или се соочуваат со сериозни тешкотии, особено каде што овие тешкотии предизвикуваат значајни социјални проблеми.
3. Увозните царински давачки што се применуваат во Страните, за производи со потекло од секоја Страна, воведени со овие мерки, не смеат да бидат поголеми од 25% *ad valorem* и ќе го задржат елементот на погодност за производи што потекнуваат од Страната. Вкупната вредност на увозите на производи што подлежат на овие мерки не смее да надминува 15% од вкупниот увоз на индустриски производи од другата Страна како што е дефинирано во член 4, за време на последната година за која се достапни статистички податоци.
4. Овие мерки ќе се применуваат за период не подолг од 5 последователни години, освен ако Мешовитата Комисија не одобри подолг период. Нивната примена ќе престане најдоцна до истекувањето на периодот на транзиција.
5. Вакви мерки нема да се воведат во врска со некој производ ако повеќе од 3 години поминале од отстранувањето на сите царински давачки и количински

ограничувања или на трошоци или мерки што имаат ист ефект во врска со тој производ.

6. Страните ќе ја информираат Мешовитата Комисија за која и да е вонредна мерка што имаат намера да ја преземат, а по барање на било која Страна, ќе се одржуваат консултации во Мешовитата Комисија за ваквите мерки и за секторите во кои тие се применуваат пред да бидат применети. При преземање на вакви мерки, Страните ќе и достават на Мешовитата Комисија план за укинување на царинските давачки воведени според овој член. Овој распоред ќе обезбеди постепено укинување на овие царини, почнувајќи најкасно две години по нивното воведување, со иста стапка. Мешовитата Комисија може да донесе одлука за поинаков план.

Член 17

Дампинг

Доколку една Страна утврди дека дампингот, според значењето од член 6 од ГАТТ-94, се одвива во трговските односи опфатени со овој Договор, таа може да ги преземе соодветните мерки против оваа пракса во согласност со член 6 од ГАТТ-94 и правилата утврдени со договорите поврзани со тој член, согласно условите и во согласност со постапките предвидени во член 21 од овој Договор.

Член 18

Заштитни итни мерки

Доколку еден производ се увезува во било која од Страните во такви зголемени количини и под такви услови кои предизвикуваат или се закануваат да предизвикат:

а) сериозна повреда на домашните производители или нарушување на пазарот на слични или директно конкурентни производи,

б) сериозни нарушувања во било кои сектори на економијата или потешкотии што би можело да предизвика сериозно нарушување на економската состојба во регионот,

предметната Страна може да ги преземе соодветните мерки согласно условите и во согласност со постапките предвидени во член 21 од овој Договор.

Член 19

Реекспорт и сериозен недостиг

Каде што почитувањето на одредбите на член 6 и 8 се однесува на:

- а) Реекспорт кон трета земја во однос на која извозната Страна на овој Договор ги задржува за предметниот производ квантитативните извозни рестрикции, извозните царини или мерки или трошоци со ист ефект или
- б) Сериозен недостиг, или закана од него, на производ неопходен за извозната Страна и каде што ситуациите спомнати погоре предизвикуваат или најверојатно ќе предизвикаат сериозни потешкотии за извозната Страна, таа Страна може да ги преземе соодветните мерки согласно условите и во согласност со постапките предвидени во член 21 од овој Договор. Мерките ќе бидат недискриминаторни и ќе бидат отстранети кога условите повеќе нема да го оправдуваат нивното постоење.

Член 20

Државни монополи

1. Страните постепено ќе го прилагодат секој државен монопол од комерцијален карактер за да обезбедат дека до крајот на годината по стапувањето во сила на овој Договор, нема да постои дискриминација во врска со условите под кои стоките се набавуваат и продаваат меѓу државјаните на Страните.
2. Мешовитата Комисија ќе биде информирана за мерките усовени заради имплементација на оваа цел.

Член 21

Постапка за примената на заштитни мерки

1. Пред започнување на постапката за примената на заштитните мерки предвидени со овој член, Страните од овој Договор ќе се обидат да ги решат разликите меѓу нив преку директни консултации и ќе ја известат другата Страна за тоа.
2. Во случаите наведени во член 17, 18, 19, 24 и 32, Страната која размислува да примени заштитни мерки веднаш ќе ја известат Мешовитата Комисија за тоа. Предметната Страна ќе и ги обезбеди на Мешовитата Комисија сите релевантни информации и ќе и ја даде потребната помош за разгледување на случајот. Консултациите меѓу Страните ќе се одвиваат без одложување во Мешовитата Комисија со цел изнаоѓање заедничко прифатливо решение.
3. Ако, во период од еден месец откако случајот ќе биде доставен до Мешовитата Комисија, предметната Страна не успее да ја прекине оспорената пракса или потешкотните забележани, како и во отсуство на

одлука на Мешовитата Комисија по ова прашање, предметната Страна може да усвои заштитни мерки што таа ги смета потребни за подобрување на состојбата.

4. За преземените заштитни мерки веднаш ќе биде информирана Мешовитата Комисија. Тие ќе бидат ограничени, што се однесува на нивната мера и траење, до она што е строго потребно за да се надмине состојбата што доведува до нивната примена и нема да бидат поголеми од штетата предизвикана од праксата или тешкотиите во прашање. Приоритет ќе биде ставен на таквите мерки што најмалку ќе го нарушат функционирањето на овој Договор.

5. Преземените заштитни мерки ќе бидат предмет на редовни консултации во Мешовитата Комисија заради нивно релаксирање или укинување кога условите нема повеќе да го оправдаат нивното постоење.

6. Каде што исклучителните околности, условувајќи непосредна акција, ја прават претходната постапка невозможна, предметната Страна може, во случаите на член 17, 18, 19, 24 и 32 веднаш да ги примени претпазливите мерки што се стриктно неопходни за подобрување на состојбата. Мешовитата Комисија ќе биде веднаш информирана, без одлагање, а консултациите меѓу Страните на овој Договор ќе се одржуваат во Мешовитата Комисија.

Член 22

Правила за потекло и соработка во царинската администрација

Во Протоколот 2 утврдени се правилата за потекло и методите на административна соработка.

Член 23

Плаќања

Сите пресметки и плаќања по основ на промет на стоки, услуги и правото на нематеријални добра меѓу двете држави ќе бидат во конвертибилна валута, согласно националното законодавство.

Член 24

Правила на конкуренција што се однесуваат на претпријатија, државна помош

1. Некомпатабилно со правилното функционирање на овој Договор, доколку има влијание врз трговската размена меѓу Страните е следното:

а) сите договори меѓу претпријатијата, одлуките од здруженијата на претпријатијата и усогласени практики меѓу претпријатијата чија што цел е или доведуваат до превенција, рестрикција или отстранување на конкуренцијата;

б) злоупотреба од страна на едно или повеќе претпријатија со доминантни позиции на територијата на Страната, или во нејзин позначителен дел;

в) секоја државна помош која ја отстранува или се заканува да ја отстрани конкуренцијата со фаворизирање на одредени претпријатија или производство на одредени стоки.

2. Секоја Страна ќе обезбеди транспарентност во областа на државната помош. По барање на едната Страна, другата Страна ќе обезбеди информација за одредени поединечни случаи на јавна помош.

3. Заради примена на одредбите од точка 1 од овој член, Страните ќе ги преземат мерките во согласност со постапките и условите утврдени во односната Спогодба со Европската заедница. Во случај на било каква промена во тие постапки и/или на условите, овие промени ќе бидат применливи меѓу Страните.

4. Ако Страните сметаат дека одредена пракса е некомпатибилна со условите на првата точка од овој член, и:

а) не е соодветно третирана согласно правилата за имплементација спомнати во точка 3 од овој член, или

б) во отсуство на такви правила и ако таквата пракса предизвика или се заканува да предизвика сериозно прејудицирање на интересот на другата Страна или материјална повреда на нејзината домашна индустрија, вклучувајќи ја услужната индустрија,

може да ги преземе соодветните мерки по консултациите во Мешовитата Комисија или по 30 работни дена по барањето за вакви консултации.

5. Во случај на практики некомпатибилни со точка 1в од овој член, таквите соодветни мерки, каде што се применува СТО /ГАТТ 1994 може да бидат усвоени само во согласност со постапките и под условите предвидени со

СТО/ГАТТ 1994 и било кој друг релевантен инструмент договорен под негово покровителство кои се применливи меѓу Страните.

6. Без разлика на спротивни одредби усвоени во согласност со точка 3 на овој член, Страните ќе разменат информации имајќи ги во предвид ограничувањата наметнати од барањата за професионална и деловна тајност.

Член 25

Тешкотии во платниот биланс

Кога и двете Страни имаат сериозни тешкотии со платниот биланс или им се закануваат такви тешкотии, Страните во зависност од случајот, можат во согласност со условите утврдени во рамките на СТО/ГАТТ 94 и со член 8 од Договорот на Меѓународниот монетарен фонд, да усвојат рестриктивни мерки, кои ќе бидат со ограничено траење и не смеат да го надминат тоа што е потребно за подобрување на платниот биланс. Секоја Страна, зависно од случајот, ќе ја информира другата Страна веднаш и ќе и достави, во најскоро време, распоред за нивно отстранување.

Член 26

Интелектуална, индустриска и комерцијална сопственост

1. Страните ќе обезбедат соодветна и ефикасна заштита на правата од интелектуална, индустриска и комерцијална сопственост во согласност со највисоките меѓународни стандарди. Ќе бидат опфатени и ефикасни средства за применување на ваквите права.

2. Примената на овој член ќе биде редовно оценувана од Страните. Доколку се појават тешкотии што ќе влијаат врз трговската размена во врска со правата од интелектуална, индустриска и комерцијална сопственост, секоја од Страните може да побара ургентни консултации заради изнаоѓање взаемни задоволувачки решенија.

Член 27

Јавни набавки

1. Страните ја сметаат за пожелна цел распишувањето на понудите за доделување на јавни договори да биде врз недискриминаторна основа и реципроцитет.

2. Со стапувањето во сила на овој Договор, двете Страни меѓусебно ќе им доделат на своите претпријатија пристап до постапките за доделување на договорите, третман не помалку поволен од оној што се доделува на претпријатијата на било која друга земја.

Член 28

Формирање на Мешовита Комисија

1. Мешовитата Комисија е основана од двете Страни. Мешовитата Комисија е одговорна за следење на овој Договор и ќе обезбеди негова правилна примена.

2. За правилна примена на овој Договор Страните ќе разменат информации и на барање на било која од Страните ќе се одржат консултации во рамките на Мешовитата Комисија. Мешовитата Комисија ќе ја разгледува можноста за натамошно отстранување на пречките во трговијата помеѓу Страните.

3. Мешовитата Комисија може, во согласност со одредбите од точка 3 од член 29 да донесе одлуки во случаи предвидени во овој Договор. Во други случаи Комисијата може да даде препораки.

Член 29

Постапки на Мешовитата Комисија

1. Заради правилна примена на овој Договор, Мешовитата Комисија ќе се состане на соодветно ниво, по потреба на барање, но најмалку еднаш годишно. Било која Страна може да побара одржување на состанок.

2. Мешовитата Комисија ќе работи врз основа на заеднички договор.

3. Ако претставникот на Мешовитата Комисија на страните од овој Договор, ја прифатил одлуката која зависи од исполнувањето на уставните барања, одлуката ќе стапи во сила на денот на известувањето за престанок на задршката, ако не е наведен некој друг датум.

4. Мешовитата Комисија ќе ги усвои правилата на постапката, *inter alia*, кои ќе бидат составени од прописи за официјални средби и за именувањето на претседавачот и неговиот/нејзиниот мандат.

5. Мешовитата Комисија може да одлучи да формира такви поткомисии и работни групи доколку смета дека се потребни да помогнат во исполнување на нејзините задачи.

Член 30**Исклучоци од безбедносни причини**

Ништо во овој Договор нема да ја спречи Страната да преземе мерки кои ги смета за потребни:

a) да го спречи откривањето на информациите кои се во спротивност на основните безбедносни интереси;

b) да ги заштити основните безбедносни интереси или заради примена на меѓународните обврски или национална политика;

i) во врска со трговијата со оружје, муниција и воени инструменти, како и трговијата со други стоки, материјали и услуги што се одвиваат директно или индиректно заради набавки во воениот сектор; или

ii) во врска со неширењето на биолошко и хемиско оружје, нуклеарно оружје или други нуклеарни експлозивни средства; или

iii) во случај на војна или други сериозни меѓународни тензии што претставуваат закана од војна.

Член 31**Општи исклучоци**

Овој Договор нема да спречи забрани или ограничувања на увоз, извоз или стоки во транзит засновани на јавен морал, јавна политика или јавно обезбедување; заштитата на здравјето и животот на луѓето, животните или растенијата, заштитата на националните богатства кои поседуваат уметничка, историска или археолошка вредност; заштитата на интелектуална, индустриска и комерцијална сопственост. Такви забрани или ограничувања не смеат да претставуваат средство за арбитража дискриминација или прикриено ограничување на трговијата помеѓу Страните.

Член 32**Исполнување на обврските**

1. Страните ќе ги преземат потребните мерки заради постигнување на целите на овој Договор и исполнување на обврските од овој Договор.

2. Ако една Страна смета дека другата Страна не успеала да ги исполни обврските од овој Договор, предметната Страна може да ги преземе соодветните мерки согласно условите и постапките утврдени во член 21 од овој Договор.

Член 33**Еволутивна клаузула**

1. Ако една од Страните смета дека би било полезно во интерес на стопанствата на Страните да се развиваат односите воспоставени во овој Договор, проширувајќи ги во области кои не се опфатени со Договорот, ќе достави образложено барање до другата Страна. Страните може да дадат инструкции на Мешовитата Комисија да го проучи барањето и каде што е соодветно, да им даде препораки, особено заради започнување преговори.
2. Договорите што ќе произлезат од постапката спомната во точка 1, ќе бидат предмет на ратификација или одобрување од Страните на оваа Спогодба, во согласност со нивните внатрешни законски постапки.

Член 34**Амандмани**

Амандманите на овој Договор, вклучувајќи ги Анексите и Протоколите ќе влезат во сила на денот на примањето на последното известување по дипломатски пат со кое се потврдува дека се исполнети условите предвидени со внатрешното законодавство на страните за нивно стапување во сила.

Член 35**Протоколи и анекси**

Протоколите и Анексите и Записите за разбирање 1 и 2 на овој Договор претставуваат негов составен дел. Мешовитата Комисија може да донесе одлука за измени и дополнувања на протоколите и анексите, согласно внатрешните законодавства на Страните.

Член 36**Важност и откажување**

1. Договорот се склучува на неодредено време.
2. Секоја од Страните може да го откаже Договорот по пат на писмено известување до другата Страна. Овој Договор ќе престане да се применува по истекот на шест месеци од датумот на примањето на писменото известување од другата страна.

Член 37**Стапување во сила**

Овој Договор ќе стапи во сила првиот ден од вториот месец, од последното известување по дипломатски пат меѓу Страните за стапување во сила на овој Договор согласно внатрешните легислативи на Страните.

Склучен во ~~АКАРА~~ на 7.09. 1999, во два оригинални примероци на македонски, турски и англиски јазик, идентични со иста важност. Во случај на различно толкување англискиот текст ќе се смета одлучувачки.

За Република Македонија

Министер,

Аднан Кахил

За Република Турција

Министер,

Тунца Тоскај

БЕЛЕШКА ЗА РАЗБИРАЊЕ 1

Наспроти членовите 7 и 8 од овој Договор, Турција и Македонија имајќи ја во предвид состојбата на транзиција на македонското стопанство, се согласија Македонија да продолжи да ги применува постоечките заштитни мерки при извозот и увозот во периодот предвиден од Македонија.

БЕЛЕШКА ЗА РАЗБИРАЊЕ 2

Трговијата со текстилните производи кои спаѓаат во Главите 50 до 63 од Хармонизираниот систем на имиња и шифрени ознаки на стоките меѓу Турција и Македонија ќе продолжи да биде регулирана со Меморандумот за разбирање меѓу Владите на Турција и Македонија, во врска со трговијата со текстилни производи и облека, потпишан на 27. Октомври 1997 година.

Овој Меморандум за разбирање ќе престане да важи кога Европската Унија ќе ги укине уредбите за трговијата со текстилни производи со Македонија.

АНЕКС I

(се однесува на Член 10)

тар. број	краток опис на производот
2905 43	Манитол
2905 44	Сорбитол
3302 10 29	Мешаници на миризливи материи и мешаници
3501 10	Казеин
3501 10 10	За производство на регенерирани текстилни
3501 10 50	влакна
3501 10 90	За индустр. потреби освен за произ. на храна или
3501 90	фодер
3501 90 90	Друго
	Друго
	Друго
3502	Албумини, (вклучувајќи концентрати на две или повеќе белтачини од сурутка, што содржат по маса повеќе од 80% белтачини од сурутка, сметано на сува материја) албуминати и други деривати на албумин
3505	Декстрини и други модификувани скробови, лепила врз база на скробови

3809	Средства за доработка, носачи на бои кои служат за забрзувањена бојосувањето или за фиксирање на материите за бојосување и други производи и препарати
4501	Природна плута, сурова или просто приготвена, отпадоци од плута, дробена, гранулирана или мелена плута
5201 00	Памук, невлечен или нечеслан
5301	Лен, суров или преработуван но непреден, колчишта и отпадоци од лен (вклучувајќи и отпадоци од и скубени текстилни материјали)
5302	Коноп (<i>Cannabis sativa</i>) суров или преработуван но непреден, колчишта и отпадоци од коноп (вклучувајќи и отпадоци од предиво и скубен текстилен материјал)

АНЕКС II

Листа на производи дадени во член 4

1. Царинските давачки на увозот, кои се применуваат во Република Македонија на производи со потекло од Република Турција од списокот на Листа А на овој Анекс, ќе се острнат со влегување во сила на овај Договор.

2. Царинските давачки на увозот, кои се применуваат во Република Македонија на производи со потекло до Република Турција од списокот на Листа Б на овој Анекс, ќе бидат отстранети согласно следниот редослед:

- Намалување на 80% со влегување во сила на Договорот

- на 60% на 1 Јануари 2000
- на 40% на 1 Јануари 2001
- на 20% на 1 Јануари 2002
- на 0% на 1 Јануари 2003

3. Царинските давачки на увозот, кои се применуваат во Република Македонија на производи со потекло од Република Турција кои не се на списокот на овој Анекс, ќе бидат отстранети согласно следниот редослед:

Намалување на 90% со влегување во сила на Договорот

- на 60% на 1 Јануари 2006
- на 30% на 1 Јануари 2007
- на 0% на 1 Јануари 2008

ЛИСТА А

2501	2815.30	2905.31
2503	2816	2905.32
2504	2818	2905.39
2505.10.00.00	2823	2905.41
2507	2827.10	2905.42
2510	2827.39.00.00	2905.45
2511	2827.41	2905.49
2512	2830.10	2906.11
2513.2	2833.11	2906.12
2519	2833.21	2907.12
2523.30	2833.23	2908.20
2523.90	2833.27.00.00	2909.11
2526	2833.29.90.00	2909.19
2527	2834.21.00.00	2909.43
2528	2835	2909.44
2601	2836.20	2909.49
2602	2837.11	2914
2607	2837.19	2915.11
2608	2838	2915.12
2609	2839.11.00.00	2915.21
2610	2840.11	2915.31
2611	2840.19	2915.32
2612	2840.20	2915.33
2613	2840.30	2915.70
2614	2842	2916.11
2615	2847	2916.12
2616	2849.10	2916.13
2617	2902.30.90.00	2916.14
2704	2902.41	2916.20
2705	2902.42	2916.31
2706	2902.43	2916.32
2707	2902.44	2916.34
2708	2902.50	2916.35
2710.00.00.89	2902.60	2916.39
2711.21	2902.70	2917.12
2711.29	2903.11	2917.14
2714	2903.12	2917.31
2803	2903.21	2917.32
2805.11	2903.22	2917.33
2805.21	2903.23	2917.36
2805.40	2903.44	2917.37
2808	2903.45	2918.11
2809.10.00.00	2903.51	2918.30
2810	2904.10	2918.90
2814	2905.12	2921.11
2815.11	2905.13	2921.12
2815.20	2905.14	2921.22
2921.29	3706	4705
2925.11	3801.30	4706
2926.90	3803	4707
2927	3810	4801
2929	3812	4804
2930	3815.11	4805.21
2932	3821	4805.22

2933.11	3823.19	4805.23
2933.19	3824.90.15.00	4805.29
2933.29	3901	4805.30.10.00
2933.31	3902	4805.40
2933.32	3903	4805.50
2933.39	3905.30	4805.60.00.10
2933.40	3905.91	4805.60.00.20
2933.51	3905.99	4805.70
2933.59	3906	4810.11
2933.61	3908.10	4810.12
2933.69	3911	4810.21
2933.71	3912.31.00.00	4810.29
2933.79	3920.10.00.10	4810.31
2933.90.30	3920.20.00.10	4810.32
2936	3920.42.11.10	4810.39
2937	4001	4811.21
2939.42	4002	4811.29
2939.61	4007	4904
2939.62	4011.20	5001
2941	4013.10	5002
3001	4014.10	5003
3002	4015.11	5004
3003	4101	5005
3006.10	4102	5101
3102.10	4103	5103
3102.21	4104.10.00.10	5104
3102.29	4105.11.00.10	5105
3102.30	4105.12.00.10	5202
3102.40	4105.19.00.10	5303
3104	4106.11.00.10	5304
3201	4107.10.10.00	5305
3202	4301	5403.10.00.00
3206	4402	5502
3301	4405	7002
3402.11	4407.10	7004.90
3402.12	4407.24	7005
3402.13	4407.25	7006.10
3504	4407.26	7011.10
3506.99	4407.29	7015.10
3507	4408.31	7018.90.10
3601	4408.39	7201
3602	4701	7203
3603	4702	7204
3702.42	4703	7205
3703.10	4704	7206
7207	7601	8430.31
7208.37.10	7602	8430.39
7208.38.10	7605	8430.41
7208.39.10	7606	8430.49
7218	7607.11.00.10	8432.10
7228.80	7607.19.00.10	8433.51
7301	7607.20.00.10	8433.52
7302	7616.99.00.10	8439.10
7304.21	8001	8439.91
7325.91	8002	8524.31
7325.99.10.00	8003	8545
7326.11	8004	8601

7326.19	8005	8606
7401	8101.93	8607.11
7402	8102.93	8607.12
7403.12	8207.13	8607.19
7403.13	8207.19	8607.91
7403.19	8209	8607.99
7403.21	8410	
7403.22	8425.20	
7403.23	8428.10.93	
7403.29	8428.20.10.00	
7404	8428.50	
7405	8428.90.30	

ЛИСТА Б

2523.21.00
6305
6906
7007.21.99
7013.10.00
7013.21
7013.29
7013.31
7013.39.99
7013.99
7014
7015 (освен 7015.10)
7018.10.19
7018.90.90
8311.10.10
8311.10.90
8311.90.00
8509.80.00
8509.90
8516.40
8516.60.90
8516.71.00
8516.79.20
8516.79.80
8516.80
8516.90.00
8523.11.00
8523.13.00
8524.53.00
8524.99.90
8528.12.52
8528.12.54
8528.12.56

АНЕКС III

Во врска со годишните плафони

1. Увозот во Турција на производи со потекло од Македонија, кои се наведени во овој Анекс ќе бидат предмет на годишни плафони, фиксирани за годината кога овој Договор ќе стапи во сила, кои се утврдени за секој производ.

2. Штом ќе се достигне плафонскиот сет за увоз на производите, царините кои генерално се применуваат во однос на трети земји, може повторно да се воведат во однос на увозот на производите за кои станува збор, и тоа до крајот на календарската година.

3. Од втората календарска година по стапувањето на сила на Договорот, количествата на плафоните дадени во овој Анекс ќе се зголемат за 5%, со тоа што Турција може за период од една година да ги прошири плафоните или плафонскиот сет за тековната година.

4. Турција може да ги укине или повторно да ги воведат плафоните за увоз на производите наведени во овој Анекс, паралелно со плафоните изложени во Договорот за соработка меѓу Европската Заедница и Република Македонија, потпишан на 29.април 1997 година. Плафоните за кои станува збор ќе се укинат следејќи го укинувањето на царинските плафони кои Европската Заедница ги применува кон Македонија.

5. За одредени производи за кои смета дека се чувствителни или кога царинските плафони се утврдени за индустриски производи кои не се наведени во оваа листа, Турција го задржува правото да се повика на Мешовитата комисија за одредување на посебните услови за влез на нејзиниот пазар, доколку тоа се покаже како неопходно. Мешовитата комисија во рок од три месеци од денот на известувањето ќе ги утврди условите за кои станува збор. Доколку не се донесе одлука од Мешовитата комисија, Турција може да воспостави царински плафони за производите за кои станува збор.

6. Мешовитата комисија периодично ќе го проверува спроведувањето на годишните плафони.

Тар.број турски	Тар.број македонски	Опис	Едини ца мерка
2710 00		Масла добиени од нафта и масла добиени од битуменозни минерали, освен сурови производи на друго место неспомнати или опфатени, кои содржат по маса 70% или повеќе масла од нафта или масла добиени од битуменозни минерали, ако овие масла претставуваат основни состојки на овие производи - лесни малса: - - за други намени - - - специјални бензини	14.175

2710 00 21	2710 00 00 21	----- Петролеј (керозин) за мотори	
2710 00 25	2710 00 00 25	----- Друго (мешавини на алфа и нормални олефини, нормални парафини - (C1a-C13)	
		----- Друго	
		----- Моторен бензин	
2710 00 26	2710 00 00 10	----- авионски бензин	
		----- други, што содржат олово:	
		----- што не содржат повеќе од 0,013 g/l олово	
2710 00 27	2710 00 00 12	----- со помалку од 95 октани	
2710 00 29	2710 00 00 13	----- со 95 октани, но помалку од 98 октани	
2710 00 32	2710 00 00 32	----- бротски и други горива	
		----- што содржи повеќе од 0,013 g/l олово	
2710 00 34		----- со број на октани, помалку од 98	
2710 00 36		----- со 98 октани или повеќе	
2710 00 37	2710 00 00 37	----- гориво за млауни авиони	
2710 00 39		----- други масла	
		- средни масла	
		- други намени	
		- керозин	
2710 00 51	2710 00 00 22	- млазно гориво	
2710 00 55	2710 00 00 23	- други	
2710 00 59	2710 00 00 29	- други	
		- тешки масла:	
		- гасни масла:	
		- за друга намена:	
2710 00 66		- - - што содржи сулфур што не поминува 0,05% од тежината	
2710 00 67	2710 00 00 41	- - - што содржи сулфур над 0,05% но не повеќе од 0,2% од тежината	
2710 00 68	2710 00 00 49	----- што содржи сулфур повеќе од 0,2% од тежината	
		- - масла како погонско гориво	
		----- за друга намена	
2710 00 74		----- со не повеќе од 1% од тежината	14.175 продо лжува
2710 00 76		----- со повеќе од 1% но помалку од 2% од тежината	
2710 00 77		----- со повеќе од 2% но помалку од 2,8% од тежината	
2710 00 78		----- со - 2,8 од тежината	
2710 00 85		- Масла за подмачкување, други масла	
		----- мешани во согласност со термините на додадената на оваа глава	
		----- за друга намена	
2710 00 87	2710 00 00 87	----- моторни масла	
2710 00 88	2710 00 00 88	----- течности за хидраулична намена	
2710 00 89	2710 00 00 89	----- бели масла, течен парафин	
2710 00 92	2710 00 00 92	----- масла за ладење и редуктор масла	
2710 00 94	2710 00 00 94	----- масти за подмачкување и антикорозивни масла	
2710 00 96	2710 00 00 96	----- Изалациони и трансформаторски масла	

2710 00 98	2710 00 00 98	----- др.тешки масла и производи на база на тие масла	
2711		нафтени гасови и др.гасовити јагленоводороди	
2711 12		- течни	
2711 12 11		-- пропан	
2711 12 11		---- Пропан со чистота не помала од 99%	
2711 12 94		----за топлотна енергија	
2711 12 97		---- -други	
2711 13		---- за други намени	
2711 13 91		---- -со чистота повеќе од 90% но помалку од 99%	
2711 13 97		---- -други	
2712		вазелин,парафин,микрочистален восок од нафта,пресувани парафини,озокерит,восок од мрк јаглен и лигнит,восок од слични производи добиени со синтеза или другипоставки бојосани или небојосани	
2712 10		- Вазелин	
2712 10 90		-- друго	
2712 20		- парафин што содржи помалку од 0,7% по маса на маса	
2712 20 10		- - синтетички парафин со максимална молекуларна маса од 60 но не повеќе од 1 560	
2712 20 90		-- друго	
2712 90		- друго	
2712 90 39		-- сурова	
2712 90 91		---- за други намени	
2712 90 91		-- други	
2712 90 99		---- мешано од 1 содржани во теж.80% или повеќе	14.175 продолжува
2713		-- -други	
2713 90 90	2713 90 00 00	кокс,битумен и др.остатоци од нафта или од масла од битуменозни минерали	
3105		-друго	
4203		минерали или хемиски ѓубрива што содржат два или три од следниве ѓубриви елементи:азот,фосфор и калиум; други ѓубрива;производи од оваа глава во форма на таблети или слични форми или во пакување до 10 кгр.брuto маса	1.200
4203 10 00		облека и прибор за облека од кожа или од вештачка кожа (реконституирана)	40
4203 21 00		- облека	
4203 29		- ракавици	
		-- спортски ракавици	
		- други	
		--- други	

4203 29 91		----за мажи и момчиња	
4203 29 99		---- други	
4203 30 00		- ремени и ремени-реденци	
4203 40 00		- друг прибор за облека	
4412		шперплочи фурнирани плочи и други	5.000
4420		слоевити производи од дрво	м3
		маркетерија и интарзија од дрво,ковчежиња	
		и кутии за накит за прибор за јадење и	
		слични производи од дрво,статуети и други	
		украси од дрво, производи за внатрешно	
		опремување што не се распоредуваат во	
		глава 94, од дрво:	
4420 90		- други	
		-- маркетерија интарзија од дрво	
4420 90 11		--- од тропско дрво,како напред наброено во	
		дополнителната забелешка 2 кон оваа глава	
4420 90 19		--- од друго дрво	
6401		водонепропустливи обувки со ѓонови и со	75
		лице (горниште) од каучук,гума или	
		пластична маса чие што лице не е	
		прицврстено за ѓонот ниту споено со него со	
		шиеење, на шрафови, чепови или со слични	
		постапки	
6402		други обувки со ѓонови и со лице (горниште)	
		од каучук, гума или пластична маса	
6403		обувки со ѓонови од каучук, гуми,пластична	60
		маса, кожа или вештачка кожа и со лице	
		(горниште) од кожа	
7004		влечено и чувано стакло во форма на	720
		листови или плочи со или без слој за	
		апсорција, со или без слој за рефлексција,не	
		поинаку/необработено	
*7004 20		- бојосани во маса непрозирни лаирани, или	720
		со слој за апсорција со или без слој за	
		релесија	продо
			лжува
		-- други	
		--- други	
7004 20 99			
7004 90		- друго стакло	
7004 90 70		-- стаклени плочи за хортикултура	
		-- друго со дебелина	
7004 90 92		--- до 2,5 мм	
7004 90 98		--- над 2,5 мм	
7202		феро легури	20.000
		- фери силициум	
7202 21		-- со одржина над 55 по маса силициум	
7202 21 10		--- со содржина од 55 до 80% по маса на	
		силициум	
7202 21 90		- - - со содржина над 80% по маса на	
		силициум	
7202 29	7202 29.00 00	-- други	
7202 29 10		- - - содржини 4% но не повеќе од 10	
		магнезиум	
7202 29 90		--- други	

7202 30 00		- фери силико манган	5.000
7202 41		- фери хром	500
7202 41 10		-- со содржина над 4% по маса јаглерод	
		- - - со содржина од 4% до 6% маса на јаглерод	
7202 41 91		---- со содржина по маса до 60% на хром	
7202 41 99		---- со содржина по маса над 60% на хром	
7202 49		-- друго	
7202 49 10		--- со содржина по маса до 0,05% на јаглерод	
7202 49 50		--- со содржина по маса над 0,05% до 0,5% на јаглерод	
7202 49 90		--- со содржина по маса над 0,5% до 4% на јаглерод	
7304		цевки и шупливи профили без рабни, од железо освен од леано железо или од челик	2.500
7304 10		- цевки за нафтови или гасоводи	
7304 10 10		-- со надворешен дијаметар до 168,3 мм	
7304 10 30		-- со надворешен дијаметар над 168,3 мм или до 406,4 мм	
7304 10 90		-- со надворешен дијаметар над 406,4 мм	
		- заштитни цевки "casing" производствени цевки "tubing" и прачки за дупчење што се користат при дупчење за добивање на нафта или гас	
7304 29		-- друго	
7304 29 11		--- со надворешен дијаметар до 406,4 мм	
7304 29 19		--- со надворешен дијаметар над 406,4 мм	
		- друго, со кружен напречен пресек, од железо или нелегиран челик	
7304 31		-- ладно влечени или ладно валани	
		--- друго	
7304 31 91		---- прецизни цевки	
7304 31 99		---- друго	
7304 39		-- друго	
7304 39 10		--- необработени, ремени и со еднаква дебелина на сидовите за користење само кај производство на цевки и цевки со други наречни процеси и дебелина на сидови	
		--- друго	
		---- друго	
		----- друго	
		----- ? ? ?	
7304 39 51		----- превлечени со цинк	
7304 39 59		----- друго	
		----- друго со надворешен дијаметар	
7304 39 91		----- до 168,3 мм	
7304 39 93		----- над 168,3 мм до 406,4 мм	
7304 39 99		----- на д 406,4 мм	
		- други, со кружен напречен пресек, од нерѓосувачки челик	
7304 41		-- ладно влечени или ладно валани	
7304 41 90		--- друго	
			2.500 Продолжува

7304 49		-- друго	
7304 49 10		--- необработени, ратни и со еднаква дебелина на сидовите, за употреба само во производство на цевки и цевки со други напречни пресеци и дебелина на сидови	
		--- друго	
		---- друго	
7304 49 91		----- со надворешен дијаметар до 406,4 мм	
7304 49 99		----- со надворешен дијаметар над 406,4 мм	
		- други, со кружен напречен пресек од други легирани	
7304 51		-- ладно влечени или ладно валани	
		--- рамни и со еднаква дебелина на сидовите, од легиран челик што по маса содржи од 0,9% до 1,15% на јаглерод, од 0,5% до 2% на хром и ако е присутен не повеќе од 0,5% на молибден и со содржина:	
7304 51 11		---- до 4,5 м	
7304 51 19		---- над 4,5 м	
		--- друго	
		---- друго	
7304 51 91		----- прецизни цевки	
7304 51 99		----- друго	
7304 59		---- друго	
7304 59 10		--- необработени, рамни и со еднаква дебелина на сидовите, за употреба исклучително во производство на цевки и цевки со други напречни пресеци и дебелина на сидови	
		--- друго рамни и со еднаква дебелина на сидовите од легиран челик, што по маса содржи од 0,9% до 1,15% на јаглерод, од 0,5% до 2% на хром и ако е присутен не повеќе од 0,5% на молибден, и со должина:	2.500 продолжува
7304 59 31		---- до 4,5 м	
7304 59 39		---- над 4,5 м	
		--- друго	
		---- друго	
7304 59 91		----- со надворешен дијаметар до 168,3 мм	
7304 59 93		----- со надворешен дијаметар над 168,3 мм до 406,4 мм	
7304 59 99		----- со надворешен дијаметар над 406,4 мм	
7304 90		- друго	
7304 90 90		-- друго	
7305		други цевки (на пример, заварени, заковани или затворени; на сличен начин), со кружен напречен пресек, чиј надворешен пречник надминува 406,4 мм од железо или челик	
7306		други цевки и шупливи профили (на пример, со отворени споеви, заварени, заковани или затворени на сличен начин), од железо или челик	2.500
7306 10		- цевки за нафтоводи или гасоводи	
		- надолжно заварени, со надворешен дијаметар	

7306 10 11	---	до 168,3 мм	
7306 10 19	---	над 168,3 мм до 406,4 мм	
7306 10 90	--	спирално заварени	
7306 20 00		- заштитни цевки (casing) и производствени цевки (tubing) што се користат при дупчење за добивање на нафта или гас	
7306 30		- други, заварени, со кружен напречен пресек, од железо или нелегиран челик:	
	--	друго	
7306 30 21	---	прецизни цевки, со дебелина над сид	
7306 30 29	----	до 2 мм	
	----	над 2 мм	
	---	друго	
	----	цевки со навалени навои и цевки за навалување на навои:	
7306 30 51	-----	превлечени со цинк	
7306 30 59	-----	друго	
	-----	други со надворешен дијаметар	
	-----	до 168,3 мм	
7306 30 71	-----	превлечени со цинк	
7306 30 78	-----	друго	
7306 30 90	-----	над 168,3 мм до 406,4 мм	
7306 40		- други, заварени со кружен напречен пресек, од не рфосувачки челик:	
	--	друго	
7306 40 91	---	ладно влечени или ладно валани	
7306 40 99	---	друго	
7306 50		- други заварени, со кружен напречен пресек, од други легирани челици	2.500
	--	друго	продолжува
7306 50 91	---	прецизни цевки	
7306 50 99	---	друго	
7306 60		- други, заварени, што не се со кружен напречен пресек	
	--	друго	
	---	со правоаголен (вклучувајќи квадратен) напречен пресек, со дебелина на сид	
7306 60 31	----	до 2 мм	
7306 60 39	----	над 2 мм	
7306 60 90	---	со други пресеци	
7306 90 00		- друго	
7407		прачки и профили од бакар	750
ex 7407 10 00		- од рафиниран бакар	
	--	празнина	
	-	од легури на бакар	
7407 21	-	од легури на бакар-цинк (месинг)	
ex 7407 21 90	---	профили	
	----	празнина	
7407 22	-	од легури на бакар-никел или на бакар-никел-цинк (ново сребро)	

ex 7407 22 10		--- од легури на бакар-никел	
ex 7407 22 90		---- празнини --- од легури на бакар-никел-цинк (ново сребро)	
ex 7407 29 00		--- празнина -- друго --- празнини	
7409		плочи, лимови и ленти, од бакар, со дебелина над 0,15 мм	300
7411		цевки од бакар	750
7604 7604 10 7604 10 10 7604 10 90 7604 29 7604 29 10 7604 29 90 7605 7606		пречки и профили од алуминиум - од нелегиран алуминиум -- прачки -- профили - од легури на алуминиум -- други --- прачки --- профили жица од алуминиум плочи лимови и ленти од алуминиум со дебелина над 0,2	300
7901 7901 11 00 7901 12 7901 12 10 7901 12 30 7901 12 90 7901 20 00		цинк суров - цинк нелегиран -- со содржина од 99,99% или повеќе цинк по маса -- со содржина помала од 99,99 цинк по маса --- што по маса содржат од 99,95% на цинк до 99,99 на цинк --- што по маса содржат од 98,5% на цинк до 99,95% на цинк --- што по маса содржат од 97,5% на цинк до 98,5% на цинк - легури на цинк	2.000 2.000 Продо лжува
Ex.8544		изолирана жица (вклучувајќи) емајлирана или анодизирана жица) кабли (вклучувајќи и коаксијални кабли) и други изолирани електрични спроводници со или без конектори; кабли од оптички влакна, изработени од поединечно оплаштени влакна, комбинирани или не со електрични спроводници, со или без конектори	2.500
8546		електришни изолатори од кој и да е материјал	150
9401 9401 30 9401 30 10 9401 30 90 9401 40 00		седиште(освен оние од т ар.бр.9402) вклучувајќи ги и оние што можат да се претворат во легла и нивни делови - Обртни седишта со дотерување на променлива висина -- тапацирани со наслони за грб и со тркалца или лизгалки -- друго - седишта освен градински седишта или	1.000

	кампинг опрема што можат да се претворат во легла
9401 50 00	- седишта од трска, прачки, бамбуси или слични материјали
9401 61 00	- Други седишта со дрвени скелети
9401 69 00	- - тапацирани
	- - други
9401 71 00	- други седишта, со метални скелети
9401 79 00	- - тапацирани
9401 80 00	- - други
9401 90	- други седишта
	- делови
9401 90 30	- - други
9401 90 80	- - - од дрво
	- - - други

ПРОТОКОЛ I

Прилог кон член II

РАЗМЕНА НА КОНЦЕСИИ ЗА ЗЕМЈОДЕЛСКИ, ПРЕРАБОТЕНИ ЗЕМЈОДЕЛСКИ И РИБНИ ПРОИЗВОДИ МЕЃУ РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА И РЕПУБЛИКА ТУРЦИЈА

1. Производите со потекло од Р. Турција кои се наведени во Анекс А на овој Протокол ќе се увезуваат во Р.Македонија според условите утврдени во тој Анекс.
2. Производите со потекло од Р.Македонија кои се наведени во Анекс Б од овој Протокол ќе се увезуваат во Р.Турција според условите утврдени во тој Анекс.

АНЕКС Б

Увозот во Турција на следните производи со потекло од Македонија ќе биде предмет на концесии изложени подолу

Тар.ознака	Наименување на стоката	Квота	Царинска стока
0702 00	Домати, свежи или разладени	1500 т.	0%
0703 10	Кромид и алма		
0704 90	Друго, зелка, свежа		
0707 00	Краставици и коришкови, свежи		
0709 60	Пиперки, свежи <i>Capsicum</i> или <i>Pimenta</i>		
0709 51	Печурки за јадење	100 т.	0%
0710 80 01 10	Слатки пиперки	100 т.	50% помалку
0710 90	Зеленчук, замрзнат, мешаници од зеленчук		
0712 20	Сушен зеленчук, кромид	300 т.	50% помалку
0712 90	Друг зеленчук, мешаници од зеленчук		
0713 33 90	Грав	500 т.	0%
0807 11 00	Лубеници	1000 т.	50% помалку
0807 19 00	Друго		

0808 (освен 08081020; 080810900011; 080810900012)	Јаболка, круши и дуњи	350 т.	0%
0904 20	Пиперка од родот <i>Capsicum</i> , или од родот <i>Pimenta</i> , сува или кршена или мелена	100 т.	0%
1006 30	Ориз, полубланширан или бланширан, полиран или неполиран или глазиран	8000 т.	0%
1211 90 (освен 1211 90 75; 950013; 950017; 950018))	Друго	100 т.	50% помалку
2001 90 50	Печурки	100 т.	50% помалку
2003 10	Печурки, конзервирани		
2001 90 96	Друго	100 т.	50% помалку
2005 90 10	Пиперки од родот <i>Capsicum</i> , освен слатки пиперки или пименти		
2005 90 70	Мешаници од зеленчук		
2005 90 80 00 19	Ајвар	200 т.	0%
2001 10	Краставици и корнишони	200 т.	50% помалку
2001 90 70	Слатки пиперки, конзервирани		
2103	Препарати за сосови и приготвени сосови; мешани мирудии и мешани мирудиски средства; брашно и гриз од синап и приготвен синап (сенф)	неограни- чено	0%
2104 10	Супи и чорби и препарати за тие производи	неограни- чено	0%
2202 90 (освен 22029091,95 ;99)	Други (безалкохолни пијалаци)	неограни- чено	0%
2204	Вино од свежо грозје, вклучувајќи зајакнати вина, шира од грозје, освен она од тар.број 2009	неограни- чено	50% помалку
2208	Неденатуриран стил алкохол со алкохолна јачина помала од 80% зафатнина, ракии, ликери и други алкохолни пијалаци	неограни- чено	0%

АНЕКС А

Увозот во Македонија на следните производи со потекло од
Турција ќе биде предмет на концесиите како што следи

Тарифен број	Опис	Квота	царинска стапка
0207	Живинско месо	3.000 т.	0%
0713 40	Леќа	500 т.	0%
0802 22 00 00	Лупени лешници	250 т.	0%
0805 10, 20,30,40,90	Помаранџи, мандарини, лимони, греип фрут и останато цитрон овошје	8.000 т.	0%
0806.20	суво грозје	250 т.	0%
1509 10 90	Маслиново масло	100 т.	0%

1604 14 1604 20 70	Конзервирана риба туна	350 т.	0%
2005 70	Маслинки	700 т.	0%
2008	Овошје, јатчесто овошје и други јастиви делови на растенија, поинаку приготвени или конзервирани со додавање или без додавање на шеќер или други средства за засладување или алкохол на друго место неспомнати или опфатени	200 т.	0%
2203	пиво	300 т.	50% помалку
2905 43	Манитол	неограничено	0%
2905 44	Сорбитол	неограничено	0%
3505	Декстрини и др.модификувани скробови, лепила врз база на скробови	неограничено	0%
3809	Средства за доработка, носачи на бои кои служат за забрзување на бојосувањето или за фиксирање на матерните за бојосување и други производи и препарати	неограничено	0%
5201 00	Памук, невлачен или нечеспан	неограничено	0%
5301	Лен, суров или преработуван но непреден, колчишта и отпадоци од лен (вклучувајќи и отпадоци од предиво и скубени текстилни материј.)	неограничено	0%
5302	Коноп (<i>Cannabis sativa</i> L) суров или преработуван но непреден, колчишта и отпадоци од коноп (вклучувајќи и отпадоци од предиво и скубен текстилен материјал)	неограничено	0%

ПРОТОКОЛ 2

За дефинирање на поимот “производи со потекло”
и методите на управна соработка

СОДРЖИНА

ГЛАВА 1 ОПШТИ ОДРЕДБИ

- Член 1 Дефиниции

ГЛАВА 2 ДЕФИНИЦИЈА НА ПОИМОТ “ПРОИЗВОДИ СО ПОТЕКЛО”

- Член 2 Општи услови

- Член 3 Билатерално кумулирање на потеклото

- Член 4 Целосно добиени производи
- Член 5 Доволно обработени или преработени производи
- Член 6 Недоволен степен на обработка или преработка
- Член 7 Единица за припадност
- Член 8 Прибор, резервни делови и алати
- Член 9 Сетови
- Член 10 Неутрални елементи

ГЛАВА 3 ТЕРИТОРИЈАЛНИ УСЛОВИ

- Член 11 Принцип на територијалност
- Член 12 Директен транспорт
- Член 13 Изложби

ГЛАВА 4 ПОВРАЌАЈ ИЛИ ОСЛОБОДУВАЊЕ

- Член 14 Забрана на повраќај или ослободување од царини

ГЛАВА 5 ДОКАЗ ЗА ПОТЕКЛО

- Член 15 Општи услови
- Член 16 Постапка за издавање на уверението за движење ЕУР1
- Член 17 Дополнително издадени уверенија за движење ЕУР1
- Член 18 Издавање на дупликат на уверението за движење ЕУР1
- Член 19 Издавање на уверенија за движење ЕУР1 врз основа на претходно издадениот или изготвен доказ за потекло
- Член 20 Услови за изготвување на изјава во фактура
- Член 21 Одобрен извозник
- Член 22 Времетраење на доказот за потекло
- Член 23 Поднесување на доказот за потекло
- Член 24 Сукцесивен увоз
- Член 25 Исклучоци во однос на доказот за потекло
- Член 26 Придружни документи
- Член 27 Чување на доказот за потекло и придружни документи
- Член 28 Несовпаѓања и формални грешки
- Член 29 Износи изразени во ЕКИ

ГЛАВА 6 МЕТОДИ НА УПРАВНА СОРАБОТКА

- Член 30 Взаемна помош
- Член 31 Верификација на доказот за потекло
- Член 32 Решавање на спорови
- Член 33 Казни
- Член 34 Слободни зони

ГЛАВА 7 ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

- Член 35 Подкомитет за царини и потекло
- Член 36 Анекси
- Член 37 Амандмани кон Протоколот
- Член 38 Стока на пат или во складишта

ГЛАВА 1

ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Дефиниции

За целите на овој Протокол:

- (а) “производство” значи било кој вид обработка или преработка, вклучувајќи составување или специфични операции;
- (б) “материјал” значи било која состојка, суровина, компонентна или дел, итн, користена во производството на производот;
- (в) “производ” значи производ што се произведува, дури и ако е наменет за подоцнежна употреба во друга производствена операција;
- (г) “стока” значи и материјали и производи;
- (д) “царинска вредност” значи вредност определена во согласност со Договорот за примена на Членот VII од Општата спогодба за царини и трговија (ГАТТ) (Договор на Светската трговска организација за царинско вреднување) од 1994 година;
- (ѓ) “цена франко фабрика” значи цена платена за производ на произведувач од државата Договорна страна кој ја извршува последната обработка или преработка, под услов во цената да е вклучена вредноста на сите користени материјали, без одбивање на внатрешните давачки што се, или можат да бидат вратени кога добиениот производ е извезен;
- (е) “вредност на материјали” значи царинска вредност во времето на увозот на употребените материјали без потекло, или ако истата не е позната или не може да се утврди, првата цена која може со сигурност да се утврди платена за материјали во државата Договорна страна;
- (ж) “вредност на материјали со потекло” ја означува вредноста на материјалите која е определена во точката (е) и применета *mutatis mutandis*;
- (з) “додадена вредност” значи цената франко фабрика намалена за царинската вредност на секој од вградените производи кои не потекнуваат од државите Договорни страни во кои овие производи се добиени;
- (с) “глави” и “тарифни броеви” ги означуваат главите и тарифните броеви (четвороцифрени шифри), употребени во Номенклатурата која претставува Хармонизиран систем на опис и шифрени ознаки на стоката, во понатамошниот текст означен како “Хармонизиран Систем” или “ХС”;
- (н) “распореден” се однесува на распоредувањето на производот или материјалот во соодветен тарифен број;
- (ј) “пратка” подразбира производи што се пратени истовремено од еден извозник до еден приемател или производи опфатени со еден транспортен документ кој ја покрива нивната испорака од извозникот до приемателот или, ако нема таков документ, производи опфатени со една фактура;
- (к) “територии” ги вклучува и територијалните води.

ГЛАВА 2

ДЕФИНИЦИЈА НА ПОИМОТ “ПРОИЗВОДИ СО ПОТЕКЛО”

Член 2

Општи услови

1. За остварување на целите на овој Договор, следниве производи ќе се сметаат дека потекнуваат од некоја Договорна страна:
 - (а) производи целосно добиени во таа Договорна страна во смисла на Член 4 од овој Протокол;

- (б) производи добиени во таа Договорна страна во кои се вклучени материјали кои не се целосно добиени таму, но под услов таквите материјали да биле предмет на доволна обработка или преработка во таа Договорна страна во смисла на Член 5 од овој Протокол.

Член 3

Билатерално кумулирање на потеклото

Материјалите што потекнуваат од една Договорна страна ќе се сметаат за материјали што потекнуваат од другата Договорна страна, кога тие се вградени во производ добиен таму. Таквите материјали не мораат да минуваат низ доволната обработка или преработка, под услов тие да бидат предмет на обработка или преработка кои го надминуваат степенот на обработка или преработка наведен во Член 6 (1) од овој Протокол.

Член 4

Целосно добиени производи

1. Следниве производи ќе се сметаат за целосно добиени во некоја од Договорните страни:
 - (а) минерални производи извлечени од нивната почва или од нивното морското дно;
 - (б) растителни производи набрани или прожнеани таму;
 - (в) живи животни наметнати и одгледувани таму;
 - (г) производи од живи животни одгледувани таму;
 - (д) производи добиени од тамошен лов или риболов;
 - (ф) производи од морски риболов и други производи извадени од морето, надвор од територијалните води на Договорната страна, со нивни пловила;
 - (е) производи изработени на бродовите-фабрики исклучиво од производи споменати во ставот (ф);
 - (ж) таму собрани користени предмети, погодни само за рециклирање на сировини, вклучувајќи користени гуми што можат да се употребат само за протектирање или како отпаден материјал;
 - (з) отпаден материјал и остатоци од производните операции извршени во таа држава;
 - (с) производи извлечени од морското дно или од подземјето надвор од нивните територијални води, под услов тие да имаат ексклузивно право да го обработуваат тоа дно или подземје;
 - (и) стоки таму произведени исклучиво од производите специфицирани во ставовите од (а) до (с).
2. Термините “нивните пловила” и “нивните бродови-фабрики” споменати во точките 1(ф) и (е) се применуваат само за пловилата и бродовите-фабрики:
 - (а) кои се регистрирани или пријавени во Договорните страни;
 - (б) кои пловат под знамето на таа Договорна страна;
 - (в) кај кои барем 50 проценти се во сопственост на државјани на државата Договорна страна, или од компанија со седиште во една од овие држави во која директорот или директорите, претседателот на Управниот одбор или на Надзорниот одбор како и мнозинството членови на тие одбори се државјани на државата Договорна страна, и во кои во случај на друштва со неограничена одговорност, друштва со ограничена одговорност или акционерски друштва најмалку половината од капиталот им припаѓа на државата Договорна страна или на јавни тела или на државјани на таа Договорна страна;
 - (г) каде капетанот и офицерите се државјани на соодветна Договорна страна; и

- (д) кај кои најмалку 75 проценти од посадата се државјани на соодветната Договорна страна.

Член 5

Доволно обработени или преработени производи

1. За целите на Член 2, производите што не се целосно добиени се сметаат за доволно обработени или преработени кога се исполнети условите наведени на списокот во Анекс II.

За сите производи опфатени со овој Договор гореспоменатите услови укажуваат на степенот на обработка или преработка што мора да е извршена врз материјалите без потекло користени во производството и кои се однесуваат само на таквите материјали. Во согласност со тоа, произлегува дека, доколку производот што се здобил со статус на производ со потекло преку исполнување на условите наведени во списокот, се користи за производство на друг производ, условите не се однесуваат на производот во кој тој е внесен, и нема да се земат во предвид материјалите без потекло кои можеле да бидат користени за неговото производство.

2. Без оглед на ставот 1, материјалите без потекло кои според условите наведени во списокот не треба да се користат во производството на определениот производ, сепак можат да бидат користени под услов:

- (а) нивната вкупна вредност да не надминува 10 проценти од цената на производот франко фабрика;
- (б) со примена на овој став, било кој од процентите дадени во списокот како максимална вредност на материјали без потекло да не е надминат.

Овој став нема да се применува на производите опфатени со Главите 50 до 63 од Хармонизираниот систем.

3. Ставовите 1 и 2 ќе се применуваат, освен во случаите наведени во член 6.

Член 6

Недоволен степен на обработка или преработка

1. Без прејудуирање на ставот 2 и без оглед на тоа дали се исполнети условите од Член 5, следниве операции ќе се сметаат како недоволна обработка или преработка за да се добие статус на производ со потекло:

- (а) операции за обезбедување заштита во текот на транспортот и складирањето на производите (вентилација, растурање, сушење, разладување, солење, ставање во сулфур диоксид или во други течни раствори, отстранување на оштетени делови и слични операции);

- (б) едноставни операции за отстранување на прашина, просејување, сортирање, класифицирање, спојување (вклучувајќи спојување во сетови), миење, бојадисување, сечење;

- (в) (i) промена на амбалажа како и препакување и повторно составување на пакетите;

- (ii) едноставно полинење во шишиња, мали шишиња, ставање во кеси, сандаци, кутии, прицврстување на картони или плочи, итн. и сите останати едноставни операции на пакување;

- (г) ставање знаци, ознаки и други слични знаци за распознавање на производите или нивната амбалажа;

- (д) едноставно мешање на производи, без оглед на тоа дали се или не се од различни видови, кога една или повеќе компоненти на мешаниците не ги исполнува условите пропишани со овој Протокол за добивање на статусот на производи со потекло од Договорните страни;

- (ф) едноставно составување на делови за да се добие комплетен производ;

- (е) комбинација на две или повеќе операции опишани во точките од (а) до (ф);

- (ж) колење на животни.

2. Сите операции извршени во земјите Договорни страни на одреден производ ќе бидат разгледани заедно при одредување дали обработката или преработката на тој производ ќе се смета за недоволна во смисла на ставот 1.

Член 7

Единица за припадност

1. Единица за припадност за примената на одредбите на овој Протокол ќе биде одреден производ што се смета основна единица за распоредување со користење на номенклатурата на Хармонизираниот систем.

Во согласност со тоа произлегува дека:

- (а) кога производот што се состои од група или составени делови, се распоредува според правилата на Хармонизираниот систем во еден тарифен број, целината ќе претставува единица за припадност;
 - (б) кога пратката се состои од определен број на идентични производи распоредени во ист тарифен број на Хармонизираниот систем, секој производ мора посебно да биде разгледуван при примената на одредбите од овој Протокол.
2. Во случај кога, според основното правило 5 на Хармонизираниот систем, амбалажата се распоредува заедно со производот, таа ќе биде вклучена при одредување на потеклото.

Член 8

Прибор, резервни делови и алати

Приборите, резервните делови и алатите испратени заедно со дел од опрема, машина, апарат или возило, што се дел од вообичаената опрема и вклучени во цената или кои не се посебно фактурирани, ќе се сметаат како составен дел од та опрема, машина, апарат или возило.

Член 9

Сетови

Сетовите дефинирани со основното правило 3 на Хармонизираниот систем, ќе се сметаат за производи со потекло, кога сите составни производи се со потекло. Меѓутоа, кога сетот се состои од производи со и без потекло, сетот како целина се смета со потекло, под услов вредноста на производите без потекло да не надминува 15 проценти од цената франко фабрика на целиот сет.

Член 10

Неутрални елементи

Со цел да се одреди дали производот е со потекло не е неопходно да се одреди потеклото на следниве елементи што можат да се користат во производството.

- (а) енергија и гориво;
- (б) постројки и опрема;
- (в) машини и алати;
- (г) стоки што не влегуваат и кои не се наменети да влезат во финалниот состав на производот.

ГЛАВА 3

ТЕРИТОРИЈАЛНИ УСЛОВИ

Член 11

Принцип на територијалност

1. Условите наведени во Глава 2 од овој Протокол, што се однесуваат на добивање на статусот на производ со потекло мораат во државите Договорни страни да бидат исполнети без прекин.

2. Доколку извезената стока со потекло од државите Договорни страни во некоја трета држава е вратена, таа мора да се смета за стока без потекло, доколку на царинските органи не може да им се докаже дека:
 - (а) ако вратената стока е иста со стоката што била извезена; и дека
 - (б) таа не била предмет на каква и да е операција, освен оние кои се неопходни за да се сочува во добра состојба додека била во таа држава или додека била извезувана.

Член 12

Директен транспорт

1. Преференцијалниот третман што го обезбедува овој Договор се применува само на производите што ги задоволуваат условите поставени со овој Протокол и кои директно се транспортираат помеѓу Договорните страни. Меѓутоа, производите што сочинуваат една пратка можат да бидат транспортирани преку други подрачја, а доколку постои таква потреба, тие можат да бидат претоварени или привремено ускладиштени на тие подрачја под услов да останат под надзор на царинските органи во државата на транзитот или складиштењето и да не бидат предмет на операции, освен растовар, претовар или било која друга операција наменета за нивни зачувување во добра состојба.

Производите со потекло можат да се транспортираат со цевовод преку други територии кои не се територии на државите Договорни страни.

2. Доказ за исполнување на условите дадени во став 1 ќе им биде доставен на царинските органи на државата увозник, со поднесување на:
 - (а) единствен транспортен документ со кој е опфатен преминот од државата извозник преку државата на транзитот; или
 - (б) уверение издадено од страна на царинските органи на државата на транзитот:
 - (i) во кое се дава точен опис на производите;
 - (ii) во кое се наведуваат датумите на растовар и претовар на производите и, кога тоа е потребно, имињата на бродовите или другите користени транспортни средства; и
 - (iii) во кое се потврдуваат условите под кои производите останале во државата на транзитот; или
 - (в) било кои доказни документи, доколку горенаведеното не се обезбеди.

Член 13

Изложби

1. На производите со потекло испратени на изложба надвор од Договорните страни и продадени по изложбата за увоз во држава Договорна страна ќе се примени овој Договор доколку на царинските органи им се докаже дека:
 - (а) извозникот ги испратил овие производи од една држава Договорна страна во држава во која се одржува изложбата и дека таму биле изложени;
 - (б) извозникот ги продал или на некој друг начин ги пренел производите на лице од една држава Договорна страна;
 - (в) во текот на изложбата или веднаш по неа производите се испратени такви како што биле пратени на изложба; и
 - (г) производите откако биле испратени на изложбата, не се користени за други цели освен како експонати на изложбата.
2. Доказот за потеклото мора да биде издаден или изготвен во согласност со одредбите од Глава 5 и поднесен на царинските органи на државата увозник на вообичаениот начин. Тој мора да ги содржи името и адресата на

изложбата. Кога тоа е потребно, можат да бидат побарани дополнителни доказни документи за условите под кои тие се изложени.

3. Ставот 1 се однесува на секој вид трговски, индустриски, земјоделски или занаетчиски изложби, саеми и слични јавни презентации во текот на кои производите се под царински надзор и кои не се организирани за приватни цели во продавници или деловни простории за продавање на странски производи.

ГЛАВА 4

ПОВРАКАЈ ИЛИ ОСЛОБОДУВАЊЕ

Член 14

Забрана на повраќај на царини или ослободување од царини

1. Материјали без потекло користени во производството на производи што потекнуваат од државите Договорни страни, а за кои доказот за потеклото е издаден или направен во согласност со одредбите од Глава 5 од овој Протокол, нема да подлежат на повраќај, или ослободување од плаќање царина од каков и да е вид во државите Договорни страни.
2. Забраната од став 1 ќе се применува на било кои аранжмани за рефундирање, намалување или неплаќање, делумно или целосно, на царината и царинските давачки со еквивалентно дејство, а кои се применуваат во државите Договорни страни во поглед на материјалите користени во производството и тоа кога такво рефундирање, намалување или неплаќање се применува изричито или во пракса и кога производите произведени од споменатите материјали се извезуваат, а не кога тие остануваат за употреба во државата на производството.
3. Во секој момент и на барање на царинските органи, извозникот на производите покриени со доказот за потеклото треба да биде подготвен да ги поднесе во секое време сите потребни документи со кои се докажува дека немало повраќај во поглед на користење на материјали без потекло во производството на соодветни производи и дека сите царини или царински давачки со еквивалентно дејство кои се применуваат на таквите материјали се навистина платени.
4. Одредбите од ставовите 1 до 3 ќе се применуваат и на амбалажата во смисла на Член 7 (2), помошните средства, резервните делови и алатите како што се наведени во Член 8, како и на производите во сет наведени во Член 9 и тоа кога истите се без потекло.
5. Одредбите од ставовите 1 до 4 ќе се применуваат само на материјали од таков вид на кои се однесува Договорот. Тие нема да претставуваат пречка за примена на системот за рефундирање на извозот на земјоделските производи што инаку се применува при извозот како што тоа е одредено со Договорот.
6. Без оглед на став 1, Република Македонија или Турција можат да ги применуваат аранжманите за повраќај или ослободување од царина или царински давачки со еквивалентно дејство, а кои инаку се применуваат на материјалите користени за производство на производи со потекло и тоа под следниве услови:
 - (а) царинската стапка од 5 проценти ќе се применува за производите опфатени со Главите 25 до 49 и 64 до 97 од Хармонизираниот систем, или пониски стапки што се применуваат во Република Македонија или Турција;
 - (б) царинската стапка од 10 проценти ќе се применува за производите опфатени со Главите 50 до 63 од Хармонизираниот систем, или пониски стапки што се применуваат во Република Македонија или Турција.

Одредбите од овој став ќе се применуваат до 31 декември 2000 година и можат да бидат разгледани доколку за тоа постои заедничка согласност.

ГЛАВА 5

ДОКАЗ ЗА ПОТЕКЛО

Член 15

Општи услови

1. Производите со потекло од една држава Договорна страна при увозот во друга држава Договорна страна, ќе имаат олеснувања во рамките на овој Договор доколку е поднесен еден од следниве документи:
(а) уверение за движење ЕУР 1, чиј што пример е даден во Анекс III;
или
(б) во случаи определени во Член 20 (1), изјава, изготвена од страна на извозникот и чии што текст е даден во Анекс IV, фактура, испратница или некој друг трговски документ во кој детално се опишуваат производите за кои што станува збор за да можат да бидат идентификувани (во натамошниот текст "изјава во фактура")
2. Без оглед на став 1, производите со потекло во смисла на овој Протокол ќе имаат олеснувања според овој Договор без да биде потребно да се поднесува гореспоменатиот документ, во случаи определени во Член 25.

Член 16

Постапка за издавање на уверение за движење ЕУР.1

1. Уверението за движење ЕУР.1 го издаваат царинските органи на државата извозник на барање доставено во писмена форма од страна на извозникот или, со одговорност на извозникот, од страна на неговиот овластен претставник.
2. За оваа цел извозникот или неговиот овластен претставник го пополнува уверението за движење ЕУР.1 и формуларот за барање, чии што примери се дадени во Анекс III. Овие формулари се пополнуваат на еден од јазиците на кој е составен Договорот и во согласност со одредбите на домашното законодавство на земјата извозник. Доколку формуларите се пополнети на рака, тие ќе се пополнуваат со мастило и со печатни букви. Описот на производите мора да биде даден во рубриката резервирана за таа цел, без да се оставаат празни редови. Кога рубриката не е целосно пополнета мора да се повлече хоризонтална линија под последниот ред од описот, со тоа што празниот простор ќе се прецрта.
3. Извозникот кој поднесува барање за издавање на уверение за движење ЕУР.1, ќе биде подготвен во секое време, на барање на царинските органи на државата извозник каде што се издава уверението за движење ЕУР.1, да им ги даде на увид сите потребни документи со кои се докажува дека производот потекнува од некоја држава од Договорот, и дека ги исполнува другите услови пропишани со овој Протокол.
4. Уверението за движење ЕУР.1 ќе го издаваат царинските органи на државите Договорни страни ако производите за кои се работи можат да се сметаат за производи со потекло од државите Договорни страни и ги исполнуваат сите други услови од овој Протокол.
5. Царинските органи што го издаваат уверението ќе ги превземат сите потребни чекори за проверка на потеклото на производот и исполнувањето на другите условите од овој Протокол. За таа цел тие имаат право да бараат секаков вид на доказ и да извршат секаква контрола на сметките на извозникот или било која друга проверка кои тие ја сметаат за потребна. Царинските органи кои го издаваат уверението ЕУР.1 ќе се погрижат формуларите споменати во став 2 да бидат правилно пополнети. Тие посебно ќе проверат дали просторот резервиран за описот на производите е

пополнет на таков начин кој исклучува можност за неистинити дополнувања.

6. Датумот на издавањето на уверението за движење ЕУР.1 ќе биде назначен во рубриката 11 од уверението.
7. Уверението за движење ЕУР.1 ќе биде издадено од страна на царинските органи и ќе му биде ставено на располагање на извозникот штом извозот е обезбеден или извршен.

Член 17

Дополнително издадени уверенија за движење ЕУР.1

1. Без оглед на Член 16 (7), уверението за движење ЕУР.1 може, во исклучителни случаи, да биде издадено по извршениот извоз на производите на кои се однесува доколку:
 - (а) тоа не било издадено за време на извозот поради грешки или ненамерни пропусти или посебни околности; или
 - (б) ако на царинските органи им се докаже дека уверението за движење ЕУР.1 било издадено, но при увозот не било прифатено од технички причини.
2. За примената на став 1, во своето барање извозникот мора да ги наведе местото и датумот на извозот на производите на кои се однесува уверението за движење ЕУР.1, и ги наведе причините за негово барање.
3. Царинските органи можат дополнително да издадат уверение за движење ЕУР.1 само откако ќе утврдат дека податоците доставени во барањето на извозникот се совпаѓаат со податоците од својата евиденција.
4. Дополнително издаденото уверение за движење ЕУР.1 мора да содржи една од следниве забелешки:

“ДОПОЛНИТЕЛНО ИЗДАДЕНО”
“SONRADAN VERILMISTIR”
“ISSUED RETROSPECTIVELY”
5. Забелешката спомената во став 4 ќе биде запишана во рубриката “Забелешки” од уверението за движење ЕУР.1.

Член 18

Издавање на дупликат на уверението за движење ЕУР.1

1. Во случај на кражба, губење или уништување на уверението за движење ЕУР.1, извозникот може да им се обрати на царинските органи што го издаде за да добие дупликат кој ќе биде направен врз основа на извозните документи што тие ги поседуваат.
2. Вака издадениот дупликат мора да носи една од следниве напомени:

“ДУПЛИКАТ”
“İKINCI NÜSHADIR”
“DUPLICATE”
3. Забелешката спомената во став 2 ќе биде запишана во рубриката “Забелешки” од дупликатот на уверението за движење ЕУР.1.
4. Како датум на издавање на дупликатот ќе стои датумот на издавање на оригиналното уверение за движење и ќе важи од тој датум.

Член 19

Издавање на уверенија за движење ЕУР.1 врз основа на претходно издадениот или изготвен доказ за потекло

Кога производите со потекло се наоѓаат под царински надзор во некоја држава од Договорните страни оригиналниот доказ за потеклото ќе може да се замени со еден или повеќе уверенија за движење ЕУР.1 со цел сите или дел од овие производи да се пратат на некое друго место во рамките на Договорните страни. Уверениет(о)а за движење ЕУР.1 што ќе служ(и)ат како замена ќе бидат издадени од страна на царинарницата под чија контрола се наоѓаат производите за кои што се работи.

Член 20

Услови за изготвување на изјава во фактура

1. Изјавата спомената во Член 15(1)(б) може да биде подготвена:
 - (а) од страна на одобрениот извозник во смисла на Член 21; или
 - (б) од страна на било кој извозник за било која пртака што се состои од еден или повеќе пакети со производи со потекло чија што вкупна вредност не надминува 3000 еки.
2. Изјава во фактурата може да се подготви доколку производите за кои што се работи можат да се сметаат за производи кои потекнуваат од Договорната страна и ако ги исполнуваат другите услови од овој Протокол.
3. Извозникот кој ја дава изјавата во фактурата ќе биде подготвен во секое време, на барање на царинските власти на земјата извозник, да ги поднесе сите потребни документи со кои се докажува статусот на производ со потекло на дадените производи, како и исполнувањето на други услови пропишани со овој Протокол.
4. Извозникот ќе ја отчука или испечати изјавата, или ќе стави печат на фактурата, на испратницата или на некој друг трговски документ; текстот на изјавата е даден во Анекс IV. Притоа ќе се користи една од јазичните верзии изложени со споменатиот Анекс, а во согласност со одредбите од домашното право на земјата извозник. Доколку изјавата е пишувана со рака, таа треба да биде напишана со мастило и печатни букви.
5. Изјавите во фактурите ќе имаат оригинален потпис на извозникот во ракопис. Меѓутоа, од одобрениот извозник во смисла на Член 21, нема да се бараат такви изјави под услов тој да се обврзе пред царинските власти на земјата извозник, во писмена форма, дека тој ја прифаќа целосната одговорност за сите изјави што го идентификуваат како потписник.
6. Изјавата во фактурата може да биде издадена од страна на извозникот кога производите на кои таа се однесува се извезуваат или по извршениот извоз, под услов таа да биде предадена во земјата извозник, најмногу две години по увозот на производите на кои што таа се однесува.

Член 21

Одобрен извозник

1. Царинските власти на земјата извозник можат да овластат било кој извозник што има чести пратки на производи, опфатени со оваа Спогодба, да издава изјави во фактурите без оглед на вредноста на односните производи. Извозникот кој бара такво овластување мора на царинските власти да им ги поднесе сите нужни гаранции за верификување на статусот на производите со потекло за кои што станува збор, како и исполнувањето на другите услови од овој Протокол.
2. Царинските власти можат да доделат статус на одобрен извозник според условите кои тие ги сметаат за соодветни.

3. На одобренiot извозник царинските власти ќе му доделат број на царинско овластување кој ќе се наведува на изјавата во фактурата.
4. Царинските власти ќе ја надгледуваат употребата на овластувањето од страна на одобренiot извозник.
5. Царинските власти можат во секое време да го повлечат овластувањето. Тие тоа ќе го сторат кога одобренiot извозник веќе не ги дава гаранциите споменати во став 1, не ги исполнува условите споменати во став 2 или на некој друг начин неправилно го користи овластувањето.

Член 22

Времетраење на доказот за потекло

1. Доказот за потекло ќе важи четири месеци од датумот на неговото издавање во државата извозник и во тој рок мора да биде поднесен до царинските органи на државата увозник.
2. Доказот за потекло поднесен до царинските органи на државата увозник по истек на рокот за поднесување определен во став 1 можат да бидат прифатени за примена на преференцијален третман, во случај кога неподнесувањето на уверението пред истекот на крајниот рок е предизвикано од вонредни околности.
3. Во други случаи на закаснето поднесување, царинските органи на државата увозник можат да го прифатат доказот за потекло кога производите се испратени пред гореспоменатиот датум.

Член 23

Поднесување на доказот за потекло

Доказот за потекло ќе се поднесува до царинските органи на државата увозник од Договорните страни во согласност со постапките што се применуваат во таа држава. Споменатите органи можат да побараат доказот за потекло да биде преведен и исто така можат да бараат увозната декларација да биде пропратена со изјава на увозникот дека производите ги задоволуваат условите пропишани за примена на овој Договор.

Член 24

Сукцесивен увоз

Кога, на барање на увозникот и според условите утврдени од страна на царинските органи на државата увозник од Договорот, сукцесивно се увезуваат разглобени или несоставени производи во смисла на основното правило 2(а) од Хармонизираниот систем, опфатени во Оддел XVI и XVII или со тарифните броеви 7308 и 9406 од Хармонизираниот систем, на царинските органи за овие производи им се поднесува само едно уверение за движење и тоа при увозот на првата пратка.

Член 25

Исклучоци во однос на доказот на потекло

1. Производи кои приватни лица како мали пакети ги праќаат на приватни лица или кои претставуваат дел од личниот багаж на патникот ќе бидат прифатени како производи со потекло без барање за доставување на доказот за потекло, под услов таквите производи да не се увезени за трговски цели и декларирани дека ги задоволуваат условите од овој Протокол и каде што нема сомневање во веродостојноста на таквото декларирање. Во случаи на производи пратени по пошта ова декларирање мора да биде дадена на царинска декларација CN22/CN22 или на хартија приложена кон тој документ.

2. Повремените увози кои се состојат единствено од производи за лична употреба на приемателот, патникот или нивните семејства нема да се сметаат за трговски увози ако од природата и количината на производите е очигледно дека тие не се наменети за комерцијални цели.
3. Вкупната вредност на тие производи, во случај на мали пакети, нема да биде поголема од 500 ЕКИ, а во случај на производи што се дел од личниот багаж на патникот, вкупната вредност нема да надминува 1200 ЕКИ.

Член 26

Придружни документи

Документите споменати во Член 16(3) и 20(3) што се користат за докажување дека производите опфатени со уверението за движење ЕУР.1, или со изјава во фактурата, можат да се сметаат за производи со потекло од некоја држава од Договорот и дека ги исполнуваат другите услови од овој Протокол, можат да се состојат, помеѓу другото, од:

- (а) директен доказ за постапките извршени од страна на извозникот или доставувачот за добивање на односната стока, содржани на пример, во неговите сметки или во неговото интерно сметководство;
- (б) документи со кои се докажува потеклото на материјалите кои се употребени, издадени или пополнети во државите од Договорот каде што овие документи се употребуваат во согласност со домашното законодавство;
- (в) документи со кои се докажува степенот на обработка или преработка на материјалите од државите Договорни страни, кои се користат, издаваат или пополнуваат во државите Договорни страни и каде што овие документи се употребуваат во согласност со домашното законодавство;
- (г) уверение за движење ЕУР.1, или изјави во фактурите, со кои се докажува потеклото на употребените материјали, издадени или изготвени во државите Договорни страни.

Член 27

Чување на доказот за потекло и придружните документи

1. Извозникот што поднесува барање за издавање на уверението за движење ЕУР.1 ќе ги чува најмалку три години документите наведени во Член 16(3).
2. Извозникот што ја изготвува изјавата во фактурата во текот на најмалку три години ќе чува копија од изјавата во фактурата, како и документите наведени во Член 20(3).
3. Царинските органи на државата извозник што го издаваат уверението за движење ЕУР.1 ќе ги чуваат најмалку три години барањата наведени во Член 16(2).
4. Царинските органи на државата увозник ќе ги чуваат најмалку три години уверенијата за движење ЕУР.1, и изјавите во фактурите што им се поднесени.

Член 28

Несовпаѓања и формални грешки

1. Откривањето на мали несовпаѓања помеѓу изјавите со кои се докажува потеклото и оние поднесени во документите до царинските органи за да можат да се извршат формалностите за увоз на производи нема *ipso facto* да значи дека доказот за потеклото е неважечки ако се утврди дека тој документ навистина одговара на соодветните производи.
2. Очигледните формални грешки како печатните грешки на доказот за потекло нема да повлечат со себе отфрлање на документот, ако овие

грешки не се од вид кој може да предизвика сомневање за точноста на изјавите во документот.

Член 29

Износи изразени во ЕКИ

1. Износот на националната валута на државата извозник еквивалентен на износот изразен во ЕКИ ќе биде утврден од страна на државата извозник и тој ќе биде доставен до државата увозник.
2. Кога износите ги надминуваат соодветните износи утврдени од страна на државата увозник, таа нив ќе ги прифати доколку на фактурата за производите износите се изразени во валутата на државата извозник.
3. Износите што ќе бидат изразени во било која национална валута ќе бидат еквивалент во таја национална валута на износите изразени во ЕКИ, кои важат на првиот работен ден од октомври во годината што претходи на денот на влегување во сила на овој договор.
4. Мешовитата комисија на барање на некоја од Договорните страни ќе ги провери износите изразени во ЕКИ и нивните еквиваленти во национална валута на Договорните страни. Кога разгледувањето ќе биде во тек, Мешовитата комисија ќе осигура дека нема да има никакво намалување на износите што ќе бидат изразени во било која национална валута и ќе ја разгледа можноста да се сочуваат ефектите на односните ограничувања во реални рамки. За таа цел, Мешовитата комисија може да донесе одлука за измена на износите изразени во ЕКИ.

ГЛАВА 6

МЕТОДИ НА УПРАВНА СОРАБОТКА

Член 30

Взаемна помош

1. Царинските органи на државите од Договорот взаемно ќе си достават, отпечатени примероци од печатите што се употребуваат во нивните царински испостави кои издаваат уверенија за движење ЕУР.1, како и адресите на царинските органи задолжени да ги проверуваат уверенијата.
2. Со цел да се обезбеди правилна примена на овој Протокол, државите Договорни страни взаемно ќе си помагаат, преку надлежните царински управи, при проверката на автентичноста на уверенијата за движење ЕУР.1, или изјавите во фактурите и точноста на податоците дадени во овие документи.

Член 31

Верификација на доказот за потеклото

1. Дополните верификации на доказот за потекло треба да се извршуваат без одреден распоред или во било кој момент кога царинските органи на државата увозник имаат основано сомнение околу автентичноста на таквите документи, за статусот на потеклото на соодветните производи или за исполнувањето на другите услови содржани во овој Протокол.
2. За спроведување на одредбите од став 1 царинските органи на државата увозник ќе го вратат уверението за движење ЕУР.1 и фактура, ако била поднесена, изјава во фактурата, или копините од овие документи до царинските органи на Договорната страна извозник наведувајќи ги причините за проверка, кога е тоа потребно. Сите добиени документи и податоци што укажуваат дека податоците наведени во доказот за потекло се неточни ќе бидат доставени како поткрепа на барањето за верификација.

3. Верификацијата ја вршат царинските органи на Договорната страна извозник. За таа цел тие имаат право да побараат било какви докази и да ја контролираат сметката на извозникот или било каква друга проверка која се смета за потребна.
4. Ако царинските органи на земјата увозник решат да го суспендираат доделувањето на преференцијален третман на соодветните производи додека тие ги чекаат резултатите од верификацијата, на увозникот може да му биде понудено производите да ги превземе под услов да се обезбедат сите неопходни мерки за заштита.
5. Царинските органи кои бараат верификација ќе бидат известени за резултатите од оваа верификација што е можно поскоро. Од овие резултати мора јасно да произлегува дали документите се автентични и дали соодветните производи можат да се сметаат како производи со потекло што потекнуваат од државите Договорни страни и дали ги исполнуваат другите услови од овој Протокол.
6. Ако во случај за кој постои основано сомнение не биде добиен одговор во рок од десет месеци од датумот на барањето за верификација, или ако одговорот не содржи информации доволни за да се определи автентичноста на документот за кој што станува збор или вистинското потекло на производите, царинските органи кои бараат верификација ќе одбијат да доделат преференцијален третман, освен во исклучителни околности.

Член 32

Решавање на спорови

Ако настанат спорови во врска со постапките за верификација неведени во Член 31 и кои не можат да бидат решени помеѓу царинските органи кои бараат верификација и царинските органи одговорни да ја спроведат истрагата или ако спорите се во врска со толкувањето на овој Протокол, таквите спорови ќе му бидат поднесени на Мешовитата комисија.

Во сите случаи решавањето на спорите помеѓу увозникот и царинските органи на Договорната страна увозник ќе биде во согласност со законите на таа Договорна страна.

Член 33

Казни

Ќе се казни секое лице што ќе изготви или даде на изготвување документ кој содржи неточни податоци со цел да се добие преференцијален третман за производите.

Член 34

Слободни зони

1. Договорните страни ќе ги превземат сите неопходни чекори за да се осигурат дека производите со кои што се тргува, а опфатени со доказот за потекло и кои во текот на транспортот користат слободна зона сместена на нивното подрачје, нема да бидат заменети со друга стока и нема да бидат предмет на друго ракување, освен вообичаените операции неопходни за да се спречи расипување на производите.
2. Иземајќи ги одредбите содржани во став 1, ако производите што потекнуваат од државите Договорни страни се увезуваат во слободна зона, и се опфатени со доказ за потекло и подлежат на преработка или добработка, односните органи ќе издадат ново уверение ЕУР.1 на барање на извозникот, во случај ако доработката или извршената преработка е во согласност со одредбите на овој Протокол.

ГЛАВА 7

ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 35

Подкомитет за царини и потекло

Подкомитет за царини и потекло ќе биде формиран во рамките на Мешовитата комисија, за помош при извршување на нејзините обврски и со цел да се обезбеди постојано информирање и консултации помеѓу експерти.

Подкомитетот ќе биде составен од експерти од двете Договорни страни одговорни за прашања поврзани со областа на царините и потеклото на стоките.

Член 36

Анекси

Анексите од овој Протокол претставуваат негов составен дел.

Член 37

Амандмани кон Протоколот

Мешовитата комисија може да одлучи да донесе амандмани на одредбите на овој Протокол.

Член 38

Стока на пат или во складишта

Одредбите од овој Договор може да се применат за стока која ги исполнува условите од овој Протокол и која на денот на почетокот на важноста на овој Договор, се наоѓа на пат или е привремено сместена во царински магацин или во слободна зона во една од Договорните страни, може да се смета како стока со потекло под услов да во рок од четири месеци од наведената дата до царинските органи на државата увозник од Договорот се поднесе уверение за движење ЕУР.1, кое било издадено дополнително заедно со документите со кои се докажува дека стоките биле директно транспортирани.

А Н Е К С И к о н П Р О Т О К О Л 2

Уводни забелешки во врска со списокот од Анекс II кон Протоколот

Забелешка 1:

Списокот ги одредува условите што треба да се исполнети за сите производи за да бидат сметани како доволно преработени или обработени како што е одредено со Член 5 од овој Протокол.

Забелешка 2:

- 2.1 Првите две колони од списокот го опишуваат добиениот производ. Првата колона ги дава тарифните броеви или броевите на главите од Хармонизираниот систем, а втората колона дава опис на стоките употребен во тој систем за соодветниот тарифен број или глава. За секој внес во првите две колони правилото е одредено во колоните 3 или 4. Кога во некои случаи, внесот во првата колона му претходи ознаката "ex", тоа значи дека правилата во колоните 3 или 4 се однесуваат само на дел од тој тарифен број како што е опишано во колоната 2.
- 2.2 Кога неколку тарифни броеви се групирани во колоната 1 или кога е даден бројот на главата, а описот на производот во колоната 2 е даден со општи термини, соседните правила во колоните 3 или 4 се однесуваат на сите

производи кои, според Хармонизираниот систем, се распоредени во тарифните броеви од главата или во кој и да е од тарифните броеви групирани во колоната 1.

- 2.3 Кога во списокот постојат различни правила што се однесуваат на различни производи во некој тарифен број, во секој ред е содржан описот на тој дел од тарифниот број опфатен со соседните правила во колоните 3 или 4.
- 2.4 Кога за внесот во првите две колони, постои правило и во колоната 3 и колоната 4, извозникот може како алтернатива да одбере, примена или на правилото дадено во колоната 3 или на правилото дадено во колоната 4. Ако во колоната 4 не е дадено правило за потекло, мора да се примени правилото дадено во колоната 3.

Забелешка 3:

- 3.1 Одредбите на Член 5 од овој Протокол, за производи што се здобиле со статус на производи со потекло и кои се употребуваат во производството на други производи, се применуваат без оглед на тоа дали производите статусот го добиле во фабриката каде што тие производи се употребувани или во некоја друга фабрика од Договорните страни.

Пример:

Мотор од тарифниот број 8407, за кого правилата велат дека вредноста на сите употребени материјали што се без потекло кои во него можат да се вградат не смеат да надминат 40 проценти од цената на производот франко фабрика, е изработен од “друг легиран челик грубо обликуван со ковање” од тарифниот број ex 7224.

Ако тоа ковање е направено во Договорната страна од ингота без потекло, тој веќе го добил статусот на потекло со употреба на правилото од списокот за тарифниот број ex 7224. Кованиот материјал во тој случај може да се смета како материјал со потекло во пресметковната вредност на моторот без оглед на тоа дали тој е произведен во истата или во друга фабрика во некоја од Договорните страни. Вредноста на инготот без потекло со ова не се зема во предвид при собирање на вредноста на материјалите без потекло кои што се употребени.

- 3.2 Правилото од списокот за преработка претставува минимален потребен степен на преработка или обработка, па со превземање повисок степен на обработка или преработка се стекнува статус на производ со потекло; и спротивно на тоа, помал степен на преработка или обработка не може да се стекне статус на производ со потекло. Така ако правилото предвидува при одредена етапа на изработка дека може да се користи материјал без потекло, користењето на тој материјал во порана етапа на изработка е дозволено, додека користењето на тој материјал во подоцнежна етапа на изработка не е дозволено.
- 3.3 Без прејудиирање на Забелешката 3.2, каде правилото вели дека “материјалите од било кој тарифен број” може да бидат употребени, материјали од истиот тарифен број во кој се распоредува и производот можат да бидат исто така употребени, согласно на било кое конкретно ограничување опфатено во правилото. Меѓутоа, изразот “производство од материјали од било кој тарифен број, вклучувајќи и други материјали од тарифен број” значи дека можат да се користат само материјали кои се распоредуваат во ист тарифен број како производ со опис кој се разликува од оној наведен во списокот во колоната 2.
- 3.4 Кога правилото во списокот одредува дека производот може да биде произведен од повеќе од еден материјал, тоа значи дека може да се употребува било кој материјал или материјали. Тоа не предвидува дека сите ќе бидат употребени.

Пример:

Правилото за ткаенини од ХС 5008 до 5212 одредува дека може да се користат природни влакна и покрај останатите материјали може да се употребат и хемиски материјали. Тоа не значи дека е потребно да се употребат двата, може да се употреби едниот или другиот или и двата.

- 3.5 Кога правилото во списокот одредува дека производот мора да биде произведен од посебни материјали, условот очигледно не попречува употреба на други материјали кои, поради нивната блиска природа, не го задоволуваат правилото. (Види ја и Забелешката 6.2 подолу во врска со текстил.)

Пример:

Правилото за приготвена храна од тарифниот број 1904 кое посебно ја исклучува употребата на житарици или преработки од житарици не попречува употреба на минерални соли, хемиски или други адитиви кои не се произведени од житарици.

Меѓутоа, ова не се однесува на производи кои, кога не можат да бидат произведени од конкретно наведените материјали во списокот, можат да бидат произведени од материјали од иста природа во некоја порана етапа на производството.

Пример:

Во случај на производ за облекување од ех Глава 62 изработен од неткаен материјал, ако за оваа класа на производ е дозволено користење само на предиво без потекло, не може да се започне од неткаен материјал - дури и ако неткаените материјали не можат да бидат направени од предиво. Во такви случаи почетниот материјал треба да биде на степен на обработка пред предиво - а тоа е степен на влакно.

- 3.6 Кога во некои правила од списокот се наведуваат два процента за максималната вредност на материјалите без потекло што можат да бидат употребени, тогаш тие проценти не смеат да се собираат заедно. Со други зборови, максималната вредност на сите употребени материјали без потекло никогаш не смеат да го надминат највисокиот даден процент. Посединечните проценти не смеат да се надминат во однос на материјалите за кои се применуваат.

Забелешка 4:

- 4.1 Терминот “природни влакна” во списокот е употребен за да значи влакна освен вештачки или синтетички. Тој е лимитиран на степените пред предење, вклучувајќи и отпадоци, и, ако тоа не е поинаку означено, во него се вклучени влакна што биле влачени, чешлани или на друг начин обработени но не впредени.
- 4.2 Терминот “природни влакна” вклучува коњски влакна од тарифен број 0503, свила од тар. број 5002 и 5003, како и волнени влакна, фини животински влакна од тар. број 5101 до 5105, памучни влакна од тар. број 5201 до 5203 и други растителни влакна од тар. број 5301 до 5305.
- 4.3 Терминот “текстилна пулпа”, “хемиски материјали” и “материјали за производство на хартија” се употребени во списокот да опишат материјали што не се распоредуваат во Главите 50 до 63, и кои можат да бидат употребени за производство на вештачки, синтетички или хартиени влакна или предиво.
- 4.4 Терминот “вештачки сечени влакна” во списокот е употребен за означување на синтетички или вештачки филаменти, сечени влакна или отпадоци, од тар. број 5501 до 5507.

Забелешка 5:

- 5.1 Кога за даден производ во списокот се бара консултирање на овие забелешки, условите наведени во колоната 3 нема да се употребат на ниту еден основен текстилен материјал, употребен во производството на тој производ, кој, земен заедно, претставува 10 проценти или помалку од вкупната маса на сите употребени основни текстилни материјали. (Види ја Забелешка 5.3 и 5.4 подолу.)
- 5.2 Меѓутоа, отстапувањата наведени во Забелешката 5.1 може да се примени единствено на мешани производи направени од два или повеќе основни текстилни материјали.

Следните материјали се основни текстилни материјали:

- свила
- волна
- груби животински влакна
- фини животински влакна
- коњски влакна
- памук
- материјали за правење хартија и хартија
- лен
- вистински коноп
- југа и други текстилни влакна
- сицал и други текстилни влакна од видот Agave
- кокос, абака, рамија и други растителни текстилни влакна
- синтетички филаменти
- вештачки филаменти
- синтетички вештачки сечени влакна од полипропилен
- синтетички вештачки сечени влакна од полиестер
- синтетички вештачки сечени влакна од полиамид
- синтетички вештачки сечени влакна од полнакрилонитрил
- синтетички вештачки сечени влакна од полнимид
- синтетички вештачки сечени влакна од политетрафлуороетиле
- синтетички вештачки сечени влакна од полифенилен сулфид
- синтетички вештачки сечени влакна од поливинил хлорид
- други синтетички вештачки сечени влакна
- вештачки сечени влакна од вискоза
- други вештачки сечени влакна
- предиво од полиуретан сегментиран со флексибилни сегменти од полиетер обвиткано или необвиткано
- предиво од полиуретан сегментиран со флексибилни сегменти од полиестер обвиткано или необвиткано
- производи од тарифен број 5605 (метализирано предиво) што содржи лента од алуминиумска фолија или од пластичен слој превлечени или непревлечени со прав од алуминум, со широчина до 5 мм, поврзани со прозирни или боени атхезиви помеѓу два слоја од пластична фолија
- други производи од тарифен број 5605.

Пример:

Предивото од тарифен број 5205 изработено од пмаучни влакна од тарифен број 5203 и синтетички сечени влакна од тарифен број 5506 е мешано предиво. Така, синтетичките сечени влакна без потекло и кои не ги задоволуваат правилата за потеклото (кои бараат производство од хемиски материјали или

текстилна пулпа) можат да бидат употребени до висина од 10 проценти од масата на предивото.

Пример:

Волнена ткаенина од тарифен број 5112 изработена од волнено предиво од тар. број 5107 и синтетичко предиво од сечени влакна од тарифен број 5509 претставува мешана ткаенина. Оттука, синтетичкото предиво што не ги задоволува правилата за потекло (кое бара производство од хемиски материјали или текстилна пулпа) или волненото предиво што не ги задоволува правилата за потекло (кое бара производство од природни влакна, невлечени или нечеслани ниту поинаку преработени за предење) или комбинацијата од двете предива може да биде употребена под услов нивната вкупна маса да не надминува 10 проценти од масата на ткаенината.

Пример:

Тафтуваните текстилни ткаенини од тарифен број 5802 изработени од памучно предиво од тарифен број 5205 и памучна ткаенина од тарифен број 5210 претставува мешан производ само ако памучната ткаенина е самата по себе мешана ткаенина која што е изработена од предива кои се распоредуваат во два посебни тарифни броеви или ако употребените памучни предива сами по себе претставуваат мешаници.

Пример:

Ако тафтуваната текстилна ткаенина за која што станува збор е изработена од памучно предиво од тарифен број 5205 и синтетичка ткаенина од тарифен број 5407, тогаш, очигледно, употребените предива се два различни основни текстилни материјали и тафтуваната текстилна ткаенина, во согласност со тоа, е мешан производ.

Пример:

Килим со тафт изработен и од вешатачки предива и од памучни предива и со позадина од јута е мешан производ бидејќи при тоа се употребени три основни текстилни материјали. Така, за секој материјал без потекло и кој во подоцнежниот степен на производство одошто степенот до кој што правилото дозволува, може да се употребат, под услов нивната вкупна маса да не надминува 10 проценти од масата на текстилните материјали на килимот. Така, и јутата како основа и/или вештачкото предиво може да бидат увезени во тој степен на производство, под услов да се исполнети условите за масата.

5.3 Во случај на производи кои содржат “предиво направено од полиуретан сегментирано со флексибилни сегменти од полиетер обвиткано или необвиткано” оваа толеранција е 20 проценти во однос на ова предиво.

5.4 Во случај на производи кои содржат “ленти од алуминиумска фолија или од пластичен слој превлечени или непревлечени со прав од алуминиум, со широчина до 5 мм, поврзани со адхезив помеѓу два слоја пластика”, оваа толеранција е 30 проценти во однос на оваа лента.

Забелешка 6:

6.1 Во случај на текстилните производи кои во списокот се означени со фуснота која бара да се консултира оваа забелешка, текстилните материјали, со исклучок на поставите и меѓупоставите, кои не ги задоволуваат правилата наведени во списокот во колоната 3 за готови производи, можат да бидат употребени под услов дека тие се распоредуваат во тарифен број различен од тарифниот број на производот и дека нивната вредност не надминува 8 проценти од цената на производот франко фабрика.

- 6.2 Без прејудииирање на Забелешката 6.3, материјалите што не се распоредуваат во Глава 50 до 63 можат слободно да се употребуваат во производство на текстилни производи, било тие да содржат или не содржат текстилни материјали.

Пример:

Ако правилото во списокот наведува дека за посебни текстилни артикли, како пантолони, може да биде употребено предиво, тоа не спречува употреба на метални артикли, како копиња, затоа што копчињата не се распоредуваат во Глава 50 до 63. Од истите причини, тоа не е пречка за употреба на патенти иако патентите во принцип содржат текстил.

- 6.3 Онаму каде што се применува правилото за процентите, вредноста на материјалите што не се распоредуваат во Глава 50 до 63 мора да биде земена во предвид кога се пресметува вредноста на содржаните материјали без потекло.

Забелешка 7:

- 7.1 Во смисла на тар. број 2707, 2713 до 2715, ех 2901, ех 2902 и ех 3403, „специфичните процеси“ се следниве:

- (а) вакумска дестилација
- (б) редестилација со продлабочен фракционен процес¹
- (в) кракинг
- (г) реформирање
- (д) екстракција со помош на селективни растворувачи
- (е) процес кој ги подразбира следниве операции: обработка со концентрирана сулфурна киселина, олеум или сулфурен анхидрид; неутрализација со алкални агенти; деколоризација и пречистување со природна активна земја, активна земја, активен јаглен или боксид
- (е) полимеризација
- (ж) алкилација
- (з) изомеризација

- 7.2 За целите на тарифните број 2710, 2711 и 2712, „специфичните процеси“ се следниве:

- (а) вакумска дестилација
- (б) редестилација со продлабочен фракционен процес¹
- (в) кракинг
- (г) реформирање
- (д) екстракција со помош на селективни растворувачи
- (е) процес кој ги подразбира следниве операции: обработка со концентрирана сулфурна киселина, олеум или сулфурен анхидрид; неутрализација со алкални агенти; деколоризација и пречистување со природна активна земја, активна земја, активен јаглен или боксид
- (е) полимеризација
- (ж) алкилација
- (з) изомеризација
- (с) во однос на тешките масла кои се распоредуваат во тарифниот број ех 2710, десулфуризацијата со водород резултира со намалување на барем 85 проценти од содржината на сулфурот на обработениот производ (ASTM D 1266-59 Т метод)
- (и) во однос на производите кои се распоредуваат само во тарифен број 2710, депарафинирање со друг процес освен филтрирање
- (ј) во однос на тешките масла кои се распоредуваат во тарифниот број ех 2710, третманот со водород под притисок од над 20 бари и температура

од над 250 Целзиусови степени со употреба на катализатор, освен ефектот на десулфуризација, кога водородот сочинува активен елемент во хемиската реакција. Понатамошниот третман со водород на маслата за подмачкување од тарифниот број ех 2710 (на пример, хидрофинализација или деколоризација) со цел, посебно, да се подобри бојата или стабилноста сепак нема, да се смета за специфичен процес

- (к) во смисла на маслата за гориво кои се распоредуваат во тарифниот број од ех 2710, атмосферската дестилација, под услов помалку од 30 проценти од овие производи да дестилираат, по зафатнина, вклучувајќи ги и загубите, на температура од 300 Целзиусови степени според ASTM D 86 методот
- (л) во однос на тешките масла освен гасни масла и масла за горење кои се распоредуваат само во тарифниот број ех 2710, обработка со помош на високо фреквентно празнење на електрична четка.

7.3 Во смисла на тарифните броеви ех 2707, 2713 до 2715, ех 2901, ех 2902 и ех 3403 едноставните операции како чистење, декантирање, одсолување, одстранување вода, филтрирање, боење, означување, добивање на сулфурна содржина како резултат на мешање на производи со различна содржина на сулфур, било која комбинација од овие операции или слични операции кои не даваат потекло.

А Н Е К С И И к о п П Р О Т О К О Л 2

**СПИСОК НА ОБРАБОТКА ИЛИ ПРЕРАБОТКА ШТО ТРЕБА ДА СЕ ИЗВРШИ
НА МАТЕРИЈАЛИТЕ БЕЗ ПОТЕКЛО ЗА ДА ПРОИЗВОДОТ СЕ ЗДОБНЕ СО
СТАТУС НА ПРОИЗВОД СО ПОТЕКЛО**

**Производите наведени во списокот може да не бидат сите опфатени со
Договорот. Поради тоа е потребно да се земат во предвид останатите
делови од Договорот**

Глава 01	Живи животни	Сите употребени животни од Глава 1 мора целосно да преовладуваат
Глава 02	Месо и јастиви остатоци од месо	Производство во кое сите употребени материјали од Глава 1 и 2 мора целосно да преовладуваат
Глава 03	Риб и черупкари, мекотелци и други водени без'рбетници	Производство во кое сите употребени материјали од Глава 3 мора целосно да преовладуваат
ех Глава 04	Млечни производи; птичји јајца; природен мед; јастиви производи од животинско потекло што не се споменати нату опфатени на друго место; освен	Производство во кое сите употребени материјали од Глава 4 мора целосно да преовладуваат
0403	Маштеница, кисело млеко и павлака, јогурт, кефир и друго ферментирано или закиселено млеко и павлака, концентрирани или неконцентрирани, со додаден шеќер или други материји за засладување или ароматизирања со додадено овошје, јатчесто овошје или какао	Производство во кое: - сите употребени материјали од Глава 4 мора целосно да преовладуваат; - сите употребени овошни сокови од тар. број 2009 (освен од ананас, лимета или грејпфрут) мора да се од домашно потекло; - вредноста на сите употребени материјали од Глава 17 да не надминува 30% од фабричната цена на производот

ex Глава 05	Производи од животинско потекло, што не се споменати ниту опфатени на друго место, освен:	Производство во кое сите употребени материјали од Глава 5 мора целосно да преовладуваат
ex 0502	Преработени четини и влакно од питоми или диви свињи	Чистење, дезинфекција, сортирање и испраќување на четини и влакно
Глава 06	Живи дрвја и други растенија; луковици, корења и сл.; сечено цвеќе и украсни лисја	Производство во кое: - сите употребени материјали од Глава 6 мора целосно да преовладуваат; - вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричната цена на производот
Глава 07	Зеленчук и некои корења и гругки за јадење	Производство во кое сите употребени материјали од Глава 7 мора целосно да преовладуваат
Глава 08	Овошје и јатчесто овошје за јадење; кори од агруми или од дињи и лубеници	Производство во кое: - сето употребено овошје и јатчесто овошје мора целосно да преовладува; - вредноста на сите употребени материјали од Глава 17 да не надминува 30% од фабричната цена на производот
ex Глава 09	Кафе, чај, мате чај и мирудии, освен	Производство во кое сите употребени материјали од Глава 9 мора целосно да преовладуваат
0901	Кафе, печено или непечено, со или без кофеин; лушпи и ципи од кафе; замени за кафе што содржат кафе во кој и да е процент	Производство од материјали од кој и да е тар. број
0902	Чај, ароматизиран или неароматизиран	Производство од материјали од кој и да е тар. број
ex 0910	Мешавини на мирудии	Производство од материјали од кој и да е тар. број
Глава 10	Жита	Производство во кое сите употребени материјали од Глава 10 мора целосно да преовладуваат
ex Глава 11	Производи од мелничката индустрија; слад; скроб; инсулин; глутен од пченица; освен:	Производство во кое сите употребени жита, зеленчук, корења и гругки за јадење, од тар. број 0714 или овошје мора целосно да преовладуваат
ex 1106	Брашно, грис и прав од сушен мешункаст зеленчук од тар. број 0713	Сушење и мелење на мешункаст зеленчук од тар. број 0708
Глава 12	Маслодајни семиња и плодови; разни зрна, семиња и плодови; индустриски или медицински растенија; слама и добиточна храна	Производство во кое сите употребени материјали од Глава 12 мора целосно да преовладуваат

1301	Шелак, природни гуми, смоли, гуми-смоли и маслени смоли (на пр. балзами)	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали од тар. број 1301 не надминува 50% од фабричната цена на производот
1302	Растителни сокови и екстракти; пектински материјал, пектинати и пектати, агар-агар и други служи и средства за згуснување; модификувани или немодификувани, добиени од растителни производи:	
	-Служи и средства за згуснување, модификувани, добиени од растителни производи	Производство од немодификувани служи и средства за згуснување
	-Други	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричната цена на производот
Глава 14	Растителни материјали за плетарство; растителни производи што не се споменати ниту опфатени на друго место	Производство во кое сите употребени материјали од Глава 14 мора целосно да преовладуваат
ex Глава 15	Животински или растителни масла и маснотии и производи од нивно разлагање; преработени маснотии за јадење; животински или растителни восоци; освен:	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
1501	Свинска маст (вклучително сало) животинска маст, освен оние од тар. број 0209 или 1503:	
	- Маснотии од коски или отпадоци	Производство од материјали од кој и да е тар. број, освен од оние од тар. број 0203, 0206 или 0207 или од коски од тар. број 0506
	- Други	Производство од месо или од јастиви отпадоци од свинско месо од ансловите 0203 или 0206 или од месо и јастиви отпадоци од животинско месо од тар. број 0207
1502	Маснотии од животни од видовите говеда, кози и овци, освен оние од тар. број 1503	
	-Маснотии од коски или отпадоци	Производство од материјали од кој и да е тар. број, освен од оние од тар. број 0201, 0202, 0204 или 0206 или од коски од тар. број 0506

	- Други	Производство во кое сите употребени материјали од Глава 2 мора целосно да преовладуваат
1504	Маснотипи и масла и нивни фракции, од риби или морски цицачи, рафинирани или нерафинирани, но хемиски немодификувани	
	- Цврсти фракции	Производство од материјали од кој и да е тар. број, вклучително и др. материјали од тар. број 1504
	- Други	Производство во кое сите употребени материјали од Главите 2 и 3 мора целосно да преовладуваат
ex 1505	Рафиниран ланолин	Производство од маснотини од сурова волна од тар. број 1505
1506	Други животински маснотипи и масла и нивни фракции, рафинирани или нерафинирани, но хемиски немодификувани	
	- Цврсти фракции	Производство од материјали од кој и да е тар. број, вклучувајќи и др. материјали од тар. број 1506
	- Други	Производство во кое сите употребени материјали од Глава 2 мора целосно да преовладуваат
1507 до 1515	Растителни масла и нивни фракции	
	- Соево масло, масло од кикиритки, палмово масло, масло од кокосов орех, од палмов орех, бабасу, тунгово масло и масло од оитицица, восок од мирта и јапонски восок, фракции од масло од јојоба и масла за технички или индустриски потреби каде не се произведуваат прехранбени производи за човечка исхрана	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
	- Цврсти фракции, освен оние на маслото од јојоба	Производство од др. материјали од тар. број 1507 до 1515
	- Други	Производство во кое сите употребени растителни материјали мора целосно да преовладуваат
1516	Животински или растителни маснотипи и масла и нивни фракции, делумно или целосно хидрогенизирани, интерестерификувани, реестерификувани или	Производство во кое: - сите употребени материјали од Глава 2 мора целосно да преовладуваат; - сите употребени растителни материјали мора целосно да

	влеидинизирани, рафинирани или нерафинирани, но понатаму неприготвени	преовладуваат. Меѓутоа, може да се користат материјали од тар. број 1507, 1508, 1511 и 1513
1517	Маргарин, мешавини или препарати од животински или растителни масти или масла или од фракции на различни масти или масла од оваа Глава, погодни за јадење, освен масите или маслата за јадење или нивните фракции од тар. број 1516	Производство во кое: - сите употребени материјали од Главите 2 и 4 мора целосно да преовладуваат; - сите употребени растителни материјали мора целосно да преовладуваат. Меѓутоа, може да се користат материјали од тар. број 1507, 1508, 1511 и 1513
Глава 16	Преработки од месо, риби или черупкари, мекотелци или други водени безрбетници	Производство од животни од Глава 1. Сите употребени материјали од Глава 3 мора целосно да преовладуваат
ex Глава 17	Шеќер и производи од шеќер, освен:	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
ex 1701	Шеќер од шеќерна трска или шеќерна репка и хемиски чиста сахароза, во цврста состојба, ароматизиран или обоен	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали од Глава 17 не надминува 30% од фабричната цена на производот
1702	Други шеќери, вклучувајќи и хемиски чиста лактоза, малтоза, гликоза и фруктоза, во цврста состојба; шеќерни сирупи без додатни средства за ароматизација или бојење; вештачки мед, помешан или непомешан со природен мед, карамел: -Хемиски чиста малтоза и фруктоза	Производство од материјали од кој и да е тар. број, вклучувајќи и др. материјали од тар. број 1702
	Други шеќери во цврста состојба, ароматизирани или обоени	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали од Глава 17 не надминува 30% од фабричната цена на производот
	-Други	Производство во кое сите употребени материјали мораат да бидат од домашно потекло
ex 1703	Меласи добиени при екстракција или рафинирање на шеќер, ароматизирани или обоени	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали од Глава 17 не надминува 30% од фабричната цена на производот
1704	Производи од шеќер (вклучително бело чоколадо) без какао	Производство во кое: - сите употребени материјали се

		распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот; - вредноста на сите употребени материјали од Глава 17 не надминува 30% од фабричната цена на производот
Глава 18	Какао препарати од какао	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот; - вредноста на сите употребени материјали од Глава 17 не надминува 30% од фабричната цена на производот
1901	Екстракт на слад; прехранбени производи од брашно, гриз, скроб или екстракт од слад што не содржат какао или содржат помалку од 40% по маса какао пресметано врз основа на целосна обезмастеност, што не се споменати ниту содржани на друго место; прехранбени производи од стоки од тар. број 0401 до 0404, што не содржат какао или содржат помлаку од 5% маса какао пресметано врз основа на целосна обезмастеност, што не се споменати ниту содржани на друго место: - Екстракт на слад - Други	Производство од жита од Глава 10 Производство во кое - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот; - вредноста на сите употребени материјали од Глава 17 не надминува 30% од фабричната цена на производот
1902	Теста, варени или неварени или полнети (со месо или др. материји) или поинаку приготвени, како спагети, макарони, резанки, лазањи, њоки, равиоли, канелони; кус-кус, приготвени или неприготвени -Што содржат 20% или помалку по маса месо, месни отпадоци, риби, черупкари или мекотелци	Производство во кое сите употребени жита и деривати (освен тврда пченица и нејзини деривати) мора целосно да преовладуваат

	- Што содржат повеќе од 20% по маса месо, месни отпадоци, риби, черупкари или мекотелци	Производство во кое: - сите употребени жита и деривати (освен тврда пченица и нејзините деривати) мора целосно да преовладуваат; - сите употребени материјали од Главите 2 и 3 мора целосно да преовладуваат
1903	Тапиока и замени за тапиока приготвени до скроб во форма на лушпи, зрна, монистра и сл. форми	Производство од материјали од кој и да е тар. број, освен скроб од компир од тар. број 1108
1904	Подготвени производи за исхрана добиени со барење или пржење на жита или производи од жита (на пр. пченкарни снегулки), жита, освен пченка во зрно или во форма на снегулки или други обработени жита (освен брашно и гриз) варени или поинаку приготвени, што не се споменати ниту вклучени на друго место	Производство: - од материјали што не се распоредуваат во тар. број 1806; - во кое сите употребени жита и брашно (освен тврда пченица и нејзини деривати) мора целосно да преовладуваат; - во кое вредноста на сите употребени материјали од Глава 17 не надминува 30% од фабричната цена на производот
1905	Леб, пива, колачи, бисквити и др. пекарски производи, со или без какао; вафи, празни капели за фармацевтски производи; обланди, оризова хартија и сл. производи	Производство од материјал од кој и да е тар. број освен Глава 11
ex Глава 20	Производи од зеленчук, овошје, јатчесто овошје или други делови на растенија; освен:	Производство во кое сето употребено овошје, јатчесто овошје или зеленчук мора целосно да преовладува
ex 2001	Сладок компир и сл. јастиви делови на растенијата што содржат 5% по маса скроб или повеќе, приготвени или конзервирани во оцет или оцетна киселина	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
ex 2004 и ex 2005	Компири во форма на брашно, гриз или снегулки, подготвени или конзервирани на друг начин освен во оцет или оцетна киселина	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
2006	Зеленчук, овошје, јатчесто овошје, кори од овошје и други делови од растенија, конзервирани во шеќер (сушени, кандирани или кристализирани)	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали од Глава 17 не надминува 30% од фабричната цена на производот
2007	Џемови, овошни, желеа, мармелади, пиреа или пасти од овошје или јатчесто овошје, добиени со варење, со или без додаден шеќер или други средства за засладување	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот; - вредноста на сите

		употребени материјали од Глава 17 не надминува 30% од фабричната цена на производот
ex 2008	Јатчесто овошје, што не содржи додаток на шеќер или алкохол	Производство во кое вредноста на употребеното јатчесто овошје и маслодајно семе од домашно потекло од тар. број 0801, 0802, и 1202 до 1207 не надминува 60% од фабричната цена на производот
	- Путер од кикиритки; мешавини од жита; палмински јатки, пченка	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
	- Други, освен овошје и јатчесто овошје подготвени на друг начин освен на пареа или со вриење во вода, без додаден шеќер, замрзнати	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот; - вредноста на сите употребени материјали од Глава 17 не надминува 30% од фабричната цена на производот
2009	Овошни сокови и сокови од зеленчук (вклучувајќи и шира од грозје), неферментирани и без додаден алкохол, со или без додаток на шеќер или други средства за засладување	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот; - вредноста на сите употребени материјали од Глава 17 не надминува 30% од фабричната цена на производот
ex Глава 21	Разни производи за исхрана; освен:	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
2101	Екстракти, есенции и концентрати на кафе, чај, мате-чај, пржена цикорија и други замени за кафе	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот; - сите употребени цикорин мора целосно да пресовладуваат
2103	Сосови и препарати за сосови; мешани мирудии и мешани зачински средства; брашно и гриз од сенф и приготвен сенф	
	- Сосови и препарати за сосови, мешани мирудии и мешани зачински средства	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот. Меѓутоа, може да се користат брашно или гриз од сенф или приготвен сенф

	- Брашно и гриз од сенф и приготвен сенф	Производство од материјали од кој и да е тар. број
ex 2104	Супи и чорби и препарати за тие производи	Производство од материјали од кој и да е тар. број освен од подготвен или конзервиран зеленчук од тар. број 2002 до 2005
2106	Прехрамбени производи што не се споменати ниту опфатени на друго место	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот; - вредноста на сите употребени материјали од Глава 17 не надминува 30% од фабричната цена на производот
ex Глава 22	Појалози, алкохоли и оцет, освен:	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот; - сето употребено грозје или деривати од грозје мора целосно да преовладува
2202	Вода, вклучувајќи и минерална и газирана вода, со додаток на шеќер или други средства за засладување или ароматизирани, и други безалкохолни пијалози, освен сокови од овошје и зеленчук од тар. број 2009	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот; - вредноста на сите употребени материјали од Глава 17 не надминува 30% од фабричната цена на производот; - секој употребен сок од овошје (освен сок од алаваас, лимета и грејвфрут) мора да биде од домашно потекло
2208	Неденатуриран стил-алкохол со алкохолна јачина помала од 80% зафатнина; ракии, ликери и други алкохолни пијалози	Производство: - од материјали што не се распоредуваат во тар. број 2207 или 2208; - во кое сето употребено грозје или деривати од грозје мора целосно да преовладува или алкохолу сите употребени материјали се од домашно потекло, може да се користи арак до граница од 5% зафатнина
ex Глава 23	Остатоци и отпадоци од прехрамбената индустрија; приготвена храна за животни; освен	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
ex 2301	Рибно брашно; брашно, прав и пелети од риби или од черулкари, мекотелци или др. водени безрбетници, непогодни за човечка исхрана	Производство во кое сите употребени материјали од Главите 2 и 3 мора целосно да преовладуваат

ex 2303	Остатоци од производство на скроб од пченка (освен концентрирани течности за натопување), со содржина на протеини пресметана за сув производ поголема од 40% по маса	Производство во кое сета употребена пченка мора целосно да превладува
ex 2306	Маслени печани и други парети остатоци добиени со екстракција на маслиново масло, што содржат повеќе од 3% маслиново масло	Производство во кое сите употребени маслинки мора целосно да превладуваат
2309	Производи што се употребуваат за исхрана на животни	Производство во кое: - сите употребени жита, шеќер или меласи, месо или млеко мораат да билат од домашно потекло; - сите употребени материјали од Глава 3 мора целосно да превладуваат
ex Глава 24	Тутун и производи за замена на тутун; освен:	Производство во кое сите употребени материјали од Глава 24 мора целосно да превладуваат
2402	Пури, цигарилоси и цигари од тутун или од замена за тутун	Производство во кое најмалку 70% по маса од непреработениот тутун или отпадоци од тутун од тар. број 2401 што е употребен мора да биде од домашно потекло
ex 2403	Тутун за пушење	Производство во кое најмалку 70% по маса од непреработениот тутун или отпадоци на тутун од тар. број 2401 што е употребен мора да биде од домашно потекло
ex Глава 25	Сол; сулфур; земја и камен; гипс; вар и цемент; освен:	Производство во кое употребените материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
ex 2504	Природен кристален графит, со збогатена содржина на јаглен, прочистен и мелен	Збогатување на содржината на јаглен, проистување и мелење на суров кристален графит
ex 2515	Мермер, сечен со пила или на друг начин во блокови или прочи со правоаголна (вклучувајќи квадратна) форма, со дебелина не поголема од 25 cm	Сечење, со пила или на друг начин, на мермер (дури и ако е веќе сечен со пила) со дебелина поголема од 25 cm
ex 2516	Гранит, порфир, базалт, песчар и друг камен за споменици и градежништво сечени со пила или на друг начин, во блокови или плочи во правоаголна (вклучувајќи и квадратна) форма, со дебелина не поголема од 25 cm	Сечење, со пила или на друг начин, на камен (дури и ако е веќе сечен) со дебелина поголема од 25 cm
ex 2518	Калциниран доломит	Калцинирање на доломит што не е калциниран

ex 2519	Дробен природен магнезиум карбонат (магнезит), во херметички запечатени контејнери, и магнезиум оксид, чист или нечист, што не спаѓа во електростопен магнезит или синтермагнезит	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот. Меѓутоа, може да се користи природен магнезиум карбонат (магнезит)
ex 2520	Гипс специјално подготвен за стоматологија	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричната цена на производот
ex 2524	Природни азбестни влакна	Производство од азбестен концентрат
ex 2525	Лискун во прав	Мелење на лискун или отпадоци од лискун
ex 2530	Земјени бои, калцинирани или во прав	Калцинирање или мелење на земјени бои
Глава 26	Руди, згури и пепели	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
ex Глава 27	Минерални горива, минерални масла и производи од нивна дестилација; битуменозни материји; минерални восоци; освен;	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
ex 2707	Масла во кои масата на ароматски состојки ја надминува масата на неароматски состојки, масла слични на минералните масла добиени со дестилација на катран од камен јаглен на висока темп., од кој повеќе од 65% зафатнина се дестилира на темп. до 250 °C (вклучително и мешавини на нафтен алкохол и бензол), за користење како гориво за енергија или греење	Операции на рафинирање и/или еден или повеќе специфични процес(и) или др. операции во кои сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот. ¹ Меѓутоа, материјалите распоредуваат во истиот тар. број може да се користат под услов нивната вредност да не надминува 50% од фабричната цена на производот
ex 2709	Сурови масла добиени од битуменозни минерали	Сува дестилација на битуменозни материјали
2710	Нафтени масла и масла добиени од битуменозни минерали, освен сурови; производи што не се споменати ниту содржани на др. место, кои содржат по маса 70% или повеќе масла од нафта или битуменозни материјали, ако овие масла претставуваат основни состојки на овие производи	Операции на рафинирање и/или еден или повеќе специфични процес(и) ¹ или Други операции во кои сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот. Меѓутоа, материјалите распоредуваат во истиот тар. број може да се користат под услов нивната вредност да не надминува 50% од фабричната цена на производот

2711	Нафтени гасови и други гасовити јагленоводороди	и/или еден или повеќе специфични процес(и) ¹ или Други операции во кои сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан Операции на рафинирање производот. Меѓутоа, материјалите распоредуваат во истиот тар. број може да се користат под услов нивната вредност да не надминува 50% од фабричната цена на производот
2712	Нафтно желе; парафински восок, микрокристален восок од нафта, восок од јагленова прашина, озокерит, восок од лигнит, восок од тресет, други минерални восоци и слични производи добиени со синтеза или со други процеси, обоени или необоени	Операции на рафинирање и/или еден или повеќе специфични процес(и) ¹ или Други операции во кои сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот. Меѓутоа, материјалите распоредуваат во истиот тар. број може да се користат под услов нивната вредност да не надминува 50% од фабричната цена на производот
2713	Нафтен кокс, нафтен битумен и други остатоци од нафтени масла или од масла добиени од битуменозни материјали	Операции на рафинирање и/или еден или повеќе специфични процес(и) ² или Други операции во кои сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот. Меѓутоа, материјалите распоредуваат во истиот тар. број може да се користат под услов нивната вредност да не надминува 50% од фабричната цена на производот
2714	Битумен и асфалт, природни; битуменозни или маслени шкрилци и терпесок; асфалтити и асфалтни карпи	Операции на рафинирање и/или еден или повеќе специфични процес(и) ² или Други операции во кои сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот. Меѓутоа, материјалите распоредуваат во истиот тар. број може да се користат под услов нивната вредност да не надминува 50% од фабричната цена на производот

¹ За посебните услови што се однесуваат на "специфичните процеси" види воведна забелешка 7.2

2715	Битуменови мешавини врз база на природен асфалт, природен битумен, битумен од нафта, минерален катран или минерални катрански смоли	Операции на рафинирање и/или еден или повеќе специфични процес(и) или други операции во кои сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот. Меѓутоа, материјалите распоредуваат во истиот тар. број може да се користат под услов нивната вредност да не надминува 50% од фабричната цена на производот	
ex Глава 28	Неоргански хемиски производи; органски или неоргански соединенија или благородни материјали, од ретки земни метали, од радиоактивни елементи или од изотопи, освен:	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот. Меѓутоа, метријалите распоредуваат во истиот тар. број може да се користат под услов нивната вредност да не надминува 20% од фабричната цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот
ex 2805		Производство со електролитична или термална постапка во која вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричната цена на производот	
ex 2811	Сулфур триоксид	Производство од сулфур диоксид	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот
ex 2833	Алуминиум сулфат	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричната цена на производот	
ex 2840	одиум перборат	Производство од дисодиум тетраборат пентахидрат	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот
ex Глава 29	Органски хемиски производи; освен:	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот.	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од

¹ За посебните услови што се однесуваат на "специфичните процеси" види воведна забелешка 7.2

² За посебните услови што се однесуваат на "специфичните процеси" види воведна забелешка 7.1 и 7.3

		Меѓутоа, материјалите кои се распоредуваат во истиот тар. број може да се користат под услов нивната вредност да не надминува 20% од фабричната цена на производот	фабричната цена на производот
ex 2901	Ациклични јагленоводороди што се користат како гориво за енергија или греење	Операции на рафинирање и/или еден или повеќе специфични процес(и) ¹ или Други операции во кои сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот. Меѓутоа, материјалите кои се распоредени во истиот тар. број може да се користат под услов нивната вредност да не надминува 50% од фабричната цена на производот	
ex 2902	Циклани и циклени (освен азулени), бензен, толуен, ксилени, што се користат како гориво за енергија или греење	Операции на рафинирање и/или еден или повеќе специфични процес(и) ¹ или Други операции во кои сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот. Меѓутоа, материјалите кои се распоредуваат во истиот тар. број може да се користат под услов нивната вредност да не надминува 50% од фабричната цена на производот	
ex 2905	Алкохолати на метали од алкохоли од овој тар. број и од етанол или глицерол	Производство од материјали од кој и да е тар. број, вклучувајќи и други материјали од тар. број 2905. Меѓутоа, алкохолатите на метали од овој тар. број може да се користат под услов нивната вредност да не надминува 20% од фабричната цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот
2915	Заситени ациклични монокарбоксилни киселини и нивни анхидриди, халогениди, пероксиди и перкиселини; нивни халогени, сулфо, нитро или нитрозо деривати	Производство од материјали од кој и да е тар. број. Меѓутоа, вредноста на сите употребени материјали од тар. број 2915 и 2916 да не надминува 20% од фабричната цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот
ex 2932	Интерни етри и нивни халогени, сулфо, нитро и нитрозо деривати	Производство од материјали од кој и да е тар. број. Меѓутоа, вредноста на сите употребени материјали од тар. број 2909 да не надминува 20% од фабричната цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот

¹ За посебните услови што се однесуваат на "специфичните процеси" види воведна забелешка 7.1 и 7.3

	- Циклични ацетали и интерни полуацетали и нивни халогени, сулфо, нитро и нитрозо деривати	Производство од материјали од кој и да е тар. број	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот
2933	Хетероциклични соединенија само од хетероатом(и) на азот	Производство на материјали од кој и да е тар. број. Меѓутоа, вредноста на сите употребени материјали од тар. број 2932 и 2933 да не надминува 20% од фабричната цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот
2934.	Нуклеински киселини и нивни соли; други хетероциклични соединенија	Производство од материјали од кој и да е тар. број. Меѓутоа, вредноста на сите употребени материјали од тар. број 2932, 2933 и 2934 да не надминува 20% од фабричната цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот
ex Глава 30	Фармацевтски производи; освен:	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот. Меѓутоа, материјалите кои се распоредуваат во истиот тар. број може да се користат под услов нивната вредност да не надминува 20% од фабричната цена на производот	
3002	Човечка крв; животинска крв подготвена за употреба во терапевтски, профилактички или дијагностички цели; серуми и други фракции на крв и модифицирани имунолошки производи, вклучувајќи и добиени по пат на биотехнолошки процеси; вакцини, токсини, микробски култури (освен квасец) и слични производи:		
	- Производи што се состојат од две или повеќе состојки што се измешани за терапевтски или профилактичка употреба или неизмешани производи за овие цели, приготвени во измерени дози или во форми на пакувања за продажба на мало	Производство од материјали од кој и да е тар. број, вклучувајќи и други материјали од тар. број 3002. Материјалите од овој тар. број може да се користат, исто така, под услов нивната вредност да не надминува 20% од фабричната цена на производот	
	- Други		
	- Човечка крв	Производство од материјали од кој и да е тар.	

¹ За посебните услови што се однесуваат на "специфичните процеси" види воведна забелешка 7.1 и 7.3

	број, вклучувајќи и други материјали од тар. број 3002. Материјалите од овој тар. број може да се користат, исто така, под услов нивната вредност да не надминува 20% од фабричната цена на производот
- животинска крв подготвена за терапевтски или профилактички цели	Производство од материјали од кој и да е тар. број вклучувајќи и други материјали од тар. број 3002. Материјалите од овој тар. број може да се користат, исто така, под услов нивната вредност да не надминува 20% од фабричната цена на производот
- фракции на крв освен серуми, хемоглобин и серум глобулин	Производство од материјали од кој и да е тар. број вклучувајќи и други материјали од тар. број 3002. Материјалите од овој тар. број може да се користат, исто така, под услов нивната вредност да не надминува 20% од фабричната цена на производот
- хемоглобин, крвен глобулин и серум глобулин	Производство од материјали од кој и да е тар. број вклучувајќи и други материјали од тар. број 3002. Материјалите од овој тар. број може да се користат, исто така, под услов нивната вредност да не надминува 20% од фабричната цена на производот
- други	Производство од материјали од кој и да е тар. број вклучувајќи и други материјали од тар. број 3002. Материјалите од овој тар. број може да се користат, исто така, под услов нивната вредност да не надминува 20% од фабричната цена на производот
3003 и 3004	Лекови (освен производи од тар. број 3002, 3005 и 3006): - Добиени од амикацин од тар. број 2941
	Производство од материјали од кој и да е тар. број вклучувајќи и други материјали од тар. број 3003 или 3004. Материјалите од овој тар. број може да се користат, исто така, под услов нивната вредност да не надминува 20% од фабричната цена на производот
- други	Производство во кое: - сите употребени материјали се

		распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот. Меѓутоа, материјалите ид тар. број 3003 или 3004 може да се користат под услов нивната вредност, земено заедно, да не надминува 20% од фабричната цена на производот - вредноста на сите употребени материјали да не надминува 50% од фабричната цена на производот	
ex Глава 31	Ѓубриња; освен:	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот. Меѓутоа, материјалите кои се распоредуваат во истиот тар. број може да се користат под услов нивната вредност да не надминува 20% од фабричната цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот
ex 3105	Минерали или хемиски ѓубриња што содржат два или три ѓубриви елементи, азот, фосфор и калиум; други ѓубриња; производи од оваа Глава во форма на таблети или слични форми или во пакувања до 10 кг бруто маса освен: - содиум нитрат - калциум цијанамид - калиум сулфат - магнезиум калиум сулфат	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот. Меѓутоа, материјалите кои се распоредуваат во истиот тар. број може да се користат под услов нивната вредност да не надминува 20% од фабричната цена на производот; - вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричната цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот
ex Глава 32	Екстракти на штавење или бојосување; танини и нивни деривати; бои, пигменти и други материи за бојадисување; приготвени средства за премачкување и лакови; китови и други затнувачки маси; мастила; освен:	Производство во кое сите употребени материјали се кои се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот. Меѓутоа, материјалите кои се распоредуваат во истиот тар. број може да се користат под услов нивната вредност да не надминува 20% од фабричната цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот
ex 3201	Танини и нивни соли, естри, етри и други деривати	Производство од екстракти за штавење од растително потекло	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот

3205	Органски пигменти; препарати предвидени со Забелешката 3 кон оваа Глава врз база на органските пигменти ¹	Производство од материјали од кој и да е тар. број, освен од тар. број 3203, 3204 и 3205. Меѓутоа, материјалите од тар. број 3205 може да се користат под услов нивната вредност да не надминува 20% од фабричната цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот
ex Глава 33	Етерични масла и резини; парфимериски, козметички и тоалетни препарати; освен:	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот. Меѓутоа, материјалите кои се распоредуваат во истиот тар. број може да се користат под услов нивната вредност да не надминува 20% од фабричната цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот
3301	Етерични масла, (со или без терпени), вклучувајќи и "concretes" и чисти масла; резини; маслени смоли добиени со екстракција; концентрати на етерични масла во масти, во неестерични масла, во восоци или слично, добиени со: или мацерација; терпенски нус-производи добиени со детерпенација на етерични масла; водени дестилати и водени раствори на етерични масла	Производство од материјали од кој и да е тар. број, вклучувајќи и материјали од некоја друга "група" ² од оној тар. број. Меѓутоа, материјали од истата група може да се користат под услов нивната вредност да не надминува 20% од фабричната цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот
ex Глава 34	Сапун, органски површински активни средства, препарати за перење, препарати за подмачкување, вештачки восоци, приготвени восоци, препарати за полирање и чистење, свеќи и слични производи, пасти за моделирање, "забарски восоци" и забарски препарати врз база на гипс; освен:	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот. Меѓутоа, материјалите кои се распоредуваат во истиот тар. број може да се користат под услов нивната вредност да не надминува 20% од фабричната цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот
ex 3403	Препарати за подмачкување што содржат масла од нафта или масла добиени од битуминозни минерали, под услов тие да претставуваат помалку од 70% по маса	Операции на рафинирање и/или еден или повеќе специфични процес(и) ¹ или Други операции во кои сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот. Меѓутоа, материјалите кои се распоредуваат во истиот тар. број може да се користат под услов нивната вредност да не надминува 50% од фабричната цена на производот	

¹ Забелешката 3 од Глава 32 прецизира дека таквите препарати се оние кои се користат за бојадисување на кој и да е материјал или како состојка во производството на бојадисани препарати, тие не се распоредуваат во друг тарифен број од Глава 32.

3404	Вештачки восоци и приготвени восоци:	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот. Меѓутоа, материјалите кои се распоредуваат во истиот тар. број може да се користат под услов нивната вредност да не надминува 50% од фабричната цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот
	- Други	Производство од материјали од кој и да е тар. број, освен: - хидрогенизирани масла што имаат карактер на восоци од тар. број 1516; - масни киселини хемиски недефинирани или индустриски масни алкохоли што имаат карактер на восоци од тар. број 3823; - материјали од тар. број 3404 Меѓутоа, овие материјали можат да се користат под услов нивната вредност да не надминува 20% од фабричната цена на производот	
ex Глава 35	Албуминоидни супстанции; модификувани скрбови; лепила; ензими; освен:	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот. Меѓутоа, материјалите кои се распоредуваат во истиот тар. број може да се користат под услов нивната вредност да не надминува 20% од фабричната цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот
3505	Декстрини и други модификувани скрбови (на пр. прежелатинизирани или естерикувани скрбови); лепила врз база на скрбови или врз база на декстрини или други модификувани скрбови:	Производство од материјали од кој и да е тар. број, вклучувајќи и други материјали од тар. број 3505	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот
	- Скробни етри естри		

² За "група" се смета секој дел од тар. број што е поделен од останатите со знакот точка-запирка.

¹ За посебните услови што се однесуваат на "специфичните процеси" види воведна забелешка 7.1 и 7.3

	- Други	Производство од материјали од кој и да е тар. број, освен оние од тар. број 1108	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот
ex 3507	Подготвени ензими што не се споменати ниту опфатени на друго место	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричната цена на производот	
Глава 36	Експлозивни, пиротехнички производи; пирофорни легури; одредени запаливи препарати	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот. Меѓутоа, материјалите кои се распоредуваат во истиот тар. број може да се користат под услов нивната вредност да не надминува 20% од фабричната цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот
ex Глава 37	Фотографски или кинематографски производи	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот. Меѓутоа, материјалите кои се распоредуваат во истиот тар. број може да се користат под услов нивната вредност да не надминува 20% од фабричната цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот
3701	Фотографски плочи и план филмови, чувствителни на светлина, неосветлени, од кој и да е материјал освен хартија, картон или текстил; план филмови за брза фотографија, чувствителни на светлина, неосветлени, во касети или без касети:		
	- филм за брза фотографија во боја, во касети	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во кој и да е тар. број освен тар. број 3701 или 3702. Меѓутоа, материјалите од тар. број 3702 може да се користат под услов нивната вредност да не надминува 30% од фабричната цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот
	- Други	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во кој и да е тар. број освен тар. број 3701 или 3702. Меѓутоа, материјалите од тар. број 3701 и 3702 може да се користат под услов нивната вредност да не надминува 30% од фабричната цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот

3702	Фотографски филм во ролни, чувствителен на светлина, неосветлен, од кој и да е материјал, освен од хартија, картон или текстил; филм за брза фотоаграфија во ролни, чувствителен на светлина, неосветлен	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во кој и да е тар. број освен тар. број 3701 или 3702.	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот
3704	Фотографски плочи, филм-хартија, картон и текстил, осветлени но неразвиени	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во кој и да е тар. број освен тар. број 3701 до 3704.	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот
ex Глава 38	Разни хемиски производи, освен:	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот. Меѓутоа, материјалите кои се распоредуваат во истиот тар. број може да се користат под услов нивната вредност да не надминува 20% од фабричната цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот
ex 3801	- Колоиден графит во суспензија со масло и полуколоиден графит, јаглеродни пасти за електроди	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричната цена на производот	
	- Графит во форма на паста што претставува мешавина на графит со минерални масла со повеќе од 30% маса	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали од тар. број 3403 не надминува 20% од фабричната цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот
ex 3803	Рафинирано тал-масло	Рафинирање од сурово тал-масло	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот
ex 3805	Алкохоли на сулфатен терпентин, пречистени	Пречистување со дестилација или рафинирање на сурови алкохоли на сулфатен терпентин	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот
ex 3806	Смолни естри	Производство од смолни киселини	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот
ex 3807	Смола од дрво (катрена смола од дрво)	Дестилација на катран од дрво	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот

3808	Инсектициди, родентициди, фунгициди, хербициди, средства против ртење и за регулација на расетењето на растенијата, дезинфектанти и слични производи, подготвени во вид на пакувања за продажба на мало или како препарати или производи (на пр. сулфурирани ленти, фитили и свеќи и хартии за убивање муви)	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричната цена на производот
3809	Средства за доработка, носачи на бои за забрзување на бојосувањето или фиксирањето на материите за бојосување и др. производи и препарати (на пр. средства за апретура или нагризување) што се користат во индустријата за текстил, хартија, кожан и слични, што не се споменати ниту опфатени на др. место	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричната цена на производот
3810	Препарати за декапирање на метални површини; топители и др. помошни препарати за лемење или заварување; прашоци и пасти за лемење или заварување што се состојат од метали и од др. материјали; препарати што се употребуваат како јадра или облоги за електроди или прачки за заварување	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричната цена на производот
3811	Препарати против детонација, препарати за спречување на оксидација, за спречување на таложење на смола, за подобрување на вискозитетот, антикорозивни препарати и др. подготвени адитиви за минерални масла (вклучувајќи и бензин) или за др. течности што се користат за исти цели како и минералните масла
- Подготвени адитиви за масло за подмачкување, што содржат масла од нафта или масла добиени од битуминозни минерали

- Други | Производство во кое вредноста на сите употребени материјали од тар. број 3811 не надминува 50% од фабричната цена на производот

Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричната цена на производот |
| 3812 | Подготвени забрзувачи на вулканизација; сложени пластификатори за гума или | Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не |

	пластични маса, што не се споменати ниту опфатени на др. место; препарати за спречување на оксидација и др. сложени	надминува 50% од фабричната цена на производот
3813	Препарати и полнења за апарати за гасење пожар; наполнети гранати за гасење пожар	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричната цена на производот
3814	Сложени органски растворувачи и разредувачи, што не се споменати ниту опфатени на др. место; подготвени средства за отстранување на средства за премачкување или лакови	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричната цена на производот
3818	Хемиски елементи допирани за употреба во електрониката, во форма на дискови, плочки или слични форми; хемиски соединенија допирани за употреба во електрониката	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричната цена на производот
3819	Течности за хидраулични кочници и други подготвени течности за хидрауличен пренос, што не содржат или содржат помалку од 70% по маса масла од нафта или масла добени од битуменозни минерали	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричната цена на производот
3820	Препарати против замрзнување и подготвени течности за одмрзнување	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричната цена на производот
3822	Дијагностички или лабораториски реагенси на подлога и подготвени дијагностички или лабораториски реагенси, на подлога или не, освен оние од тар. број 3002 или 3006	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричната цена на производот
3823	Индустриски монокарбоксилни масни киселини; кисели масла од рафинирање; индустриски масни алкохоли	
	-Индустриски монокарбоксилни масни киселини; кисели масла од рафинирање	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
	-Индустриски масни алкохоли	Производство од материјали од кој и да е тар. број, вклучувајќи и други материјали од тар. број 3823

3824

Подготвени врзивни средства за леарски калапи или јадра; хемиски производи и препарати на хемиската или на сродни индустрии (вклучувајќи ги и оние што се состојат од мешавини на природни производи), што не се споменати ниту опфатени на друго место; остатоци на производи на хемиската или сродни индустрии, што не се споменати ниту опфатени на друго место

- Следните производи од овој тар. број:

Подготвени врзивни средства за леарски калапи или јадра, базирани врз природни смолести производи

Нафтени киселини, нивни соли нерастворливи во вода и нивни естри

Сорбитол, освен оној од тар. број 2905

Нафтени сулфонати, освен нафтени сулфонати од алкални метали, од амонијак или станоламини; тиофенирани сулфурни киселини од масла добени од битуминозни минерали, и нивни соли
Изменувачи на јони
Копачи на вакуум цевки
Алкален железен оксид за прочиштување на гасови

Амонијачни гасовити тености и потрошен оксид произведен при прочиштување на јаглени гасови
Сулфонафтенски киселини, нивни соли нерастворливи во вода и нивни естри
Фузелно масло и Диниселово масло

Мешавини од соли со различни аниони
Пласти за копирање врз основа на желатин, со или без подлога од хартија или текстил
- Други

Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот.

Меѓутоа, материјалите кои се распоредуваат во истиот тар. број може да се користат под услов нивната вредност да не надминува 20% од фабричната цена на производот

Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот

Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот

3901 до 3915

Пластични маси во примарни форми, отпадоци, струганици и остатоци од пластика; освен насловите бр. од 3907 и 3912, за кои правилата се дадени во продолжение:

	Адитивни производи за хомополимеризација во кои еден полимер учествува со повеќе од 99% по маса на вкупниот состав на полимерот	Производство во кое: - вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричната цена на производот; - вредноста на сите употребени материјали од Глава 39 не надминува 20% од фабричната цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот
	- Други	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали од Глава 39 не надминува 20% од фабричната цена на производот ¹	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 25% од фабричната цена на производот
ex 3907	- Кополимер, направен од поликарбонат и акрилонитрил - бутадиен - стирен кополимер (АБС)	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот. Меѓутоа, материјалите кои се распоредуваат во истиот тар. број може да се користат под услов нивната вредност да не надминува 50% од фабричната цена на производот ¹	
	- Полиестер	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали од Глава 39 не надминува 20% од фабричната цена на производот и/или производство од поликарбонат на тетрабром - (бисфенол А)	
3912	Целулоза и нејзини хемиски деривати, што не се споменати ниту опфатени на друго место, во примарни форми	Производство во кое вредноста на сите материјали кои се распоредуваат во тар. број во кој е содржан производот не надминува 20% од фабричната цена на производот	
3916 до 3921	Полупроизводи и производи од пластични маси; освен тар. број од 3916, од 3917, од 3920 и од 3921, за кои правилата се дадени во продолжение:		
	- Плоснати производи, обработени повеќе отколку само површински или сеени во форми што не се правоаголни (вклучувајќи и квадратни); други производи обработени повеќе од површински	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали од Глава 39 не надминува 50% од фабричната цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 25% од фабричната цена на производот

¹ Ако производите се составени од материјали квалифицирани во рамките на тар. број 3901 до 3906 од една страна и тар. број 3907 до 3911 од друга, ова ограничување ќе се применува само на онаа група материјали која по маса преовладува во производот.

Други			
	- Адитивни производи за хомополимеризација во кои еден мономер учествува со повеќе од 99% по маса во вкупниот состав на полимерот	Производство во кое: - вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричната цена на производот; - вредноста на сите употребени материјали од Глава 39 не надминува 20% од фабричната цена на производот ¹	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 25% од фабричната цена на производот
	- Други	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали од Глава 39 не надминува 20% од фабричната цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 25% од фабричната цена на производот
ex 3916 и ex 3917	Профили и цевки	Производство во кое: - вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричната цена на производот; - вредноста на сите употребени материјали кои се распоредуваат во тар. број во кој е содржан производот не надминува 20% од фабричната цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 25% од фабричната цена на производот
ex 3920	- Лист или филм за јономер	Производство од термопластична споредна сол што е кополимер на етилен и метакрилна киселина делумно неутрализирана со јони на метал, главно цинк и сода	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 25% од фабричната цена на производот
	- Листови од регенерирана целулоза, полиамиди или полиетилен	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали кои се распоредуваат во тар. број во кој е содржан производот не надминува 20% од фабричната цена на производот	
ex 3921	Фолии од пластика, метализирани	Производство од високо провидни фолии од полиестер со дебелина помала од 23 микрони ¹	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 25% од фабричната цена на производот
3922 до 3926	Предмети од пластични маси	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричната цена на производот	

¹ Ако производот е составен од материјали кои се распоредуваат во тар. број 3901 до 3906 од една страна и тар. број 3907 до 3911 од друга страна, ова ограничување ќе се применува само на онаа група материјали што по маса преовладува во производот.

¹ Следните фолии ќе се сметаат за високо провидни: фолии чие оптичко заматување, мерено според ASTM-D 1003 од Гарднер Хаземетер (односно Хазефактор), е помало од 2 проценти.

ex Глава 40	Каучук и производи од каучук	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
ex 4001	Лиснати плочи или крен-гума за чевли	Правење слоеви од листови од природна гума
4005	Мешавини од каучук, невулканизирани, во примарни форми или во форми на плочи, листови или ленти	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали, освен природна гума, не надминува 50% од фабричната цена на производот
4012	Протектирани или употребувани пневматски гуми од гума; полни или полупневматски гуми, заменливи газечки слоеви за гуми и штитници за гуми, од гума: - Протектирани пневматски, полни или полупневматски гуми, од гума: - Други	Протектирање на употребувани гуми Производство од материјали од кој и да е тар. број, освен оние од тар. број 4011 или 4012
ex 4017	Производи од тврда гума	Производство од тврда гума
ex Глава 41	Сурова кожа (освен крзно); освен:	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
ex 4102	Сурови овчи или јагнешки кожи, без влакна	Отстранување на волна од овчи или јагнешки кожи, со влакна
	Кожа, без влакна или волна,	Повторно штавање на
4104 до 4107	освен кожа од тар. број 4108 или 4109	претходно штавена кожа или Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
4109	Лакирана кожа и лакирана слоевата кожа; метализирана кожа	Производство од кожа од тар. број 4104 до 4107 под услов нејзината вредност да не надминува 50% од фабричната цена на производот
Глава 42	Производи од кожа; седларски и сарачки производи, предмети за патување, рачни торби и слични контејнери; производи од животински црева (освен црева од свилена буба)	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот

ex Глава 43	Крзна и вештачко крзно; производи од природно и вештачко крзно; освен:	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
ex 4302	Штавени или обработени крзна, составени:	
	- Плочки, крстови и слични форми	Белење или бојење, покрај сечење и составување на несоставени штавени или обработени крзна
	- Други	Производство од несоставени штавени или обработени крзна
4303	Облека, прибор за облека и други производи од крзно	Производство од несоставени штавени или обработени крзна од тар. број 4302
ex Глава 44	Дрво и производи од дрво; дрвен јаглен; освен:	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
ex 4403	Грубо обработено дрво	Производство од дрво во сурова состојба, со или без кора, или само грубо обработено
ex 4407	Дрво сечено или режано по должина, на парчиња или лупено, со дебелина поголема од бмм, стругано, брусено или прстесто споено	Спојување со стругање, брусене или прстесто спојување
ex 4408	Листови на фурнир и листови за шперплочи, со дебелина не поголема од бмм, споени, и друго дрво режано по должина, на парчиња или лупено со дебелина не поголема од бмм, стругано, брусено или прстесто споено	Спојување, со стругање, брусене или прстесто спојување
ex 4409	Дрво непрекинато профилирано по должина, на кој и да е раб или лице, вклучувајќи и стругано, брусено или прстесто споено	
	- Брусено или прстесто споено	Брусене или прстесто спојување
	- Топчести и релјефни парчиња од дрво	Украсување или обликување
ex 4410 до ex 4413	Топчести и релјефни парчиња од дрво, вклучувајќи и релјефни рамки и други релјефни плочи	Украсување или обликување
ex 4415	Сандаци за пакување, кутии, гајби, барабани и слична амбалажа за пакување, од дрво	Производство од плочи несечени по димензија

ex 4416	Буриња, бочви, каџи, чабури и др. бочварски производи и нивни делови од дрво	Производство од цепени даги, само стругани на двете основни површини
ex 4418	Столарија и др. производи од дрво за градежништво	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот. Меѓутоа, може да се користат целуларни дрвени плочи и шиндра
	- Топчести и релјефни парчиња од дрво	Укрисување или облпкување
ex 4421	Дрвени стапчиња за кибрити; дрвени клинцци или игли за обувки	Производство од дрво од кој и да е тар. број освен од обработено дрво од тар. број 4409
ex Глава 45	Плута и производи од плута; освен:	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
4503	Производи од природна плута	Производство од плута од тар. број 4501
Глава 46	Производи од слама, од еспарт или од др материјали за плетарија; кошничарски и плетарски производи	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
Глава 47	Целулоза од дрво или од др. влакнести целулозни материјали; секундарна хартија или картон (отпадоци или остатоци)	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
ex Глава 48	Хартија и картон; производи од хартиена маса, од хартија или картон; освен:	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
ex 4811	Хартија и картон, само израмнети, избраздени или со правоаголна форма	Производство од материјали за правење хартија од Глава 47
4816	Карбон-хартија, самокопирна хартија и др. хартии за копирање или пренесување (освен оние од тар. број 4809), патрици за умножување и офсет плочи, од хартија, вклучувајќи и вокутин	Производство од материјали за правење хартија од Глава 47
4817	Пликови, писма-пликови, обични поштенски и дописни картички, од хартија или картон; кутии, кеси, торбички и сетови за допишување, од хартија или картон, со прибор за пишување од хартија	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот; - вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричната цена на производот

ex 4818	Тоалетна хартија	Производство од материјали за правење хартија од Глава 47
ex 4819	Картони, кутии, касети, вреќи и други контејнери за пакување од хартија, картон, целулозна вата или листови од целулозни влакна	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот; - вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричната цена на производот
ex 4820	Блокчиња со хартија за писма	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричната цена на производот
ex 4823	Друга хартија, картон, целулозна вата и листови од целулозни влакна, сечени во одредена големина или форма	Производство од материјали за правење хартија од Глава 47
ex Глава 49	Печатени книги, весници, слики и др. производи на печатарската индустрија; ракописи, отчукани ракописи и планови; освен:	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
4909	Печатени или илустрирани разгледници, печатени карти со лични поздравни, пораки или соопштенија, илустрирани или не, со или без пликови или украси	Производство од материјали што не се распоредуваат во тар. број 4909 или 4911
4910	Календари од сите видови, печтени вклучувајќи и календар блокови	
	- Календари од типот "вечни" или со замениливи блокови закачени на основи што не се од хартија или картон	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот; - вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричната цена на производот
	- Други	Производство од материјали што не се распоредуваат во тар. број 4909 или 4911
ex Глава 50	Свила; освен:	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
ex 5003	Отпадоци од свила (вклучувајќи и кокони неспособни за одвиткување отпадоци од предиво), чешлани	Чешлање на отпадоци од свила

5004 до ex 5006	Свилено предиво и предиво од отпадоци од свила	Производство од: ¹ -сурова свила или отпадоци од свила чешлани или на друг начин подготвени за предење; - други природни влакна нечешлани или на друг начин приготвени за предење; -хемиски материјали или текстилна пулпа или - материјали за правење хартија
5007	Ткаенини од свила или од отпадоци од свила: - Што содржат гумен конец -Други	Производство од едножично предиво ¹ Производство од: ¹ - предиво од кокосово влакно, -природни влакна - вештачки сечени влакна нерапчешлани или на друг начин приготвени за предење; -хемиски материјали или текстилна пулпа или - хартија или Печатење придружено со најмалку две подготвителни или завршни операции (како што се перење, белење, мерцилизирање, стврднување со топлина, скубење, валање, обработка против собирање, трајна завршна обработка, декатизирање, импрегнирање, поправање и чистење од чворови) каде вредноста на употребените непечатени ткаенини не надминува 47,5% од фабричната цена на производот
ex Глава 51	Волна, фини или груби животински влакна, предиво и ткаенини од коњски влакна; освен: Предиво од волна од фини или груби животински влакна или од коњски влакна	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот Производство од: -сурова свила или отпадоци од свила чешлани или на друг начин подготвени за предење; - други природни влакна нечешлани или на друг начин приготвени за предење; -хемиски материјали или текстилна пулпа или - материјали за правење хартија

¹ За посебните услови што се однесуваат на производите направени од мешавина на текстилни материјали, види воведна забелешка 5.

¹ За посебните услови што се однесуваат на производите направени од мешавина на текстилни материјали, види воведна забелешка 5.

5106 до 5110	Предиво од волна, од фини или груби животински или коњски влакна	Производство од ¹ сурова свила или отпадоци од свила чешлани или на друг начин , подготвени за предење, -природни влакна нечеслани или на друг начин подготвени за предење, -хемиски материјали или текстилна пулпа или -материјал за хартија
5111 до 5113	Ткаенини од волна, од фини или груби животински влакна или од коњски влакна	
	- Што содржат гумен конец	Производство од едножично предиво ¹
	-Други	Производство од: ¹ - предиво од кокосово влакно, -природни влакна - вештачки сечени влакна нерашчеслани или на друг начин приготвени за предење; -хемиски материјали или текстилна пулпа или - хартија или Печатење придружено со најмалку две подготвителни или завршни операции (како што се перење, белење, мерцилизирање, стврдување со топлина, скубење, валање, обработка против собирање, трајна завршна обработка, декатизирање, импрегнирање, поправање и чистење од чворови) каде вредноста на употребените непечатени ткаенини не надминува 47,5% од фабричната цена на производот
ex Глава 52	Памук; освен:	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
5204 до 5207	Предиво и конец од памук	Производство од: ¹ - сурова свила или отпадоци од свила чешлани или на друг начин подготвени за предење -природни влакна нерашчеслани или на друг начин приготвени за предење; -хемиски материјали или текстилна пулпа или - материјали за правење хартија

¹ За посебните услови што се однесуваат на производи направени од мешавина на текстилни материјали, види воведна забелешка 5

5208 до 5212 Ткаенини од памук:

- Што содржат гумен конец Производство од едножично предиво¹
 - Други Производство од:¹
 - предиво од кокосово влакно,
 - природни влакна
 - вештачки сечени влакна нерашчешлани или на друг начин приготвени за предење;
 - хемиски материјали или текстилна пулпа или
 - хартија или
- Печатење придружено со најмалку две подготвителни или завршни операции (како што се перење, белење, мерцилизирање, стврдување со топлина, скубење, валање, обработка против собирање, трајна завршна обработка, декатизирање, импрегнирање, поправање и чистење од чворови) каде вредноста на употребените непечатени ткаенини не надминува 47,5% од фабричната цена на производот

ex Глава 53 Друг растителни текстилни влакна; предиво од хартија и ткаенини од предиво од хартија Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот

Предиво од други Производство од:¹

5306 до 5308 растителни текстилни влакна; предиво од хартија - сурова свила или отпадоци од свила чешлани или на друг начин подготвени за предење

- природни влакна нерашчешлани или на друг начин приготвени за предење;
- хемиски материјали или текстилна пулпа или
- материјали за правење хартија

5309 до 5311 Ткаенини од други растителни текстилни влакна; ткаенини од предиво од хартија

- Што содржат гумен конец Производство од едножично предиво¹

¹ За посебните услови што се однесуваат на производи направени од мешавина на текстилни материјали, види воведна забелешка 5

¹ За посебните услови што се однесуваат на производи направени од мешавина на текстилни материјали види воведна забелешка 5

	- Други	Производство од:¹ - предиво од кокосово влакно, - природни влакна - вештачки сечени влакна нерашчешлани или на друг начин приготвени за предење; - хемиски материјали или текстилна пулпа или - хартија или Печатење придружено со најмалку две подготвителни или завршни операции (како што се перење, белење, мерцилизирање, стврдување со топлина, скубење, валање, обработка против собирање, трајна завршна обработка, декатизирање, импрегнирање, поправање и чистење од чворови) каде вредноста на употребените непечатени ткаенини не надминува 47,5% од фабричната цена на производот
5401 до 5406	Предиво, монофиламент и конец од вештачки филаменти	Производство од:¹ - сурова свила или отпадоци од свила чешлани или на друг начин подготвени за предење - природни влакна нерашчешлани или на друг начин приготвени за предење; - хемиски материјали или текстилна пулпа или - материјали за правеење хартија
5407 и 5408	Ткаенини од предиво од вештачки филаменти	Производство од едножично предиво¹
	- Што содржат гумен конец	
	- Други	Производство од:¹ - предиво од кокосово влакно, - природни влакна - вештачки сечени влакна нерашчешлани или на друг начин приготвени за предење; - хемиски материјали или текстилна пулпа или - хартија или Печатење придружено со најмалку две подготвителни или завршни операции (како што се перење, белење, мерцилизирање, стврдување со топлина, скубење, валање, обработка

¹ За посебните услови што се однесуваат на производи направени од мешавина на текстилни материјали, вида воведна забелешка 5

		против собирање, трајна завршна обработка, декатизирање, импрегнирање, поправање и чистење од чворови) каде вредноста на употребените непечатени ткаенини не надминува 47,5% од фабричната цена на производот
5501 до 5507	Вештачки сечени влакна	Производство од хемиски материјали или текстилна пулпа
5508 до 5511	Предиво и конец за шиење од вештачки сечени влакна	Производство од: ¹ - сурова свила или стладоци од свила чешлани или на друг начин подготвени за предење - природни влакна нерашчешлани или на друг начин приготвени за предење; - хемиски материјали или текстилна пулпа или - материјали за правење хартија
5512 до 5516	Ткаенини од синтетички сечени влакна: - Што содржат гумен конец - Други	Производство од едножично предиво ¹ Производство од: ¹ - предиво од кокосово влакно, - природни влакна - вештачки сечени влакна нерашчешлани или на друг начин приготвени за предење; - хемиски материјали или текстилна пулпа или - хартија или Печатење придружено со најмалку две подготвителни или завршни операции (како што се перење, белење, мерцилизирање, стврдување со топлина, скубење, валање, обработка против собирање, трајна завршна обработка, декатизирање, импрегнирање, поправање и чистење од чворови) каде вредноста на употребените непечатени ткаенини не надминува 47,5% од фабричната цена на производот
од Глава 56	Вата, филц и неткаени материјали; специјални предива; канали, јажиња, ортоми и кабли и производи од нив; освен:	Производство од: ¹ - предиво од кокосово влакно, - природни влакна, - хемиски материјали или текстилна пулпа или - материјали за правење хартија

¹ За посебните услови што се однесуваат на производи направени од мешавина на текстилни материјали, види воведна забелешка 5

¹ За посебните услови што се однесуваат на производи направени од мешавина на текстилни материјали, види воведна забелешка 5

¹ За посебните услови што се однесуваат на производи направени од мешавина на текстилни материјали, види воведна забелешка 5

5602	Филц, импрегниран или неимпрегниран, превлечен, прекриен или ламиниран:	Производство од:¹ - природни влакна, - хемиски материјали или текстилна пулпа. Меѓутоа, - полипропилен филамент од тар. број 5402, - полипропиленски влакна од тар. број 5503 или 5506 или - коноп од полипропилен филамент од тар. број 5501, чија деноминација во сите случаи на единечен филамент или влакно е помала од 9 децитекса, може да се користат под услов нивната вредност да не надминува 40% од фабричната цена на производот
	- Други	Производство од:¹ - природни влакна, - вештачки сечени влакна направени од казеин, или - хемиски материјали или текстилна пулпа
5604	Конец и корд од гума; прекриени со текстил; текстилно предиво и ленти и слично од тар. број 5404 или 5405, импрегнирани, превлечени, прекриени или обложени со гума или пластична маса:	Производство од конец или корд од гума, непрекриени со текстилен материјал Производство од:¹ - природни влакна нерашчешлани или на друг начин приготвени за предење; - хемиски материјали или текстилна пулпа или - материјали за правење хартија
	- Конец и корд од гума, прекриени со текстилен материјал	
	- Други	
5605	Метализирано предиво, обвиткано или необвиткано, што се состои од текстилно предиво, ленти или слично од тар. број 5404 или 5405, комбинирано со метал во форма на конец, ленти или прашок или покриени со метал	Производство од:¹ - природни влакна нерашчешлани или на друг начин приготвени за предење; - хемиски материјали или текстилна пулпа или - материјали за правење хартија

¹ За посебните услови што се однесуваат на производи направени од мешавина на текстилни материјали, види вонедна забелешка 5

5606	Обвиткано предиво и ленти и слично од тар. број 5404 или 5405, обвиткани (освен оние од тар. број 5605 и обвиткано предиво од коњски влакна); жанила предиво (вклучувајќи и меко жанила предиво)	Производство од: ¹ - природни влакна - нерашчешлани или на друг начин приготвени за предење; - хемиски материјали или текстилна пулпа или - материјали за правење хартија
Глава 57	Теписи и други текстилни покривки за под:	
	- Од иглен филц	Производство од: ¹ - природни влакна или - хемиски материјали или текстилна пулпа Меѓутоа - полипропилен филамент од тар. број 5402, - полипропиленски влакна од тар. број 5503 или 5506 или - коноп од полипропилен филамент од тар. број 5501 чија деноминација во сите случаи на единечен филамент или влакно е помала од 9 децитета, може да се користат под услов нивната вредност да не надминува 40% од фабричната цена на производот
	- Од друг филц	Производство од: ¹ - природни влакна - нерашчешлани или на друг начин приготвени за предење; - хемиски материјали или текстилна пулпа или - материјали за правење хартија
	- Други	Производство од: ¹ - предиво од кокосово влакно, - синтетичко или вештачко филамент предиво, - природни влакна, или - вештачки сечени влакна нечеслани или на друг начин приготвени за предење
ex Глава 58	Специјални ткаенини; тафтувани ткаенини; тантела; таписерии; рески; вез; освен	
	- Комбинирани со конец од гума	Производство од едножично предиво ¹

¹ За посебните услови што се однесуваат на производи направени од мешавина на текстилни материјали, види воведна забелешка 5

	- Други	Производство од: ¹ - природни влакна - вештачки сечени влакна нерашичечилани или на друг начин приготвени за предење; - хемиски материјали или текстилна пулпа или Печатење придружено со најмалку две подготвителни или завршни операции (како што се перење, белење, мерцилизирање, стврднување со топлина, скубење, валање, обработка против собирање, трајна завршна обработка, декатизирање, импрегнирање, поправање и чистење од чворови) каде вредноста на употребените непечатени ткаенини не надминува 47,5% од фабричната цена на производот Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
5805	Рачно ткаени таписерии од видот гоблени, флајдриски боби, обисон, буве и слични и таписерии работени со игла (на пр. ситен бод, крстосан бод), конфенционирани или неконфенционирани	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот - вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричната цена на производот
5810	Вез за метража во ленти или во мотиви	
5901	Текстилни ткаенини превлечени со лепило или скробни материи што се употребуваат за надворешни корици за книги или слично; ткаенини за копирање; подготвен канафас за сликање; буграм и сл. крути текстилни ткаенини што се употребуваат како основи за шапки	Производство од предиво
5902	Корд-ткаенини за гуми од предиво од најлон со голема јачина или од други полиамиди, полиестри или вискозен рајон: - Што не содржат повеќе од 90% по маса текстилни материјали - Други	Производство од предиво Производство од хемиски материјали или текстилна

¹ За посебните услови што се однесуваат на производи направени од мешавина на текстилни материјали, вид
воведена забелешка 5

		пулла
5903	Текстилни ткаенини, импрегнирани, превлечени, прекриени или ламинирани со пластични маси, освен оние од тар. број 5902	Производство од предиво или Печатење придружено со најмалку две подготвителни или завршни операции (како што се перење, белење, мерцилизирање, стврдување со топлина, скубење, валање, обработка против собирање, трајна завршна обработка, декатизирање, импрегнирање, поправање и чистење од чворови) каде вредноста на употребените непечатени ткаенини не надминува 47,5% од фабричната цена на производот
5904	Линолеум, сечен или несечен во форми, подни покривки што се состојат од превлечена или прекрисена текстилна подлога, сечени или несечени во форми	Производство од предиво
5905	Сидни тапети од текстил	
	- Импрегнирани, превлечени, прекриени или ламинирани со гума, пластични маси или други материјали	Производство од предиво
	- Други	Производство од: ¹ - предиво од кокосово влакно, - природни влакна - вештачки сеени влакна нечеслани или на друг начин приготвени за предење, или - хемиски материјали или текстилна пулла или Печатење придружено со најмалку две подготвителни или завршни операции (како што се перење, белење, мерцилизирање, стврдување со топлина, скубење, валање, обработка против собирање, трајна завршна обработка, декатизирање, импрегнирање, поправање и чистење од чворови) каде вредноста на употребените непечатени ткаенини не надминува 47,5% од фабричната цена на производот
5906	Гумирани текстилни ткаенини, освен оние од тар. број 5902	

¹ За посебните услови што се однесуваат на производи направени од мешавина на текстилни материјали, види воведна забелешка 5

	- Плетени или хеклувани ткаенини	Производство од: - природни влакна - вештачки сечени влакна или на друг начин обработени за предење, или - хемиски материјали или текстилна пулпа
	- Други ткаенини од синтетичко филамент предиво што содржи повеќе од 90% по маса текстилни материјали	Производство од хемиски материјали
	- Други	Производство од предиво
5907	Текстилни ткаенини на друг начин импрегнирани, превлечени или прекриени; сликани платна за театарски кулиси, ткаенини за ателјеа или слично	Производство од предиво или Печатење придружено со најмалку две подготвителни или завршни операции (како што се перење, белење, мерцелизирање, стврдување со топлина, скубење, валање, обработка против собирање, трајна завршна обработка, декатизирање, импрегнирање, поправање и чистење од чворови) каде вредноста на употребените непечатени ткаенини не надминува 47,5% од фабричната цена на производот
5908	Фитили од текстил, ткаени, преплетени или плетени за ламби, печки, запалки, свеќи или слично; жаречки плински мрежички и цевчесто плетени мрежести ткаенини за нив, импрегнирани или неимпрегнирани	
	- Жаречки плински мрежички, импрегнирани	Производство од цевчесто плетена ткаенина за плински мрежички
	- Други	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
5909 до 5911	Текстилни производи за употреба на индустријата:	
	- Дискови или прстени за полирање, освен фиџ од тар. број 5911	Производство од предиво или отпадни ткаенини или платна од тар. број 6310
	- Ткаенини кои обично се употребуваат за производство на хартија или	Производство од: - предиво од кокосово влакно,

¹ За посебните услови што се однесуваат на производи направени од мешавина на текстилни материјали, види воведна забелешка 5.

	други технички цели, филцувани или нефилцувани, импрегнирани или неимпрегнирани, превлечени или непревлечени, цевчести или бескрајни со единечна или повеќекратна основа и/или јатка или рамноткаени со повеќекратна основа и/или јатка од тар. број 5911	- следните материјали: - предиво од политетрафлуоретилен¹, - предиво, повеќекратно, од полиамид, преслечено, импрегнирано или прекрисено со фенолна смола, - предиво од синтетички текстилни влакна од ароматични полиамиди, добиеени со поликондензација на м- фениленедиамин и изофтална киселина, - монофил од политетрафлуоретилен - предиво од синтетички текстилни влакна од поли- р-фенилентерефталамид, - предиво од стаклени влакна, пресмечено со фенолна смола и опшнени со акрилно предиво¹ - кополиестер монофиламенти од полиестер и смола од терефтална киселина и 1,4 циклохексанединтанол и изофталтична киселина; - природни влакна, - вештачки сечени влакна нечешлани ниту на друг начин обработени за предење, или - хемиски материјали или текстилна пулпа
	- Други	Производство од²: - предиво од кокосово влакно, - природни влакна, - вештачки сечени влакна нечешлани ниту на друг начин приготвени за предење или - хемиски материјали или текстилна пулпа
Глава 60	Плетени или хеклани материјали	Производство од²²: - природни влакна, - вештачки сечени влакна нечешлани ниту на друг начин приготвени за предење или - хемиски материјали или текстилна пулпа
Глава 61	Облека и прибор за облека, плетени или хеклани - Добиеени со зашивање или спојување на друг начин на две или повеќе парчиња од плетен или хеклан	Производство од предиво¹²

¹ За посебните услови што се однесуваат на производи направени од мешавина на текстилни материјали, види воведна забелешка 5

² За посебните услови што се однесуваат на производи направени од мешавина на текстилни материјали, види воведна забелешка 5

²² Види ја воведната забелешка 6

материјал, сечени во форми
или директно добиени како
форма

- Други

Производство од¹:

- природни влакна,
- вештачки сечени влакна
нечешлани ниту на друг
начин приготвени за
предење, или

- хемиски материјали или
текстилна пулла

ex Глава 62 Облека и прибор за облека, Производство од предиво^{1,2}
што не се плетени или
хеклани, освен

ex 6202 Облека за девојки и бебиња Производство од предиво¹
ex 6204 и прибор за облека за или
ex 6206 бебиња, везени Производство од невезена
ex 6209 и ткаенина под услов ткаенина под услов
ex 6211 вредноста на употребената вредноста на употребената
невезена ткаенина да не невезена ткаенина да не
надминува 40% од надминува 40% од
фабричната цена на фабричната цена на
производот производот

ex 6210 и Огноотпорна опрема од Производство од предиво¹
ex 6216 ткаенина покриена со или
фолија од алуминизиран Производство од
полиестер непреслечена ткаенина под
услов вредноста на
употребената непреслечена
ткаенина да не надминува
40% од фабричната цена на
производот¹

6213 и Шамивчиња, шалови,
6214 ешарпи, марами, шамии,
велови и слично

- Везени

Производство од
едножично^{1,2} небелено
предиво
или
Производство од невезена
ткаенина под услов
вредноста на употребената
невезена ткаенина да не
надминува 40% од
фабричната цена на
производот¹

- Други

Производство од небелено
едножично^{1,2} предиво или
Изработка проследена со
печатење заедно со
најмалку две подготвителни
или завршни операции
(како што се переење,
белење, мерцилизирање,

² Види ја воведната забелешка 6

¹ За посебните услови што се однесуваат на производи направени од мешавина на текстилни материјали, види воведна забелешка 5

¹ Види ја воведната забелешка 6

6217

Друг готво прибор за
облека, делови од облека
или од прибор за облека,
освен оние од тар. број 6212

- Везени

стврднување со топлина,
скубење, валање, обработка
против собирање, трајна
завршна обработка,

декатизирање,
импрегнирање, поправање и
чистење од чворови) каде
вредноста на употребените
непечатени стоки од тар.
број 6213 и 6214 не
надминува 47.5% од
фабричната цена на
производот

Производство од¹ предиво
или
Производство од невзенаа
ткаенина под услов
вредноста на употребената
невзена ткаенина да не
надминува 40% од
фабричната цена на
производот¹

- Огнотпорна опрема од
ткаенина покрена со
фолија од алуминизиран
полиестер

Производство од¹ предиво
или
Производство од
непреслечена ткаенина под
услов вредноста на
употребената непреслечена
ткаенина да не надминува
40% од фабричната цена на
производот¹

Меѓупостави за крагни и
манжетни, сечени

Производство во кое:
- сите употребени
материјали се
распоредуваат во тар. број
во кој не е содржан
производот;
- вредноста на сите
употребени материјали не
надминува 40% од
фабричната цена на
производот

- Други

Производство од предиво¹

- Од филц, од неткаени

Производство од²:

¹ Види ја воведната забелешка 6

² За посебните услови што се однесуваат на производи направени од мешавина на текстилни материјали, види
воведна забелешка 5

	материјали	- природни влакна или - хемиски материјали или текстилна пулла
	- Други	
	- Везени	Производство од едножично небелено предиво ^{1,3} или Производство од невезена ткаенина (освен плетена или хеклана) под услов вредноста на употребената невезена ткаенина да не надминува 40% од фабричната цена на производот
	- Други	Производство од едножично небелено предиво ^{1,3}
6305	Вреќи и вреќички што се употребуваат за пакување на стоки	Производство од: ¹ - природни влакна, - вештачки сечени влакна нечешлани или на друг начин обработени за предење, или - хемиски материјали или текстилна пулла
6306	Церади, платнени покривки и завеси против сонце; шатори; една за бродови, штици за едрење или сувоземни возила; производи за кампување:	
	- Од неткаени материјали	Производство од: ^{1, 2} - природни влакна или - хемиски материјали или текстилна пулла
	- Други	Производство од едножично небелено предиво
6307	Други готови производи, вклучувајќи и модни кроеви за облека	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот
6308	Сетови што се состојат од ткаенини и предиво, со или без прибор, за изработка на простирки, таписерии, везени чаршапи или салпети или слични текстилни	Секој предмет во сетот мора да го исполнува правилото кое би се применувало врз него доколку не би бил вклучен во сетот.

¹ Види ја воведната забелешка 6³ За плетени или хеклани производи, нееластични или гумирани, добиени со шиење или спојување на парчиња од плетени или хеклани (исечени или исплетени директно во форма), види воведна забелешка 6.¹ Види ја воведната забелешка 6² За посебните услови што се однесуваат на производи направени од мешавина на текстилни материјали, види воведна забелешка 5

	производи во пакувања за продажба на мало	Меѓутоа, може да се содржани и производи што не се од домашно потекло под услов нивната вкупна вредност да не надминува 15% од фабричната цена на сетот
ex Глава 64	Обувки; гамаши и слични производи; освен:	Производство од материјали од кој и да е тар. број освен склопови од лица залепени за ѓонови или за други компоненти за ѓонови од тар. број 6406
6406	Делови на обувки (вклучувајќи и лица, споени или неспоени со ѓонови што не се надворешни); заменливи влошки, вметоци за пети и слични производи; гамаши, доколенки и слични производи и нивни делови	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
ex Глава 65	Покривки за глава и нивни делови, освен	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
6503	Шешири од филц и други покривки за глава од филц, изработени од тулци, конуси или други производи од тар. број 6501, поставени или непоставени, украсени или неукрасени	Производство од предиво или текстилни влакна ¹
6505	Шешири и други покривки за глава, плетени или хеклани, или изработени од тантела, филц или други текстилни материјали, метražни (но не во ленти), поставени или непоставени, украсени или неукрасени; мрежи за коса од кој и да е материјал, поставени или непоставени, украсени или неукрасени	Производство од предиво или текстилни влакна ¹
ex Глава 66	Чадори, сонцобрани, стапови, стапови-столови, камшици, камшици за јаване и нивни делови; освен:	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
6601	Чадори и сонцобрани (вклучувајќи и стапови-чадори, чадори за дворови и слични чадори)	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричната цена на производот
Глава 67	Подготвени перја и пердуви и производи од перја или пердуви; вештачко цвекче; производи од човечка коса	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан

¹ Види ја воведната забелешка 6

		производот
ex Глава 68	Производи од камен, гипс, цемент, азбест, лискун и слични материјали; освен:	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
ex 6803	Производи од шкрилец или од агломериран шкрилец	Производство од обработен шкрилец
ex 6812	Производи од азбест: производи од мешавини со основа од азбест или од мешавини со основа од азбест и магнезиум карбонат	Производство од материјал од кој и да е тар. број
ex 6814	Производи од лискун, вклучувајќи и агломериран или реконструиран лискун, врз подлога од хартија, картон или други материјали	Производство од обработен лискун (вклучувајќи и агломериран или реконструиран лискун)
Глава 69	Керамички производи	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
ex Глава 70	Стакло и производи од стакло; освен:	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
ex 7003 ex 7004 и ex 7005	Стакло со нерифлектирачки слој	Производство од материјали од тар. број 7001
7006	Стакло од тар. број 7003, 7004 и 7005, свиткано, со обработени рабови, гравирано, дупчено, емајлирано или обработено на друг начин, но не вработено ниту споено со други материјали	Производство од материјали од тар. број 7001
7007	Сигурносно стакло, од стврднато (калено) или слоевито стакло	Производство од материјали од тар. број 7001
7008	Повеќесидни изолациони елементи од стакло	Производство од материјали од тар. број 7001
7009	Оглецала од стакло, вработени или невработени, вклучувајќи и ретровизори	Производство од материјали од тар. број 7001
7010	Балони, шишиња, матарки, тегли, лонци, фиоли, ампули и други контејнери од стакло, што се употребуваат за транспорт или пакување на стоки; тегли од стакло за конзервирање; затки, капаци и други затворачи од стакло	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот или Сечење на производи од стакло, под услов вредноста на несеченото стакло да не надминува 50% од фабриката цена на производот

7013	Производи од стакло што се употребуваат за на маса, в кујна, тоалет, канцеларија, за внатршна декорација или сл. цели; (освен оние од тар. број 7010 и 7018)	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот или Сечење на производи од стакло, под услов вредноста на несеченото стакло да не надминува 50% од фабриката цена на производот или Рачно декорирање (со исклучок на свилопечат) на рачно дувани стаклени производи, под услов вредноста на рачно дуваните стаклени производи да не надминува 50% од фабриката цена на производот
ex 7019	Производи (освен предиво) од стаклени влакна	Производство од: - необоени иверки, пасма, предиво или деланки, или - стаклена волна
ex Глава 71	Природни или одгледувани бисери, скапоцени или полускапоцени камења, благородни метали, метали прекриени со благородни метали и производи од нив. имитации на накит; метални пари; освен:	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
ex 7101	Природни или одгледувани бисери, сортирани и привремено нанижани заради полесен транспорт	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабриката цена на производот
ex 7102 ex 7103 ex 7104	Обработени скапоцени или полускапоцени камења (природни, синтетички и реконструирани)	Производство од необработени скапоцени или полускапоцени камења
7106, 7108 и 7110	Благородни метали: - Необработени	Производство од материјали што не се распоредуваат во тар. број 7106, 7108 или 7110 или Електролитичка, термална или хемиска сепарација на благородни метали од анслов 7106, 7108 или 7110 или Легирање на благородни метали од тар. број 7106, 7108 или 7110 сден со друг или со неблагородни метали
	- Полуобработени или во форма на прав	Производство од необработени благородни метали
ex 7107 ex 7109 и ex 7111	Метали прекриени со благородни метали, полуобработени	Производство од метали прекриени со благородни метали, необработени

7116	Предмети од природни или одгледувани бисери, од скапоцени или полускапоцени камења (природни, синтетички или реконструирани)	Производство во кое предноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричната цена на производот
7117	Имитации на накит	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот или Производство од делови од небалгородни метали непресвечени ниту покриени со благородни метали под услов вредноста на сите употребени материјали да не надминува 50% од фабричната цена на производот
ex Глава 72	Железо и челик; освен:	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
7207	Полупроизводи од железо или нелегуриран челик	Производство од материјали од тар. број 7201, 7202, 7203, 7204 или 7205
7208 до 7216	Рамно валани производи, шипки и прачки, аголни профили, форми, исечоци од железо или нелегуриран челик	Производство од инготи или други примарни форми од тар. број 7206
7217	Жица од железо или нелегуриран челик	Производство од полуобработени материјали од тар. број 7207
ex 7218, 7219 до 7222	Полупроизводи, рамно валани производи, шипки и прачки, аголни профили, форми и исечоци од нерѓосувачки челик	Производство од инготи или други примарни форми од тар. број 7218
7223	Жица од нерѓосувачки челик	Производство од полуобработени материјали од тар. број 7218
ex 7224, 7225 до 7228	Полупроизводи, рамно валани производи, топло валани шипки и прачки, во неправилно намотани макари; аглести профили, форми и исечоци од друг легуриран челик; шупливи шипки и прачки за дупчење, од легуриран или нелегуриран челик	Производство од инготи или други примарни форми од тар. број 7206, 7218 или 7224
7229	Производи од друг легуриран челик	Производство од полуобработени материјали од тар. број 7224
ex Глава 73	Производи од железо или челик; освен:	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот

ex 7301	Лимени столбови	Производство од материјали од тар. број 7206
7302	Материјали за изградба на железнички или трамвајски колосеци од железо или челик, следните: шини, шини водилки и запчести шини, свртнички јазичиња, срдишта, потегачки стапови и други делови од свртници, прагови, спојници, столци, клинови на столци, подложни плочки (плоки на основа), шински штипалки и друг материјал специјално направен за составување или поставување шини	Производство од материјали од тар. број 7206
7304, 7305 и 7306	Цевки и шупливи профили од железо (освен од леано железо) или челик	Производство од материјали од тар. број 7206, 7207, 7218 или 7224
ex 7307	Прибор за цевки од нерѓосувачки челик (ISO X5 CrNiMo 1712) што се состои од неколку дела	Обликување, дупчење, бушење, провлекување, одбрусување и обработка со насоеен млаз на ковани метални плочи чија вредност не надминува 35% од фабричната цена на производот
7308	Конструкции (освен монтажни згради од тар. број 9406) и делови од конструкции (на пр. мостови и секции на мостови, врати за брани, кули, решеткасти столбови, покриви, покривни рамки, врати и прозорци и нивни рамки и прагови за врати, ролетни, огради и столбови), од железо или челик; плочи, прачки, аглести профили, форми, секции, цевки и слично, подготвени за употреба во конструкции, од железо или челик	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот Меѓутоа, не може да се користат заварени аглести профили, форми и секции од тар. број 7301
ex 7315	Синџири против лизгање	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали од тар. број 7315 не надминува 50% од фабричната цена на производот
ex Глава 74	Бакар и производи од бакар; освен:	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот - вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричната цена на производот
7401	Бакренец; цемент бакар (преципитат на бакар)	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот

7402	Нерафиниран бакар; бакарни аноди за електролитичко рафинирање	Производство во кое сите употребени материјали се распореѓуваат во тар. број во кој не е содржан производот
7403	Рафиниран бакар и легури на бакар, необработени	
	- Рафиниран бакар	Производство во кое сите употребени материјали се распореѓуваат во тар. број во кој не е содржан производот
	- Легури на бакар и рафиниран бакар што содржат други елементи	Производство од рафиниран бакар, необработен, или отпадоци или остатоци од бакар
7404	Отпадоци и остатоци од бакар	Производство во кое сите употребени материјали се распореѓуваат во тар. број во кој не е содржан производот
7405	Предлегури на бакар	Производство во кое сите употребени материјали се распореѓуваат во тар. број во кој не е содржан производот
ex Глава 75	Никел и производи од никел; освен:	Производство во кое: - сите употребени материјали се распореѓуваат во тар. број во кој не е содржан производот - вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричната цена на производот
7501 до 7503	Никелов каменмате, синтероксиди на никел и други меѓупроизводи на металургијата на никел; необработен никел, отпадоци и остатоци од никел	Производство во кое сите употребени материјали се распореѓуваат во тар. број во кој не е содржан производот
ex Глава 76	Алуминиум и производи од алуминиум; освен:	Производство во кое: - сите употребени материјали се распореѓуваат во тар. број во кој не е содржан производот - вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричната цена на производот
1		
7601	Необработен алуминиум	Производство со термална или електролитичка постапка од нелегуриран алуминиум или отпадоци и остатоци од него
7602	Отпадоци или остатоци од алуминиум	Производство во кое сите употребени материјали се распореѓуваат во тар. број во кој не е содржан производот

ex 7616	Производи од алуминиум, освен газа, платно, решетка, мрежа, ограда, ткаенина за појачување и слични материјали (вклучувајќи и бескрајни ленти) од алуминиумска жица и проширен метал на алуминиум	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот Меѓутоа, може да се користат газа, платно, решетка, мрежа, ограда, ткаенина за појачување и слични материјали (вклучувајќи и бескрајни ленти) од алуминиумска жица или проширен метал на алуминиум; - вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричната цена на производот
Глава 77	Резервирана за можна употреба во УС во иднина	
ex Глава 78	Олово и производи од олово, освен:	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот - вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричната цена на производот
7801	Необработено олово	
	- Рафинирано олово	Производство од олово во прачки или "работно" олово
	- Други	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот. Меѓутоа, не може да се користат остатоци и отпадоци од тар. број 7802
7802	Отпадоци и остатоци од олово	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
ex Глава 79	Цинк и производи од цинк, освен:	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот - вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричната цена на производот
7901	Необработен цинк	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број

		во кој не е содржан производот. Меѓутоа, не може да се користат остатоци и отпадоци од тар. број 7902
7902	Отпадоци и остатоци од цинк	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
ex Глава 80	Калај и производи од калај; освен	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот - вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричната цена на производот
8001	Необработен калај	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот. Меѓутоа, не може да се користат остатоци и отпадоци од тар. број 8002
8002 и 8007	Отпадоци и остатоци од калај; други производи од калај	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот.
Глава 81	Други прости метали; кермети; производи од нив: - Други прости метали, обработени; производи од нив - Други	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали што се распоредуваат во ист тар. број како и производот, не надминува 50% од фабричната цена на производот Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
ex Глава 82	Алати, орудија, ножарски производи, лажици и вилушки, од прости метали; нивни делови од прости метали; освен:	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
8206	Алат од два или повеќе од тар. број 8202 до 8205, во сетови за продажба на мало	Производство во кое сите употребени материјали не се распоредуваат во тар. број 8202 до 8205 Меѓутоа, алатите од тар. број 8202 до 8205 може да се вклучат во сетот под услов нивната вредност да не надминува 15% од фабричната цена на сетот
8207	Изменлив алат за рачни алати, со или без електричен погон, или за алатни машини (на пр. за	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број

	пресување, ковање, штанцување, пунктирање, намотување, дупчење, бушење, глодање, обликување или одвртување), вклучувајќи и матрици за извлекување или екструдирање на метал, и алат за дупчење на карпи и земја	во кој не е содржан производот - вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот
8208	Ножев и сечила за машини или за механички направи	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот - вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот
ex 8211	Ножев со сечила, незабени или не вклучувајќи и градинарски ножев (освен ножев од тар. број 8208)	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот Меѓутоа, може да се користат сечила за ножев и рачки од прости метали
8214	Други ножарски производи (на пр. машини за стрижење, месарски или кујнски сатари, месарски секири и ножев за сечење месо и ножев за хартија); сетови и направи за маникир или педикир (вклучувајќи и трупии за нокти)	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот. Меѓутоа, може да се користат рачки од прости метали
8215	Лажии, вилушки, црпалки, лопатки за сервирање торта, ножев за риба, за путер, штипки за шеќер и сл. кујнски и трпезни прибор	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот. Меѓутоа, може да се користат рачки од прости метали
ex Глава 83	Разни производи од прости метали; освен: сервирање торта, ножев за риба, за путер,	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
ex 8302	Други окови, прибор и сл. производи за згради, и автоматски затворачи за врати	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот Меѓутоа, може да се користат другите материјали од тар. број 8302 под услов нивната вредност да не надминува 20% од фабричната цена на производот
ex 8306	Статуети и други орнаменти од прости метали	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број

		во кој не е содржан производот Меѓутоа, може да се користат другите материјали од тар. број 8306 под услов нивната вредност да не надминува 30% од фабричната цена на производот	
ex Глава 84	Нуклеарни реактори, котли, машини и механички уреди; нивни делови; освен:	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот - вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 30% од фабричната цена на производот
ex 8401	Нуклеарни горивни елементи	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот ¹	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 30% од фабричната цена на производот
8402	Котли за производство на водена или друга пареа (освен котли за централно греење со топла вода, што можат да поризведат и пареа со низок притисок); котли за прегреана вода	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот - вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 25% од фабричната цена на производот
8403 и ex 8404	Котли за централно греење, освен од оние од тар. број 8402 и помошни уреди за котли за централно греење	Производство во кое сите употребени материјали не се распоредуваат во тар. број 8403 или 8404	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот
8406	Турбини на вода и друга пареа	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот	
8407	Клипни мотори со внатрешно согорување на палење со помош на свеќички со наизменично или обртно движење на клип	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот	
8408	Клипни мотори со внатрешно согорување на палење со помош на компресија (дизел или полудизел мотори)	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот	
8409	Делови погодни исклучително или главно за мотори од тар. број 8407 или 8408	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот	

8411	Турбо млазни мотори, турбо плопелери и други гасни турбини	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот - вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 25% од фабричната цена на производот
8412	Други машини и мотори	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот	
ex 8413	Пумпи за потиснување со ротационо движење	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот - вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 25% од фабричната цена на производот
ex 8414	Индустриски вентилатори, дувалки и слично	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот - вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 25% од фабричната цена на производот
8415	Уреди за климатизација, со вентилатор на моторен погон и елементи за менување на температура и влажност, вклучувајќи и машини во кои влажноста не може да се регулира одвоено	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот	
8418	Фрижидери, замрзнувачи и друга опрема за ладење или замрзнување, електрични или други, топлотни пумпи, освен уреди за климатизација од тар. број 8415	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот - вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот - вредноста на сите употребени материјали кои не се од домашно потекло не ја надминува вредноста на употребените материјали од домашно потекло	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 25% од фабричната цена на производот

¹ Ова правило ќе се применува до 31 декември 1998 година.

ex 8419	Машини за индустријата за производство на дрво, хартиена маса и картон	Производство во кое: - вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот; - во кое, во рамките на горенаведената граница, материјалите кои се распоредуваат во ист тар. број како и производот, се употребени само до вредноста од 25% од фабричната цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 30% од фабричната цена на производот
8420	Каландери или други машини за валање, освен за метали или стакло, и цилиндри за нив	Производство во кое: - вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот; - во кое, во рамките на горенаведената граница, материјалите кои се распоредуваат во ист тар. број како и производот, се употребени само до вредноста од 25% од фабричната цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 30% од фабричната цена на производот
8423	Машини за мерење (освен вгн со осетливост од 5 цг или повеќе), вклучувајќи и машини за броење или контрола кои работат врз база на мерење маса; тегови за машини за мерење од сите видови	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот - вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 25% од фабричната цена на производот
8425 до 8428	Машини за дигање, манипулација, утовар или истовар	Производство во кое: - вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот - во кое, во рамките на горенаведената граница, материјалите кои се распоредуваат во тар. број 8431 се употребени само до вредноста од 10% од фабричната цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 30% од фабричната цена на производот
8429	Самодвижечки булдожери, аглодозери, гредари, порамнувачи, скрепери, механички лопати, багери, натоварувачи со лопата, машини за набивање и друмски валјаци - Друмски валјаци	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 30% од фабричната цена на производот

		Производство во кое: - вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот - во кое, во рамките на горенаведената граница, материјалите кои се распоредуваат во тар. број 8431 се употребени само до вредноста од 10% од фабричната цена на производот	
8430	Други подвижни машини за сортирање, рамнење, стругање, копање, набивање, вадење или дупчење, за земја, минерали или руди; машини за набивање и вадење столбови; снежни плугови и дувалки за снег	Производство: - во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот; - во кое, во рамките на горенаведената граница, вредноста на материјалите кои се распоредуваат во тар. број 8431 е употребена само до 10% од фабричната цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 30% од фабричната цена на производот
ex 8431	Делови погодни за употреба исклучително или главно со друмски валјаци	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот	
8439	Машини за производство на пула од влакнести целулозни материјали или за производство или довршување на хартија или картон	Производство: - во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот; - во кое, во рамките на горенаведената граница, вредноста на материјалите кои се распоредуваат во ист тар. број како и производот се употребени само до 25% од фабричната цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 30% од фабричната цена на производот
8441	Други машини за преработка на хартиена маса, хартија или картон, вклучувајќи и машини за сечење од сите видови	Производство: - во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот; - во кое, во рамките на горенаведената граница, вредноста на материјалите кои се распоредуваат во ист тар. број како и производот се употребени само до 25% од фабричната цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот
8444 до 8447	Машини од овие тар. броеви за употреба во текстилната индустрија	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот	

ex 8448	Помошни машини за употреба со машини од тар. број 8444 и 8445	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот	
8452	Машини за шиење, освен машини за прошивање книги од тар. број 8440, мебел, пултови и капаци посебно направени за машини за шиење; игли за машини за шиење	Производство: - во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот; - во кое, вредноста на материјалите што не се од домашно потекло, употребени при составувањето на главата (без мотор) не ја надминува вредноста на употребените материјали од домашно потекло - употребените механизми за затегнување на конецот, за цик-цак и кроше, се од домашно потекло	
	Машини за шиење (само локстич) со глави чија тежина не надминува 16 кг без мотор или 17 кг со мотор	Производство: - во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот; - во кое, вредноста на материјалите што не се од домашно потекло, употребени при составувањето на главата (без мотор) не ја надминува вредноста на употребените материјали од домашно потекло - употребените механизми за затегнување на конецот, за цик-цак и кроше, се од домашно потекло	
	- Други	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот	
8456 до 8466	Алатни машини и машини и нивни делови и прибор од тар. број 8456 до 8466	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот	
8469 до 8472	Канцелариски машини (на пр. машини за пишување, за сметање, за автоматска обработка на податоци, за умножување, за сортирање)	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот	
8480	Калапници за леварници на метали; моделни плочи; модели за калапи; калапи за метал (освен калапи за инготи), метални карбиди, стакло, минералии материјали, гума или пластични маси	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричната цена на производот	
8482	Куглични или тркалави лежишта	Производство во кое : - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот - вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 25% од фабричната цена на производот

8484	Заптивки и сл. спојки од метални листови комбинирани со друг материјал или од два или повеќе слоеви од метал; сетови или колекции од заптивки и слични спојки, различни по состав, во кесиња, обвивки или сл. пакувања; механички жигови	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот	
8485	Делови на машини без електрични приклучоци, изолатори, калемни, контакти или други електрични делови, што не се споменати ниту опфатени на друго место во оваа Глава	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот	
ex Глава 85	Електрични машини и опрема и нивни делови; апарати за снимање и репродукција на звук, телевизиски апарати за снимање и репродукција на слики и звук, и делови и прибор за овие производи; освен:	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот, - вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 30% од фабричната цена на производот
8501	Електромотори и електрични генератори (освен генераторски агрегати)	Производство: - во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот; - во кое, во рамките на горенаведената граница, вредноста на материјалите кои се распоредуваат во тар. број 8503 е употребена само до 10% од фабричната цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 30% од фабричната цена на производот
8502	Електрични генераторски агрегати и ротациони конвертори	Производство: - во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот; - во кое, во рамките на горенаведената граница, вредноста на материјалите кои се распоредуваат во тар. број 8501 или 8503, земено заедно, се употребени само до вредноста од 10% од фабричната цена на производот.	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 30% од фабричната цена на производот
ex 8504	Уреди за напојување со електрична енергија за машини за автоматска обработка на податоци	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот	
ex 8518	Микрофони и нивни стативи; звучници, немонтирани или	Производство: - во кое вредноста на сите употребени материјали не	Производство во кое вредноста на сите употребени

	монтирани во звучни кутии; аудиофреквентни електрични засилувачи, електрични комплекти за зајакнување на звук	надминува 40% од фабричната цена на производот - во кое вредноста на сите употребени материјали што не се од домашно потекло не ја надминува вредноста на употребените материјали од домашно потекло	материјали не надминува 25% од фабричната цена на производот
8519	Грамофони со или без сопствен засилувач, касетофони и други апарати за репродукција на звук што имаат вграден уред за снимање на звук	Производство: - во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот - во кое вредноста на сите употребени материјали што не се од домашно потекло не ја надминува вредноста на употребените материјали од домашно потекло	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 30% од фабричната цена на производот
8520	Магнетофони и други апарати за снимање на звук, со или без вграден уред за репродукција на звук	Производство: - во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот - во кое вредноста на сите употребени материјали што не се од домашно потекло не ја надминува вредноста на употребените материјали од домашно потекло	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 30% од фабричната цена на производот
8521	Апарати за снимање или репродукција на слика, со или без вграден видео тјунер	Производство: - во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот - во кое вредноста на сите употребени материјали што не се од домашно потекло не ја надминува вредноста на употребените материјали од домашно потекло	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 30% од фабричната цена на производот
8522	Делови и прибор погодни за употреба исклучително или главно за апарати од тар. број 8519 до 8521	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот	
8523	Подготвени неснимени подлоги за звучни снимања и слични снимања на други феномени, освен производите од Глава 37	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот	
8524	Плочи, ленти и други снимени подлоги за звучни и други слично снимени феномени, вклучувајќи матрици и галвански отпечатоци за производство на плочи, со исклучок на производите од Глава 37	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот	

	- Матрици и галвански отпечатоци за производство на плочи	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот	
	- Други	Производство: - во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот; - во кое, во рамките на горенаведената граница, вредноста на материјалите кои се распоредуваат во тар. број 8523 се употребени само до вредноста од 10% од фабричната цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 30% од фабричната цена на производот
8525	Предаватели за радиотелефонија, радиотелеграфија, радиодифузија или телевизија, со или без вграден применик или апарат за снимање или репродукција на звук; телевизиски камери; видео камери за неподвижни слики и други видео камери за снимање	Производство: - во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот - во кое вредноста на сите употребени материјали што не се од домашно потекло не ја надминува вредноста на употребените материјали од домашно потекло	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 25% од фабричната цена на производот
8526	Радари, помошни уреди за радио-навигација и уреди за радиодалечинско управување	Производство: - во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот - во кое вредноста на сите употребени материјали што не се од домашно потекло не ја надминува вредноста на употребените материјали од домашно потекло	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 25% од фабричната цена на производот
8527	Приемници за радиотелефонија, радиотелеграфија или радиодифузија, вклучувајќи и приемници комбинирани во исто куќиште, со апарат за снимање или репродукција на звук или со часовник	Производство: - во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот - во кое вредноста на сите употребени материјали што не се од домашно потекло не ја надминува вредноста на употребените материјали од домашно потекло	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 25% од фабричната цена на производот
8528	Телевизиски приемници, со или без вградени радио приемници или апарати за снимање или репродукција на звук или слика; видео монитори и видео проектори	Производство: - во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот - во кое вредноста на сите употребени материјали што не се од домашно потекло не ја надминува вредноста на употребените материјали од домашно потекло	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 25% од фабричната цена на производот

8529	Делови погодни за употреба исклучително или главно за апарати од тар. број 8525 до 8528	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот	
	- Погодни за употреба исклучително или главно за апарати за снимње или репродукција на слика	Производство:	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 25% од фабричната цена на производот
	- Други	- во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот - во кое вредноста на сите употребени материјали што не се од домашно потекло не ја надминува вредноста на употребените материјали од домашно потекло	
8535 и 8536	Електрични апарати за вклучување или исклучување или за заштита на електрични струјни кола, или за приклучување за или во електрични струјни кола	Производство: - во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот; - во кое, во рамките на горенаведената граница, вредноста на материјалите кои се распоредуваат во тар. број 8538 се употребени само до вредноста од 10% од фабричната цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 30% од фабричната цена на производот
8537	Табли, плочи, конзоли, маси, ормани и други основни опремени со два или повеќе апарати од тар. број 8535 или 8536, за електрично управување или дистрибуција на електрична енергија, вклучувајќи ги и оние со вградени инструменти или апарати од Глава 90, и апарати за нумеричко управување, освен апаратите за вклучување и исклучување од тар. број 8517	Производство: - во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот; - во кое, во рамките на горенаведената граница, вредноста на материјалите кои се распоредуваат во тар. број 8538 се употребени само до вредноста од 10% од фабричната цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 30% од фабричната цена на производот
ex 8541	Диоди, транзистори и слични полупроводнички елементи, освен полупроводнички бази несоставени во чипови	Производство во кое: - Сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е опфатен производот - вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 25% од фабричната цена на производот
8542	Електронски интегрирани кола и микросклопови	Производство: - во кое вредноста на сите	Производство во кое вредноста на

		употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот; - во кое, во рамките на горенаведената граница, вредноста на материјалите кои се распоредуваат во тар. број 8541 или 8542, земени заедно, се употребени само до вредноста од 10% од фабричната цена на производот	сите употребени материјали не надминува 25% од фабричната цена на производот
8544	Изолирана жица (вклучувајќи и емајлирана или анодизирана), кабли (вклучувајќи и коаксијални кабли) и други изолирани електрични спроводници, со или без конектори; кабли од оптички влакна, изработени од поединечно оплаштени влакна, комбинирани или не со електрични спроводници или со конектори	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот	
8545	Јаглени електроди, јаглени четки, јаглен за сигнализација, јаглен за батерии и други производи од графит или друг јаглен, со или без метал, за електрични цели	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот	
8546	Електрични изолатори од кој и да е материјал	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот	
8547	Изолациони делови за електрични машини, уреди или опрема, целосно изработени од изолациони материјали, освен со некои помали компоненти од метал (на пр. приклучоци со навој) вградени за време на пресувањето единствено заради спојување, освен изолаторите од тар. број 8546; цевки за електрични спроводници и спојници за нив, од прости метали одложени со изолационен материјал	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот	
8548	Отпадоци и остатоци од галвански елементи, галвански батерии и електрични акумулатори; потрошени галвански елементи, потрошени галвански батерии и потрошени електрични акумулатори; електрични делови на машини или апарати, што не се спомнати ниту опфатени на друго место во оваа Глава	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот	

ex Глава 86	Железнички или трамвајски локомотиви, шински возила и нивни делови; железнички или трамвајски шински склопови, прибор и нивни делови, механичка (вклучувајќи и електромеханичка) сигнална опрема за сообраќај	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот	
8608	Железнички и трамвајски шински склопови и прибор; механичка (вклучувајќи и електромеханичка) опрема за сигнализација, сигурност или контрола со сообраќајот на железници, трамваи, патишта, внатрешни водени патишта, паркиралишта, пристанишни инсталации или аеродроми; нивни делови	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот - вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 30% од фабричната цена на производот
ex Глава 87	Возила, освен железнички или трамвајски шински возила, и нивни делови и прибор; освен:	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот	
8709	Самоодни работни колички, без уреди за дигање или манипулација, што се користат во фабрики, складови, пристаништа или на аеродроми, за превоз на стока на куси растојанија; влечни возила што се користат на пероните на железничките станици; делови на наведените возила	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот - вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 30% од фабричната цена на производот
8710	Тенкови и други оклопни борбени моторни возила, опремени или неопремени со оружје и делови за тие возила	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот - вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 30% од фабричната цена на производот
8711	Моторцикли (вклучувајќи и мопеди) и велосипеди опремени со помошен мотор, со или без бочна приколка; бочни приколки. - Со клипен ротационен мотор со внатрешно согорување со зафатнина на цилиндрите: - до 50 cm ³	Производство во кое: - вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 20% од

		производот - во кое вредноста на сите употребени материјали што не се од домашно потекло не ја надминува вредноста на употребените материјали од домашно потекло	фабричната цена на производот
	- Над 50 цм3	Производство во кое: - вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот - во кое вредноста на сите употребени материјали што не се од домашно потекло не ја надминува вредноста на употребените материјали од домашно потекло	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 25% од фабричната цена на производот
	- Други	Производство во кое: - вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот - во кое вредноста на сите употребени материјали што не се од домашно потекло не ја надминува вредноста на употребените материјали од домашно потекло	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 30% од фабричната цена на производот
ex 8712	Велосипеди без топчести лежишта	Производство од материјали што не се распоредуваат во тар. број 8714	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 30% од фабричната цена на производот
8715	Детски колички и нивни делови	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот - вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 30% од фабричната цена на производот
8716	Приколки и полуприколки; други возила, што не се на механички погон; нивни делови	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот - вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 30% од фабричната цена на производот
ex Глава 88	Воздухоплови, космички летала и нивни делови; освен:	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот

ex 8804	Ротуши	Производство од материјали од кој и да е тар. број, вклучувајќи и други материјали од тар. број 8804	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот
8805	Опрема за лансирање воздухоплови; палубни запирачки и слична опрема; земни тренажери за летање; делови за наведените производи	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот
Глава 89	Бродови, чамци и пловечки конструкции	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот Меѓутоа, не може да се употребуваат бродски трупови од тар. број 8906	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот
ex Глава 90	Оптички фотографски, кинематографски мерни, контролни, прецизни, медицински или хируршки инструменти и нивни апарати; нивни делови и прибор; освен:	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот - вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 30% од фабричната цена на производот
9001	Оптички влакна и снопови на оптички влакна; кабли од оптички влакна освен оние од тар. број 8544; листови и плочи од поларизирачки материјал, леќи (вклучувајќи и контактни леќи), призми, огледала и други оптички елементи од кој и да е материјал, немонтирани, освен елементи од стакло што не се оптички обработени	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот	
9002	Леќи, призми, огледала и други оптички елементи од кој и да е материјал, монтирани, што се делови или прибор на инструменти или апарати, освен елементи од стакло што не се оптички обработени	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот	
9004	Очила, заштитни очила и слични производи, корективни, заштитни или други	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот	
ex 9005	Дурбини со еден и со два објектива, други оптички телескопи, и нивни постаменти, освен астрономски рефрактори и нивни постаменти	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот - вредноста на сите	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 30% од фабричната цена на производот

		употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот - вредноста на сите употребени материјали што не се од домашно потекло не ја надминува вредноста на употребените материјали од домашно потекло	
ex 9006	Фотографски апарати (освен конематорафски камери); фотографски флеш апарати флеш сијалици, освен флеш сијалици по електрични напојување	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот - вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот - вредноста на сите употребени материјали што не се од домашно потекло не ја надминува вредноста на употребените материјали од домашно потекло	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 30% од фабричната цена на производот
9007	Кинематографски камери и проектори вклучувајќи ги и оние со вградени апарати за снимање или репродукција на звук	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот - вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот - вредноста на сите употребени материјали што не се од домашно потекло не ја надминува вредноста на употребените материјали од домашно потекло	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 30% од фабричната цена на производот
9011	Сложени оптички микроскопи, вклучувајќи ги и оние за микрофотографија, микрокинематографија или микропроекција	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот - вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот - вредноста на сите употребени материјали што не се од домашно потекло не ја надминува вредноста на употребените материјали од домашно потекло	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 30% од фабричната цена на производот
ex 9014	Други навигациони инструменти и апарати	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот	
9015	Геодетски (вклучувајќи ги фотограметриски),	Производство во кое вредноста на сите	

	хидрографски; океанографски, хидролошки, метеоролошки или геофизички инструменти и апарати, освен компаси; далноери	употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот	
9016	Ваги со осетливост до 5 центиграмн или повеќе, со или без тегови	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот	
9017	Инструменти за цртање, обележување или математичко сметање (на пр. апарати за цртање, пантографи, агломери, прибор за цртање во сет, логаритмари, калкулатори во форма на тркалезна плоча); инструменти за мерење должина што се држат в рака (на пр. мерни прачки и менти, микрометарски мерила, мерила со нониус), што не се споменати ниту опфатени на друго место во оваа Глава	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот	
9018	Инструменти и апарати за медицина, хирургија, забарство или ветерина, вклучувајќи и сцинтиграфски апарати, други електромедицински апарати и инструменти за испитување на видот		
	- Забарски столчиња со вградена забарска опрема или забарски плукалници	Производство од материјали од кој и да е тар. број вклучувајќи и други материјали од тар. број 9018	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот
	- Други	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот - вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 25% од фабричната цена на производот
9019	Апарати за механотерапија; апарати за масажа; апарати за психолошки тестирања; апарати за озонотерапија, оксигенотерапија, аеросол терапија, вештачко дишење или други терапевтски апарати за дишење	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот - вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 25% од фабричната цена на производот

9020	Други апарати за дишење и гас маски освен заштитни маско без механички делови и изменливи филтри	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот - вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 25% од фабричната цена на производот
9024	Машини и апарати за испитување на тврдост, јакост, компресибилност, еластичност или други механички својства на материјалите (на пр. метали, дрво, текстил, хартија, пластична маса)	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот	
9025	Хидрометри и слични плутачки инструменти, термометри, пирометри, барометри, хигрометри и психометри, со или без можност за регистрирање и комбинации на овие инструменти	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот	
9026	Инструменти и апарати за мерење или контрола на протокот, нивото, притокот или други променливи големина на течности или гасови (на пр. мерачи на протокот, покажувачи на нивото, манометри, мерачи на количеството на топлина) освен инструменти и апарати од тар. број 9014, 9015, 9028 или 9032	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот	
9027	Инструменти и апарати за физички и хемиски анализи (на пр. полариметри, рефрактометри, спектрометри, апарати за анализа на гас или чад); инструменти и апарати за мерење или контрола на вискозитетот, порозноста, експанзијата, површинскиот напон и слични; инструменти и апарати за мерење или контрола на количини на топлина, звук или светлина (вклучувајќи и експозиометри); микротом	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот	
9028	Мерачи на потрошувачката или производството на гасови, течности или електрицитет, вклучувајќи и мерачи за нивно баждање		
	- Делови и прибор	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот	

	- Други	Производство во кое: - вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот - вредноста на сите употребени материјали што не се од домашно потекло не ја надминува вредноста на употребените материјали од домашно потекло	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 30% од фабричната цена на производот
9029	Бројачи на обрти, бројачи на производство, таксиметри, бројачи на километри, бројачи на чекори и сл.; покажувачи на брзината и тахометри, освен оние кои се распоредуваат во тар. број 9014 или 9015; стрвоскопи	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот	
9030	Осцилоскопи, спектрални анализатори и др. инструменти и апарати за мерење и контрола на количества на електрицитет, освен мерачите од тар. број 9028; инструменти и апарати за мерење или откривање алфа, бета, гама, рентгенски, космички или др. јонизирачки зрачења	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот	
9031	Инструменти, апарати и машини за мерење или контрола што не се споменати ниту опфатени на друго место во оваа Глава; проектори на профили	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот	
9032	Инструменти и апарати за автоматска регулација или контрола	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот	
9033	Делови и прибор (што не се споменати или опфатени на др. место во оваа Глава) за машини, уреди, инструменти или апарати од Глава 90	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот	
ex Глава 91	Часовници и рачни часовници и кивни делови; освен	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот	
9105	-Други часовници	Производство во кое: - вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот - вредноста на сите	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 30% од фабричната цена на производот

		употребени материјали што не се од домашно потекло не ја надминува вредноста на употребените материјали од домашно потекло	
9109	Механизми за часовници, комплетни и составени	Производство во кое: - вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот - вредноста на сите употребени материјали што не се од домашно потекло не ја надминува вредноста на употребените материјали од домашно потекло	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 30% од фабричната цена на производот
9110	Комплетни механизми за часовници (лични и други) несоставени или делумно составени (механизми во сетови); некомплетни механизми за часовници (лични и други), составени; недовршени механизми за часовници (лични и други)	Производство во кое: - вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот - во кое, во рамките на горенаведеното ограничување, материјалите кои се распоредуваат во тар. број 9114 се користат едиствено до вредноста од 10% од фабричната цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 30% од фабричната цена на производот
9111	Кутии за лични часовници и делови од кутии	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот - вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 30% од фабричната цена на производот
9112	Кутии за часовници и кутии од сличен вид за други производи од оваа Глава и делови од кутии	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот - вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 30% од фабричната цена на производот
9113	Ремени, ланчиња и гривни за рачни часовници и делови за ремени, ланчиња и гривни	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот	
	- Од благородни метали, никлувани или нениклувани, или пресвслечени со благороден метал	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот	
	- Други	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не	

		надминува 50% од фабричната цена на производот	
Глава 92	Музички инструменти; делови и прибор за овие производи	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот	
Глава 93	Оружје и муниција; нивни делови и прибор	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричната цена на производот	
Глава 94	Мебел, постелнина, матраци, носачи на матраци, перници и слични полнети производи; ламби и други светлечки тела, што не се споменати ниту вклучени на друго место; осветлени знаци, осветлени плочки со имиња и сл.; монтажни згради; освен:	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот
ex 9401 и ex 9403	Мебел од благородни метали што содржи неполнет памучен материјал со тежина од 300 гр/м2 или помалку	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот или Производство од памучен материјал што е веќе изработен во форма готова за употреба во тар. број 9401 или 9403, под услов: неговата вредност да не надминува 25% од фабричната цена на производот; - сите други употребени материјали да бидат од доамшно потекло и да не се распоредуваат во тар. број 9401 или 9403	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричната цена на производот
9405	Ламби и светлечки тела вклучувајќи и рефлектори и спот-рефлектори и нивни делови што не се споменати ниту опфатени на друго место; осветлени знаци, осветлени плочки со имиња и слично, со постојано фиксиран светлосен извор и нивни делови, што не се споменати ниту опфатени на друго место	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричната цена на производот	
9406	Монтажни згради	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричната цена на производот	
ex Глава 95	Играчки, реквизити за друштвени игри и спорт; нивни делови и прибор; освен:	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот	

9503	Други играчки; смалени модели и слични модели за игра, со или без погон; сложувалки од сите видови	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот - вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричната цена на производот
ex 9506	Палки за голф и нивни делови	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот. Меѓутоа, за правење на глави на палките за голф може да се користат грубо обликувани парчиња
ex Глава 96	Разни производи, освен:	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
ex 9601 и ex 9602	Производи од материјали од животинско, растително или минерално потекло за резбарење	Производство од "обработени" материјали за резбарење од истиот тар. број
ex 9603	Метли и четки (освен метли од шибје и слично и четки од крзно од куна или верверица), механички направи за чистење на под што се држат в рака, без мотор, влошки и валјаци за бојадисување, бришачи за подови со сунѓер и мопи	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричната цена на производот
9605	Патни сетови за лична тоалета, шиене или чистење на чевли или облека	Секој предмет во сетот мора да го задоволува правилото кое би се применувало врз него доколку тој не е вклучен во сетот. Меѓутоа, може да се вклучат и предмети што не се од домашно потекло, под услов нивната вкупна вредност да не надминува 15% од фабричната цена на сетот
9606	Копчиња, конци, дриkerи и копчиња за пресвлекување, калапи за копиња и други делови од овие производи; недовршени копчиња	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот - вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричната цена на производот
9612	Ленти за машини за пишување и слични ленти, натопени со мастило или поинаку подготвени за давање на отпечатоци,	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан

	вклучувајќи и на калем или во патрони; перничња за жигови, натопени или ненатопени, со или без кутија	производот -вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричната цена на производот
ex 9613	Запалки за палење на притисок	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали од тар. број 9613 не надминува 30% од фабричната цена на производот
ex 9614	Лулиња за пушење и глави од лулиња	Производство од грубо оформени парчиња
Глава 97	Уметнички предмети, уметнички колекции и антиквитети	Производство во кое сите употребени материјали се распореѓуваат во тар. број во кој не е содржан производот

А Н Е К С III к о н П Р О Т О К О Л 2
У В Е Р Е Н И Е ЗА Д В И Ж Е Њ Е Е У Р.1
И БАРАЊЕ ЗА ИЗДАВАЊЕ НА УВЕРЕНИЕ ЗА ДВИЖЕЊЕ ЕУР.1

1. Секој формулар мора да изнесува 210 X 297 мм со дозволени отстапувања од минус 5 мм или плус 8 мм по должината. Треба да се употреби бела бездрвна хартија и да не е полесна од 25 г/м². На подлогата мора да има отпечатен зелен знак "guilloche" така да секое фалсификување со механички или хемиски средства е видно.
2. Надлежните органи од Договорните страни можат да си го задржат правото самите да ги печатат формуларите или да ги дадат на печатење кај одобрени печатници. Во последниот случај секој формулар мора да содржи ознака за таквото одобрување. На секој формулар мора да стои името и адресата на печатницата или знак преку кој печатницата може да биде идентификуван. Формуларот исто така треба да носи сериски број, отпечатен или на друг начин означен, со кој ќе може да биде идентификуван.

У В Е Р Е Н И Е ЗА Д В И Ж Е Њ Е

1. Извозник (име, полна адреса, земја)	ЕУР.1 Бр. А 000 000	
	Пред да се пополни види ги напомените подолу	
3. Приемач (име, полна адреса, земја) (по избор)	2. Уверението се користи во преференцијалната трговија помеѓу и (наведи земји, групи земји или територии)	
	4. Земја, група земји или територија во кои производите се сметаат дека се од потекло	5. Земја, група земји или територија на одредиште
6. Поединости за транспорт (по избор)	7. Забелешка	

8. Број на предмети; знаци и броеви: бр. и вид на пакување ¹ ; опис на стока	9. Бруто маса (кг.) или друга мерка (лит. м ³ , итн.)	10. Фактури (по избор)
11. СЕ ПОПОЛНУВА ОД ЦАРИНАТА Се потврдува декларацијата Извозен документ ² : _____ Формулар _____ бр. _____ Царинарница: _____ Земја или територија на Издавање: _____ _____ Датум: _____ _____ (потпис)	12. ИЗЈАВА НА ИЗВОЗНИКОТ Јас, долупотпишаниот, изјавувам дека стоките опишани погоре ги задоволуваат потребите за издавање на ова уверение Место и датум: _____ _____ (потпис)	

13. БАРАЊЕ ЗА ВЕРИФИКАЦИЈА, до	14. РЕЗУЛТАТ ОД ВЕРИФИКАЦИЈА Извршената верификација покажува дека ова уверение (1) ☐ е издадено од наведената царинарница и содржаните информации се точни ☐ не ги задоволува барањата за автентичност и точност (види приложени забелешки)
Се бара верификација за автентичноста и точност на ова уверение _____ (место и датум) печат	(место и датум) печат
(потпис)	(потпис) _____ (1) впиши X во соодветниот квадрат

¹ За стоката без амбалажа да се означи бројот на предмети или да се стави "Во растурена состојба".

² Се пополнува само ако интерните прописи на земјата или територијата на извозот тоа го бараат.

НАПОМЕНИ

1. Уверенијата не смеат да се прешкртуваат или да содржат зборови напишани еден врз друг. Секоја измена мора да се направи со бришење на неточните поединости и додавање на потребни корекции. Ваквите измени треба да ги прави лице што го пополнило уверението и да бидат потврдени од царинските власти на земјата или територијата што го издаваат.
2. Помеѓу ставките наведени во уверението не смее да се остава простор и пред секоја мора да стои бројот на ставката. Веднаш под последната ставка мора да се повлече хоризонтална линија. Секој неискористен простор мора да се повлече на начин да спречи додатно додавање.
3. Стоката мора да се опише согласно трговската пракса и со доволно детали да се овозможи најзина идентификација.

ИЗЈАВА ОД ИЗВОЗНИКОТ

1. Јас, долупотпишаниот, извозник на стоката опишана на претходниот лист, ИЗЈАВУВАМ дека стоката ги задоволува условите неопходни за издавање на приложеното уверение;

ГИ НАВЕДУВАМ како што следува околностите кои овозможиле оваа стока да ги задоволи горните услови:

ГИ ДОСТАВУВАМ следниве документи како потврда¹

СЕ ОБВРЗУВАМ да ги доставам на барање на надлежните власти, сите потребни документи кои може да ги побараат овие власти со цел да се издаде приложеното уверение, и се обврзувам ако е потребно, да прифатам инспекција на мојата сметка и проверка за процесите за производство на горната стока, што ќе го извршат горните власти;

БАРАМ издавање на приложеното уверение за таа стока.

(место и датум)

(потпис)

¹ На пример: увозни документи; уверенија за движење; фактури; декларации на производителот, итн; кои се однесуваат на производителите употребени за производство или за стоката ресекспортирана во истата држава.

БАРАЊЕ ЗА ИЗДАВАЊЕ НА УВЕРЕНИЕ ЗА ДВИЖЕЊЕ

1. Извозник (име, полна адреса, земја)	ЕУР.1 Бр. А 000 000	
	Пред да се пополни види ги напомените подолу	
3. Приемач (име, полна адреса, земја) (по избор)	2. Уверението се користи во преференцијалната трговија помеѓу	
	— и —	
	(наведи земји, групи земји или територии)	
6. Поединости за транспорт (по избор)	4. Земја, група земји или територија во кои производите се сметаат дека се од потекло	5. Земја, група земји или територија на одредиште
	7. Забелешка	
8. Број на предмети; знаци и броеви: бр. и вид на пакување ¹ ; опис на стока	9. Бруто маса (кг.) или друга мерка (лит. м ³ , итн.)	10. Фактури (по избор)

АНЕКС IV КОП ПРОТОКОЛ 2

Изјава во фактурата

Изјавите во фактурата, чиј текст е даден подолу, мораат да бидат направени во согласност со фусотите. Сепак, фусотите не треба да бидат репродуцирани.

¹ За стоката без амбалажа да се означи бројот на предмети или да се стави вВо растурина состојбаг.

Македонска верзија:

Извозникот на производите што ги покрива овој документ (царинска дозвола бр.....¹) изјавува дека, освен ако тоа не е јасно поинаку назначено, овие производи имаат преференцијално потекло²

Турска верзија:

Isbu belge (Gümrük Onay No....¹) kapsamındaki maddelerin ihracatçisi, aksi acikca belirtilmedikce, bu maddelerin² tercihli menseli maddeler oldugunu beyan eder.

Англиска верзија:

The exporter of the products covered by this document (customs authorization No ...¹) declares that, except where otherwise clearly indicated, these products are of preferential origin².

.....³
(место и дата)

.....⁴
(Потпис на извозникот,
во додаток име на лицето
што ја потпишува изјавата
мора да биде означено
со јасни букви)

¹ Кога изјавата во фактура е направена од страна на одобрен извозник како што е назначено во член 21 од овој Протокол, бројот на овластувањето на одобриениот извозник мора да биде вметнат на ова место. Ако изјавата во фактура не е направена од страна на овластен извозник, зборовите во заграда ќе бидат испуштени или местото ќе биде оставено празно.

² Потеклото на производите мора да биде означено.

³ Овие информации можат да бидат изоставени ако тие веќе се наоѓаат во самиот документ.

⁴ Види член 20 (5) од Протоколот. Во случај кога извозникот не е потребно да потпише, исклучувањето од потпис исто така означува и исклучување од име на потписникот.⁷

Член 3

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".